

การประเมินรายการ “บอกข่าวเข้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ว่าที่ร้อยตรีหญิง ปิยพร หน่อแก้ว

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์

ชื่อเรื่อง

การประเมินรายการ “บอกข่าวเข้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

โดย

ว่าที่ร้อยตรีหญิง ปิยพร หน่อแก้ว

พิจารณาเห็นชอบโดย

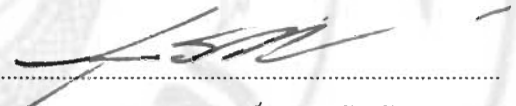
ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์)

วันที่ 30 เดือน พ.ย. พ.ศ. 2550

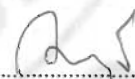
กรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ รัตวาท)

วันที่ 30 เดือน พ.ย. พ.ศ. 2550

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.กมลฉัตร พลวัน)

วันที่ 6 เดือน ธ.ค. พ.ศ. 2550

ประธานกรรมการประจำหลักสูตร

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์)

วันที่ 30 เดือน พ.ย. พ.ศ. 2550

สำนักงานบัณฑิตศึกษารับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ ดร.เทพ พงษ์พานิช)

ประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

วันที่ 6 เดือน ธ.ค. พ.ศ. 2550

ชื่อเรื่อง	การประเมินรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน	ว่าที่ร้อยตรีหญิง ปิยพร หน่อแก้ว
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การประเมินรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะทางประชากรศาสตร์ 2) พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ 3) ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ 4) ผลกระทบจากการเปิดรับฟังรายการ 5) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายการ “บอกข่าวเช้านี้” โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างประชาชน จำนวน 400 คน ที่อยู่ในเขตบริการของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ อำเภอฝาง อำเภอแม่อาว อำเภอไชยปราการ ซึ่งได้มาด้วยวิธีการคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (questionnaires) ที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และผ่านการทดสอบความตรง และความเที่ยงแล้ว ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS/ PC⁺) สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 33.41 ปี อาศัยอยู่ในอำเภออำเภอฝาง มากที่สุด รองลงมา คือ อำเภอไชยปราการ และอำเภอแม่อาว ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นโสด จบระดับการศึกษาสูงสุดในระดับประถมศึกษา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5,001 บาท และมีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงเฉลี่ยคนละ 1 เครื่อง

พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่า กว่า 4 ใน 5 เคยรับฟังรายการวิทยุจาก สวท.ฝาง โดยชอบฟังรายการที่มีรูปแบบและเนื้อหารายการเกี่ยวกับเพลงและบันเทิงมากที่สุด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างกว่าครึ่งระบุว่าคลื่นชัดเจนนึกมาก ไม่มีคลื่นรบกวนจากวิทยุชุมชน โดยมีเหตุผลที่ติดตามรับฟังรายการมากที่สุด คือ เพื่อสร้างความบันเทิงเฝ้ารับความถี่ในการติดตามรับฟังรายการเป็นลักษณะของการฟังแบบฟังบ้างไม่ฟังบ้างมากที่สุด

และมีช่วงเวลาที่รับฟังรายการ สวท.ฟาง มากที่สุด คือ ช่วงเวลา 06.00 - 07.00 น. และจากกลุ่มตัวอย่างที่เคยรับฟังรายการวิทยุจาก สวท.ฟาง จำนวน 328 คน มีเพียงถึงหนึ่งเท่านั้นที่เคยรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้”

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านผู้ดำเนินรายการ ด้านประโยชน์ต่อผู้ฟัง ด้านประโยชน์ต่อชุมชน ด้านการเลือกประเด็น ด้านรายการ ด้านวันเวลาออกอากาศ ในระดับสูงสุด คือ ระดับพึงพอใจ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านประโยชน์ต่อผู้ฟัง ด้านการเลือกประเด็น ด้านผู้ดำเนินรายการ ด้านประโยชน์ต่อชุมชนและวันเวลาออกอากาศ ส่วนด้านการประชาสัมพันธ์รายการ กลุ่มตัวอย่างมีความพอใจในระดับไม่พึงพอใจมาก

ผลกระทบของผู้รับฟังรายการจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” พบว่า เกิดผลกระทบจากการรับฟังในระดับมาก ด้านเกิดการรับรู้สิ่งใหม่ ๆ รองลงมาคือ เกิดผลกระทบในระดับปานกลาง ด้านเกิดการสนใจและการเห็นพ้อง ด้านการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม เกิดผลกระทบในระดับน้อย ด้านการทำตามข้อเสนอแนะของรายการ และเกิดผลกระทบในระดับน้อยที่สุด ด้านการส่งเสริมให้คนอื่นปฏิบัติตาม

กลุ่มตัวอย่างแสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรายการ ด้านภาษาที่ต้องการให้ใช้ในการดำเนินรายการ เสนอแนะให้ใช้ภาษาท้องถิ่น มากที่สุด รองลงมา คือ ภาษาไทยกลาง ส่วนด้านความยาวที่เหมาะสมของรายการควรจะเป็นช่วงเวลาเช้า มากที่สุด รองลงมา คือ ช่วงเย็น ช่วงก่อนนอน และผู้ดำเนินรายการควรพูดให้เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน พูดให้ถูกต้อง ด้านเนื้อหาอยากให้เพิ่มข่าวท้องถิ่นมากที่สุด ด้านวิธีการนำเสนอ อยากให้ อบอุ่น และประชาชนมีส่วนร่วมในรายการ และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับชุมชน

Title	Evaluation of the “Bork Khaow Chao Nee” Broadcasting Program Hosted by the Radio Broadcasting Station of Thailand, Fang District, Chiangmai Province
Author	Acting Subagent Lieutenant Piyaporn Norkaew
Degree of	Master of Art in Communications
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Dr. Wittaya Damrongkiattisak

ABSTRACT

The purposes of this study were to investigate the following: 1) socio – demographic characteristics of the respondents; 2) behaviors on radio program listening; 3) satisfaction and utilization of radio program listening; 4) affect on radio program listening; 5) suggestions and recommendations for the improvement of “Bork Khaow Chao Nee” radio program. Respondents of this study consisted of 400 people living in Fang, Mae Ai and Chaiprakarn districts. These sampling groups were obtained by multi-stage random sampling and the Taro Yamane method. Questionnaires were used as a tool for data collection and the obtained data were analyzed by using the Statistical Package for the Social Sciences: SPSS/ PC⁺ for finding mean, percentage, and standard deviation.

Results of the study revealed that most of the respondents were female with an average age of 33.41 years. Most of them lived in Fang district and followed by Chaiprakarn and Mae Ai, respectively. Most of them were elementary school graduates with an average monthly income of less than 5,001 baht and they had only 1 radio each.

For behavior on radio program listening, it was found that four out of five used to listen to the radio program of Fang Radio Broadcasting station and they preferred music and entertainment programs most. Regarding the reason for listening to these programs, the highest score was “entertainment.” More than half of them claimed that the radio signal was clear and without any disturbing noise from community radio stations. It was also found that the respondents occasionally listened to the radio programs and they did it during 06.00 – 07.00 a.m. Only one – half of respondents used to listen to “Bork Khaow Chao Nee” radio program.

The respondents had a highest level of satisfaction on the following aspects: news reporter, beneficiary to audiences, beneficiary to the community, selection of issues to be presented, radio programs, date and time of broadcasting. The top five aspects that satisfied the respondents most were: beneficiary to audiences, selection of issues news reporter, beneficiary to the community, date and time, of broadcasting. However, the aspect of program advanced advertisement was found to be in a high unsatisfaction level among the respondents.

Findings also revealed that “Bork Khaow Chao Nee” radio program had an effect toward the respondents in a high level on perceiving new things or information. The two aspects were found in a moderate level: motivation and agreement and additional knowledge seeking. Lastly, following suggestions of programs was found in a low level and encouraging others to follow suggestions was found in a lowest level.

The respondents suggested that the language used in the radio program should be the Thai northern dialect most and followed by standard Thai language. They claimed that the appropriateness length of the program should be 50 - 60 minutes and followed by 30 minutes. The broadcasting time should be in the morning most, followed by in the late afternoon and before going to bed. The respondents also stated that news reporter should speak clearly, concisely, correctly and easily to understand. They also added that local news should be added more and district administrative organization as well as local people should have an opportunity to participate in the radio program and opinion exchange.

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษนี้สำเร็จได้ ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา ที่ได้ถ่ายทอดประสบการณ์ วิชาความรู้แขนงต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และได้สละเวลาอันเป็นประโยชน์ยิ่งแก่ผู้วิจัย ในการสนับสนุน คำปรึกษา ข้อชี้แนะ การตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัย จนกระทั่งงานสำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์นครเรศ รังควัต และ อาจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน กรรมการที่ปรึกษา ที่กรุณาสละเวลาอันเป็นประโยชน์ยิ่งแก่ผู้วิจัย ให้การสนับสนุนคำแนะนำ ปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขความถูกต้อง ของงานวิจัย จนกระทั่งงานวิจัยเสร็จสิ้นสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ คุณสหทัย ดำรงเกียรติศักดิ์ และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานบัณฑิตศึกษาทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ช่วยดูแล เอาใจใส่ ให้คำปรึกษา และแนะนำ จนเสร็จสิ้นทุกกระบวนการ

ขอขอบพระคุณ คุณกิตติ สีนโพธิ์ หัวหน้าช่างเทคนิค และเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิค สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ทุกท่าน ที่เสียสละเวลาให้ ข้อมูลเกี่ยวกับรายการในการตอบแบบสัมภาษณ์ และเอื้อเฟื้อเอกสาร เพื่อนำมาใช้ประกอบการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถามการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จมิได้ หากขาดทุนทรัพย์ และแรงใจที่สำคัญ จากบุคคลอันเป็นที่รักยิ่ง คือ บิดา มารดา พี่หมี ขอขอบคุณ ป้าวรรณ พี่โม่ง ที่คอยส่งข้าว ส่งน้ำ ทุกเย็น และขอขอบคุณ พี่ดี ที่อยู่เป็นเพื่อนตลอดการทำวิจัย ขอขอบคุณทุกกำลังใจจากแผนกประชาสัมพันธ์ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคเหนือ) จ.เชียงใหม่ ที่ส่งแรงใจช่วยเชียร์ให้งานวิจัยสำเร็จ

ขอขอบคุณ กุ๊กก๊วย ขวัญ ต่าย อ้อย และเพื่อน ๆ ชาวรังษีวิทยา ที่คอยช่วยเหลือ ประสานงานกับชุมชน และคอยช่วยเหลือในด้านต่างๆ ระหว่างการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ เพื่อน ๆ ชาวนิเทศศาสตร์ รุ่น 7 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขวัญ เจฟ จี พี่โอม พี่อ้อ เอ็ดดี้ น้องบอม ที่คอยรับฟังเรื่องราวและปัญหาต่าง ๆ คอยให้กำลังใจ และช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน ซึ่งผู้ที่กล่าวมาข้างต้นล้วนแต่เป็นผู้ที่มีแรงผลักดันให้งานวิจัยสามารถผ่านพ้นอุปสรรค ในระหว่างการค้าเนินงานวิจัยได้ด้วยดี

ปิยพร หน่อแก้ว

ธันวาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมา	1
ความสำคัญของปัญหา	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	10
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	12
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการและการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง	12
องค์ประกอบสำคัญในการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง	12
แนวคิดเรื่องประเภทและเนื้อหาของรายการวิทยุกระจายเสียง	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมกรเปิดรับสารจากสื่อมวลชน	17
ทฤษฎีการแสวงหาข่าวสารของบุคคล	17
ทฤษฎีความน่าเชื่อถือของแหล่งสาร	18
ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างปัจเจกบุคคล	20
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ	20
แนวคิดและทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์	23
แนวคิดผลกระทบของสื่อมวลชน	25
สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่	26
รายการ “บอกข่าวเข้านี้”	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
ภาคสรุป	38

กรอบแนวคิดในการวิจัย	39
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	40
สถานที่ดำเนินการวิจัย	40
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การวิเคราะห์ข้อมูล	49
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	51
ส่วนที่ 1 แบบสอบถามสำหรับประชาชนทั่วไป	52
ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง	52
ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้”	57
ตอนที่ 3 ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้”	71
ตอนที่ 4 ผลกระทบจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้”	85
ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะต่อรายการ “บอกข่าวเช้านี้”	88
ส่วนที่ 2 การประเมินผลการดำเนินงานของผู้ผลิตรายการ “บอกข่าวเช้านี้”	93
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	100
สรุปผลการวิจัย	101
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	104
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	106
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	111
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	112
ภาคผนวก ข ตัวอย่างบทวิทยุ รายการ “บอกข่าวเช้านี้”	123
ภาคผนวก ค ประวัติผู้วิจัย	129

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ผังรายการกระจายเสียง	32
2 ข้อมูลจำนวนประชากรในเขตอำเภอฝาง อำเภอแม่อาย อำเภอไชยปราการ	41
3 ลักษณะทางประชากรศาสตร์	53
4 พฤติกรรมกรเปิดรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง แห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่	59
5 พฤติกรรมกรเปิดรับฟังรายการวิทยุของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุ ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่	68
6 ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่	74
7 ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านต่าง ๆ	80
8 ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ในเรื่องต่าง ๆ	80
9 ผลกระทบจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง แห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่	86
10 ข้อเสนอแนะต่อรายการ “บอกข่าวเช้านี้”	89
11 การประเมินผลการดำเนินรายการ “บอกข่าวเช้านี้”	95

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แผนการบริหารเพื่อยกระดับความนิยมในการรับฟังรายการ	30
2 ผังผู้บริหารและเจ้าหน้าที่	31
3 กรอบแนวความคิดในการวิจัย	39

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ข่าว มีความสำคัญอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน ช่วยทำให้ได้รับทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และช่วยให้ก้าวทันต่อความเคลื่อนไหวของสังคม แม้จะอยู่ห่างไกลกันก็ตาม สื่อมวลชนมีหน้าที่หลักสำคัญประการหนึ่ง คือ ทำหน้าที่ในการสังเกตสภาพแวดล้อม (surveillance of the environment) (ศรีประภัสสร สุทธิเสวนต์, 2535: 1)

วิทยุกระจายเสียง นับเป็นสื่อมวลชนอีกแขนงหนึ่ง ที่มีความเหมาะสมและได้เปรียบสื่อมวลชนอื่น ๆ ในการนำเสนอข่าวสารไปสู่ประชาชน ดังเช่น นักสื่อสารมวลชน และนักวิชาการด้านการสื่อสารมวลชนได้แสดงความคิดเห็นไว้ ดังนี้

“การค้นพบเทคโนโลยีวิทยุกระจายเสียง ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างสำคัญในด้านการสื่อสารข่าวสาร ซึ่งในยุคแรกเน้นไปที่ข่าวสารการเมือง และกิจกรรมชาติต่างๆ จากลักษณะความรวดเร็วของสื่อและความสมจริงของเสียงทำให้วิทยุมีพลังพิเศษในการเรียกร้องความสนใจจากคนฟัง และสามารถโน้มน้าวใจได้อย่างมหัศจรรย์” (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2542: 83)

ดังที่ สมเกียรติ อ่อนวิมล ได้กล่าวไว้ว่า “วิทยุกระจายเสียง เป็นสื่อมวลชนที่มีข้อได้เปรียบสื่อมวลชนอื่น ๆ ในการเสนอข่าวสาร ในเรื่องความรวดเร็ว จับไวทันเหตุการณ์ตลอดเวลา เพราะส่งกระจายเสียงเพียงครั้งเดียว เป็นที่ฟังที่ดีที่สุดในเมืองและชุมชนที่ต้องการข่าว” (อ้างใน ศรีประภัสสร สุทธิเสวนต์, 2535: 1)

“ข่าววิทยุกระจายเสียง” ไม่ต้องถูกกำหนดโดยเงื่อนไขทางด้านเวลา หรือการเตรียมภาพข่าว การจัดพิมพ์ ได้ข่าวมาแล้วเรียบเรียงให้เป็นภาษาข่าวแล้วก็สามารถนำออกอากาศได้ทันที (ระวีวรรณ ประกอบผล, 2534: 27)

“วิทยุ ยังเป็นสื่อของวัฒนธรรม โดยเฉพาะด้านการดนตรีและเสียงเพลง วิทยุ จึงเป็นเทคโนโลยีที่ก่อปรด้วยศักยภาพ ที่ขยายขอบเขตการฟังและการรับรู้ของมนุษย์ให้กว้างไกล และ รวดเร็วยิ่งขึ้น” (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2542: 85)

“ในบรรดาสื่อมวลชนทั้งหลายนั้น วิทยุกระจายเสียง เป็นสื่อที่มีอิทธิพลสูง และได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางจากประชาชน เนื่องจากวิทยุกระจายเสียงมีข้อได้เปรียบสื่ออื่น ๆ อย่างโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ คือ เป็นสื่อที่มีราคาไม่แพง

เมื่อเทียบกับโทรทัศน์สามารถหาซื้อได้ง่าย และสามารถพกพาไปที่ต่าง ๆ ได้สะดวกกว่า ส่วนข้อได้เปรียบหนังสือพิมพ์ก็คือ วิทยุกระจายเสียงสามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกระดับชั้น แม้กระทั่งผู้ที่ไม่มีการศึกษา อ่านหนังสือไม่ออกก็สามารถรับฟังวิทยุได้ นอกจากนั้น วิทยุกระจายเสียง ยังเข้าไปถึงท้องที่ต่าง ๆ ได้ ไม่ว่าจะเป็นชนบทห่างไกล หรือท้องที่ทุรกันดาร นับได้ว่าเป็นสื่อที่เข้าถึงประชาชนได้มากกว่าสื่ออื่น ๆ และเป็นสื่อที่เสนอข่าวสารได้ รวดเร็วฉับไว” (ชูดภา ปุณณะหิตานนท์, 2541 : 1)

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันสถานีวิทยุก็ยังมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของกำลังคลื่นความถี่ การเข้าถึงช้ากว่าโทรทัศน์มาก หรือการส่งเฉพาะคลื่นเสียง ทำให้ประชาชนหันไปบริโภคสื่อประเภทอื่นแทน อีกทั้งในแต่ละสถานียังมีการแข่งขันและมีการปรับปรุงพัฒนารูปแบบรายการของสถานีวิทยุคลื่นต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ฟังได้ติดตามและรับฟังรายการของสถานีตนให้มาก ๆ และเมื่อมีการแข่งขันจึงทำให้มีปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น คลื่นเสียงสัญญาณรบกวนกัน หรือการแข่งขันด้านการดึงคะแนนความนิยมของกลุ่มผู้ฟัง(เรดดิ้ง) เป็นต้น เมื่อมีการแข่งขันกันมากขึ้นในแต่ละสถานี การมุ่งเน้นที่จะให้สาระความบันเทิงมากขึ้น ทำให้สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่จึงได้รับผลกระทบ อันเนื่องมาจากนโยบายของสถานีจะเน้นด้านเนื้อหาสาระ การให้ข้อมูลข่าวสารจากรัฐบาลมากกว่าการให้ความบันเทิง สนุกสนานในรูปแบบอื่น ๆ จึงทำให้การเปิดรับฟังของกลุ่มเป้าหมายมีจำนวนลดลงอย่างมาก

อุษา จันทรประภาส (2535: 2) ได้กล่าวไว้ว่าถึงแม้ว่าสื่อวิทยุกระจายเสียงจะมีความสามารถในการเข้าถึงได้อย่างมากมายแต่มิได้หมายความว่ารวมไปถึงความนิยมของผู้ฟังว่าจะมีมากตามไปด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบ เนื้อหา และการนำเสนอของรายการวิทยุ ไม่เป็นที่ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้ฟัง

รายการวิทยุยังมีความหลากหลายขึ้น จากเดิมที่มีแต่รายการเพลง ก็มีรายการข่าว รายการสารคดี รายการประเพณีวิเคราะห์เจาะลึกในประเด็นต่าง ๆ หรือ รายการเน้นสาระข้อมูลมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องตามกระแสสังคมที่ประชาชนมีความต้องการข้อมูลข่าวสารมาก (ชูดภา ปุณณะหิตานนท์, 2541 : 1)

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2538 โดยมี นายบังเอิญ มุสิกะพงษ์ รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ เป็นผู้นำเสนอขอความเห็นชอบจากอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ (นายชัน พูลสมบัติ) ให้จัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ และสถานีอื่น ๆ อีก 4 สถานี เพื่อเสริมจุดบอดในการรับฟังข่าวสาร โดยในเบื้องต้น สำนักประชาสัมพันธ์ในเขตพื้นที่รับผิดชอบเป็นผู้จัดหาปรับแก้สัญญาณห้องส่ง

และเครื่องส่ง จากสถานีฯ ในพื้นที่ความรับผิดชอบไปทำการติดตั้งออกอากาศเป็นการชั่วคราว โดยเชื่อมโยงสัญญาณจากสถานีหลักในพื้นที่ใกล้เคียง หรือรับสัญญาณจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร ผ่านดาวเทียมไปทำการออกอากาศให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารภายใต้เงื่อนไขงบประมาณจำกัด

เมื่อปี พ.ศ. 2539 สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย อำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ประสานความร่วมมือไปยังหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อขอใช้อาคารศาลาพระพรหมมหาราช ในบริเวณสนามกีฬากลางอำเภอฟาง เป็นสถานีชั่วคราว เริ่มออกอากาศตั้งแต่เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2539

ต่อมากรมประชาสัมพันธ์ โดยอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ (นายบังเอิญ มุสิกพงษ์) อนุมัติใช้เงินรายได้ของกรมประชาสัมพันธ์ จัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่แห่งใหม่ขึ้น ณ บ้านเวียงสุทโธ หมู่ 3 ตำบลเวียง อำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่ บนเนื้อที่ 12 ไร่ โดยมี ห้างหุ้นส่วนจำกัด ผลิตคำวัสดุ เป็นผู้รับผิดชอบออกแบบและก่อสร้าง ด้วยงบประมาณจำนวนทั้งสิ้น 2,400,000.- บาท (-สองล้านสี่แสนบาทถ้วน-) เริ่มก่อสร้างเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2543 ประกอบด้วย อาคารสำนักงานที่ทำการ บ้านพักข้าราชการ เสาธง เสาอากาศ สายอากาศพร้อมสายส่งสัญญาณ รั้วลวดหนามล้อมรอบ ใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 6 เดือนแล้วเสร็จเดือนตุลาคม พ.ศ. 2543 และเมื่อวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2544 สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ย้ายสำนักงานจากที่ทำการชั่วคราวอาคารศาลาพระพรหมมหาราช สนามกีฬากลางอำเภอฟาง มาอยู่ที่ทำการสำนักงานใหม่เป็นการถาวร ณ เลขที่ 594 หมู่ 3 ตำบลเวียง อำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่

ปัจจุบัน สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่ มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ทั้งหมด 8 คน เป็นข้าราชการตามกรอบอัตรากำลัง 3 คน ช่วยราชการ 3 คน และลูกจ้างชั่วคราว 2 คน โดยมีภารกิจดังนี้

ภารกิจของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่

1. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่โดยใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงในการพัฒนาประเทศ
2. เผยแพร่นโยบาย ข่าวสารสาระ การดำเนินงานของรัฐบาล
3. ส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานของรัฐกับประชาชน
4. สนับสนุนส่งเสริมการศึกษา การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมทั้งในและนอกประเทศ
5. ส่งเสริมความมั่นคงและความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
6. สนับสนุนและร่วมปฏิบัติงานกับหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ต่อประเทศ

(สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฟาง, 2548 : 10-13)

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการแก่ประชาชน ครอบคลุมพื้นที่ อำเภอฝาง อำเภอแม่ฮาด อำเภอไชยปราการ และ อ.แม่แตง อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ บางส่วน และพื้นที่ใกล้เคียง อำเภอแม่จัน อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย มีสัดส่วนการกระจายเสียง ดังนี้ ข้าว ร้อยละ 40 % ความรู้ ร้อยละ 29.59% บันเทิง ร้อยละ 30.41% (แผนผังรายการประจำเดือนสิงหาคม 2548, 2548: 5) ที่ผ่านมา ประชาชนจะรับฟังรายการข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิง จากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เพียงแห่งเดียวเท่านั้น เพราะไม่มีสถานีวิทยุกระจายเสียง หรือ วิทยุชุมชนใด ๆ จัดตั้งขึ้นเลย

ปัจจุบัน อำเภอฝาง แม่ฮาด ไชยปราการ ไม่ได้มีเพียงสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ที่เป็นสื่อในการให้ข้อมูลข่าวสาร เพราะมีสถานีวิทยุชุมชน จัดตั้งขึ้นมาอีกหลายสถานี ทำให้ผู้ฟังมีทางเลือกในการรับฟังสิ่งต่าง ๆ มากมาย อีกทั้งยังมีการแข่งขันและมีการปรับปรุงพัฒนารูปแบบรายการของสถานีต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ฟังติดตาม และ รับฟังรายการต่าง ๆ ของสถานีของตนให้มาก ๆ และเมื่อมีการแข่งขันกันมากขึ้น ทำให้เกิดมีปัญหาด้านมา เช่น ด้านการดึงคะแนนนิยมของกลุ่มผู้ฟัง คลื่นเสียงสัญญาณรบกวนกัน ผู้ฟังเกิดความสับสน ไม่สามารถจดจำรายการได้ เป็นต้น (มานะ ฤทธิ์เต็ม : สัมภาษณ์. 22 สิงหาคม 2548)

ความสำคัญของปัญหา

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นกลไกของรัฐในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารผ่านเครื่องมือที่ทันสมัย เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความร่วมมือ รวมทั้งความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างรัฐบาลกับประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในท้องถิ่นที่ห่างไกล ซึ่งปัจจุบันมีทางเลือกผ่านช่องทางหลายช่องทางมากขึ้น สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จึงต้องเผชิญกับการแข่งขันสูงในพื้นที่ ดังนั้น ปัจจัยผู้นำองค์กร องค์ความรู้ ความสัมพันธ์กับประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนภาพลักษณ์ขององค์กรจึงเป็นปัจจัยสนับสนุน และพัฒนาศักยภาพของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ให้เจริญก้าวหน้าเป็นสถานีวิทยุเพื่อชุมชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริงและยั่งยืน (สุรนนทน เวชชาชีวะ, 2548 : 2)

รายการ “บอกข่าวเช้านี้” เป็นรายการสด รายงานข่าวเด่นประจำวัน ทันเหตุการณ์ เจาะลึกทุกเรื่องราว เกาะติดสถานการณ์ และรายงานกิจกรรมที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 06.10 - 07.00 น. ดำเนินรายการโดย 2 หนุ่ม ทีมงาน สวท.ฝาง ผอ.เกรียงศักดิ์ เจริญเป่ง และ กิตติ สีนโพธิ์ (สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง, 2548: 20)

รายการ “บอกข่าวเข้านี้” มีรูปแบบรายการพูดคุยนิตยสารทางอากาศ เป็นรายการสด โดยจะเป็นการนำเสนอข่าวจากหน้าหนังสือพิมพ์ ในลักษณะของการพูดคุย ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในรายการโดยการโทรศัพท์เข้ามาแสดงความคิดเห็น มีวัตถุประสงค์หลักของรายการ คือ มุ่งเน้นการให้ข่าวสารความรู้ ข้อเท็จจริง ให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร ทันข่าว ทันเหตุการณ์ และเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมของท้องถิ่น จะเป็นการพูดคุยแบบเป็นกันเองกับผู้ฟัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองนโยบายในการเสริมสร้างความเข้าใจอันดี ระหว่างประชาชนกันหน่วยงานของรัฐ โดยการให้ข่าวสาร ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง และเพียงพอ เพื่อที่ประชาชนจะได้มีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงานของรัฐ และให้ความร่วมมือต่อหน่วยงานของรัฐ ในการสร้างสรรค์พัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป เนื้อหาของข่าว จะเป็นการรายงานถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นประจำวันทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา ฯลฯ โดยเน้นที่เหตุการณ์สำคัญ ๆ ในแต่ละด้าน มารายงานให้ประชาชนทราบ และในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน ได้มีโอกาสนำข่าวสารทางวิชาการ ความรู้ที่เป็นประโยชน์ มาร่วมเผยแพร่ในรายการด้วย

ปัจจุบันสังคมข้อมูลข่าวสารมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต ใครรับรู้ข้อมูล ได้เร็ว ผู้นั้นจะประสบความสำเร็จได้เร็วกว่า ท่ามกลางการแข่งขันสูงในปัจจุบัน สื่อที่มีความรวดเร็วถูกต้องจะเป็นผู้ชนะในการเป็นสื่อทางเลือกของประชาชน เพราะผู้คนมีเสรีภาพ มีทางเลือกเพียงพอต่อความต้องการส่วนตัว ซึ่งสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทำหน้าที่ของตนมาเป็นเวลาเกือบสิบปี และเป็นที่ยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ถือว่าได้ทำหน้าที่สื่อของรัฐที่ดี ซึ่งในอนาคตอันใกล้จะต้องเผชิญกับแรงกดดันของสื่ออื่น ๆ ทุกรูปแบบที่มีอยู่มากมาย แต่ความเป็นกลาง และความถูกต้อง จะช่วยให้องค์กรมีความยั่งยืนและได้รับการยอมรับตลอดไป (อจลรา หัศบำเรอ, 2548 :5)

ถึงแม้ว่ารายการ “บอกข่าวเข้านี้” จะนำเนื้อหาสาระ ความรู้ข้อมูล ข่าวสาร ส่งตรงไปถึงผู้ฟังอย่างทั่วถึงก็ตาม แต่รายการก็ได้ประสบกับปัญหาต่าง ๆ อาทิเช่น ปัญหาด้านจำนวนคู่แข่งจากสถานีวิทยุชุมชนที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยไม่มีการควบคุม ปัญหาการเข้าถึงความต้องการของประชาชนจากสื่ออื่น ๆ เช่น สื่อโทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อสิ่งพิมพ์ ที่มีการนำเสนอรูปแบบข่าวสารความบันเทิงที่มีความทันสมัย ชัดเจน และรวดเร็วมากขึ้น รวมถึงปัญหาของกลุ่มผู้ฟังที่นิยมเปิดรับฟังรายการที่มีรูปแบบและเนื้อหาเกี่ยวกับเพลง อีกทั้งกระบวนการผลิตการจัดทำรายการต่าง ๆ เหตุผลหนึ่งอาจมาจากผู้ดำเนินรายการ รูปแบบ และเนื้อหารายการที่ไม่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้ฟังอย่างแท้จริง ซึ่งนับตั้งแต่เริ่มดำเนินรายการ “บอกข่าวเข้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ มาเป็นเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี

พ.ศ.2545 จนถึงปัจจุบัน ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ยังไม่เคยมีการสำรวจข้อมูลป้อนกลับ (feed back) ของผู้ฟังที่มีต่อรายการมาก่อน ว่าหลังจากที่ดำเนินรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ไปแล้วนั้น รายการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดการณ์ไว้หรือไม่ ทำให้ไม่ทราบผลตอบรับจากผู้ฟังรายการ ไม่ทราบจำนวนผู้รับฟังรายการ และไม่ทราบว่ารายการที่จัดทำขึ้นมานั้นเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริงหรือไม่

วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ และจิราพร วิทยศักดิ์พันธ์ (2546: 1) กล่าวว่า อิทธิพลของวิทยุนั้นมีทั้งดีและไม่ดี ซึ่งถูกระบุไว้ ดังนี้ วิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อที่มีอิทธิพลสูงต่อความคิด และพฤติกรรมของบุคคลสื่อดังกล่าวเปรียบดั่ง “หน้าต่างของโลก” ที่ช่วยเผยแพร่ข่าวสาร ข้อมูล และความคิดใหม่ ๆ เป็นแหล่งบันเทิงที่มีผู้คนชื่นชอบ และหลีกเลี่ยงจากชีวิตประจำวัน และเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจอันดี ขณะเดียวกันสื่อทั้งสองอย่างข้างต้นก็ถูกวิจารณ์เป็นอย่างมาก เป็นสื่อที่ไม่ค่อยสนใจมาตรฐานทางศีลธรรม ส่งเสริมเรื่องเพศ ความรุนแรง และกระแสบริโภคนิยม สื่อใช้เสรีภาพอย่างลำเอียง “สร้างภาพความจริงที่ผิดพลาด” รวมทั้งมีปัญหาด้านการขาดสุนทรียภาพทางศิลปะ และรสนิยมที่ดี ดังนั้นในกระบวนการผลิตสื่อวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง จึงควรมีการประเมินผลเป็นระยะๆ

จากที่ผู้วิจัยเคยรับฟังรายการมาก่อน เห็นว่ารายการนี้ได้ให้ข่าวสาร ความรู้ ในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ฟังรายการหนึ่ง จึงเกิดความตั้งใจที่จะศึกษาวิจัยในหัวข้อ การประเมินรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการรับฟังรายการ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ตลอดจนข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่จะประโยชน์ต่อรายการ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนา เนื้อหา รูปแบบ วิธีการดำเนินรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้ฟังให้ดีขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การประเมินรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้”
2. พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการของผู้ฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้”
3. ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการของผู้ฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้”

4. ผลกระทบจากการเปิดรับฟังรายการของผู้ฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้”
5. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายการ “บอกข่าวเช้านี้”

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ สามารถนำผลการวิจัยมาปรับปรุงพัฒนารูปแบบรายการให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน
2. ผู้ดำเนินรายการได้รับทราบพฤติกรรมของผู้ฟังรายการ ดังนั้นจึงสามารถพัฒนารูปแบบการนำเสนอรายการ ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนได้
3. ประชาชนในท้องถิ่นได้รับฟังรายการที่ตรงต่อความต้องการ และสามารถแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนได้มากยิ่งขึ้น
4. นักนิเทศศาสตร์หรือผู้ดำเนินรายการสถานีวิทยุอื่น ๆ สามารถนำงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ได้ หรือใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัยต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ซึ่งเผยแพร่ออกอากาศเป็นประจำทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 06.10 - 07.00 น. ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีขอบเขตการวิจัยดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คนเท่านั้น จะศึกษาเฉพาะเนื้อหา

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่าง

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย

- 1.1 เพศ
- 1.2 อายุ
- 1.3 ชุมชนที่อยู่อาศัย
- 1.4 ระดับการศึกษาสูงสุด
- 1.5 สถานภาพทางครอบครัว
- 1.6 อาชีพ

1.7 รายได้เฉลี่ย

1.8 จำนวนเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง

2. พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ ประกอบด้วย

2.1 การรับฟัง สวท.ผาง ว่า เคยฟัง หรือไม่เคยฟัง ถ้าไม่เคยฟัง เพราะอะไรถึงไม่ฟัง

2.2 รูปแบบรายการที่ชอบฟัง

2.3 เนื้อหาที่ชอบฟัง

2.4 รายการที่ฟังเป็นประจำ

2.5 ความชัดเจนของคลื่น

2.6 คลื่นรบกวน

2.7 เหตุผลที่รับฟังรายการ

2.8 ความถี่

2.9 ระยะเวลา

2.10 ช่วงเวลา

2.11 การรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ว่าเคย หรือไม่เคย

3. ความพึงพอใจในการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” และการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ ประกอบด้วย

3.1 ผู้ดำเนินรายการ ได้แก่ ภาษาที่ใช้เหมาะสม กะทัดรัด ชัดเจน น่าเสียด และ ลีลาการพูด ความน่าเชื่อถือ ปฏิภาณไหวพริบ ความเป็นกันเองกับผู้ฟัง อารมณ์ขันและมุข

3.2 ประโยชน์ต่อผู้ฟัง ได้แก่ ความรู้ที่ได้ การนำไปใช้ได้จริง

3.3 ประโยชน์ต่อชุมชน ได้แก่ การเสนอปัญหาของชุมชน นำไปแก้ไข ปัญหาชุมชนได้จริง

3.4 การเลือกประเด็น ได้แก่ ความน่าสนใจ ความเหมาะสม สดทัน เหตุการณ์เจาะลึกได้ความรู้ เป็นเรื่องใกล้ตัวมีสาระประโยชน์ มีความสำคัญมีผลกระทบต่อชุมชน

3.5 รายการ ได้แก่ ความน่าสนใจของการเริ่มรายการ ความน่าสนใจและ ชัดเจนของชื่อเรื่องหรือหัวข้อข่าว ความกระชับชัดในการลำดับเนื้อหา ความต่อเนื่องของรายการ ความเหมาะสมในการเชิญบุคคลมาร่วมรายการ การเลือกดนตรีและเสียงประกอบในรายการ การใช้ เสียงประกอบ ความสม่ำเสมอของความดังของเสียง ความประทับใจในตอนจบของรายการ

3.6 วันและเวลาออกอากาศ ได้แก่ ความเหมาะสม วันที่ออกอากาศ
ช่วงเวลา และความยาวของรายการ

3.7 การประชาสัมพันธ์รายการ ได้แก่ การรับรู้ประเด็นที่จะนำเสนอ
ล่วงหน้า

4. ผลกระทบจากการเปิดรับฟังรายการ ประกอบด้วย

- 4.1 เกิดการรับรู้สิ่งใหม่ๆ
- 4.2 เกิดการสนใจและการเห็นพ้อง
- 4.3 การแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม
- 4.4 การทำตามข้อเสนอแนะของรายการ
- 4.5 การส่งเสริมให้คนอื่นปฏิบัติตาม

5. ข้อเสนอแนะต่อรายการ ประกอบด้วย

- 5.1 ภาษาที่ต้องการให้ใช้ในการดำเนินรายการ
- 5.2 ความยาวที่เหมาะสม
- 5.3 ช่วงเวลาที่เหมาะสม
- 5.4 ผู้ดำเนินรายการ
- 5.5 เนื้อหา
- 5.6 วิธีการนำเสนอ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามประเมินผลการดำเนินงานของผู้ดำเนินรายการ “บอกข่าวเข้านี้”

ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ ระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงเดือนสิงหาคม
2550 เท่านั้น

ขอบเขตด้านสถานที่

จะศึกษาเฉพาะในเขตพื้นที่บริการ อำเภอฝาง อำเภอแม่อาว อำเภอไชยปราการ เท่านั้น
ทั้งนี้ เพราะสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งสถานีอยู่ที่
อำเภอฝาง มีอำเภอที่ใกล้เคียงที่สุด 2 อำเภอ คือ อำเภอแม่อาว และอำเภอไชยปราการ ซึ่งสามารถ
รับฟัง สวท.ฝาง ได้ครอบคลุมทุกพื้นที่อำเภอ แต่ในเขตพื้นที่บริการ อำเภอแม่แตง อำเภอเชียงดาว
จังหวัดเชียงใหม่ และพื้นที่ใกล้เคียงอำเภอแม่จัน อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
สามารถรับฟัง สวท.ฝาง ได้เพียงบางส่วนไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่อำเภอ เพื่อป้องกันการความผิดพลาด
ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จะศึกษาเฉพาะเขตพื้นที่บริการ อำเภอฝาง อำเภอแม่อาว อำเภอ
ไชยปราการ เท่านั้น

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จะศึกษาเฉพาะ ประชาชนชาย - หญิง ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ อำเภอฝาง อำเภอแม่อาย อำเภอไชยปราการ ซึ่งได้มาจากการวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน เท่านั้น

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

รายการ “บอกข่าวเช้านี้” หมายถึง รายการวิทยุที่ออกอากาศ ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 06.10-07.00 น. ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ FM.89.25 MHz

เขตบริการ หมายถึง พื้นที่ที่สามารถรับฟังการกระจายเสียงสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ได้อย่างชัดเจน คือ อำเภอฝาง อำเภอแม่อาย อำเภอไชยปราการ เท่านั้น

ประชาชน หรือ ผู้รับฟังรายการ หมายถึง ประชาชนชาย-หญิง ที่อาศัยอยู่ใน อำเภอฝาง อำเภอแม่อาย อำเภอไชยปราการ เท่านั้น

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ หมายถึง ลักษณะของประชาชนที่รับฟังรายการ ได้แก่ เพศ อายุ ชุมชนที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาสูงสุด สถานภาพทางครอบครัว อาชีพ รายได้เฉลี่ย จำนวนเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง

พฤติกรรม的开รับฟังราย หมายถึง พฤติกรรม的开ฟังรายการวิทยุ ได้แก่ การรับฟัง สวท.ฝาง ว่า เคยฟัง หรือไม่เคยฟัง ถ้าไม่เคยฟัง เพราะอะไรถึงไม่ฟัง รูปแบบรายการที่ขอบฟัง เนื้อหาที่ขอบฟัง รายการที่ฟังเป็นประจำ ความชัดเจนของคลื่น คลื่นรบกวน เหตุผลที่รับฟังรายการ ความถี่ ระยะเวลาช่วงเวลา การรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ว่าเคยฟัง หรือไม่เคยฟัง

ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ หมายถึง ผลจากการประเมินความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อเหตุผลหรือความต้องการที่มีต่อรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ความรู้สึกนึกคิดของบุคคล เช่น ความชอบไม่ชอบ เกิดจากประสบการณ์ การเรียนรู้ที่มีต่อรายการ “บอกข่าวเช้านี้”

ความพึงพอใจด้านผู้ดำเนินรายการ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อผู้ดำเนินรายการเกี่ยวกับภาษาที่ใช้ว่ามีความเหมาะสม กะทัดรัด ชัดเจน น่าเสียงและลีลาการพูด ความน่าเชื่อถือ มีปฏิภาณไหวพริบ มีความเป็นกันเองกับผู้ฟัง อารมณ์ขันและมุข

ความพึงพอใจด้านประโยชน์ต่อผู้ฟัง หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” เกี่ยวกับ ความรู้ที่ได้รับ และการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้จริง

ความพึงพอใจต่อประโยชน์ต่อชุมชน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” เกี่ยวกับการนำเสนอปัญหาที่แท้จริงของชุมชน และนำไปแก้ไขปัญหาชุมชน

ความพึงพอใจต่อการเลือกประเด็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อการเลือกประเด็นมานำเสนอของผู้ดำเนินรายการว่ามีความน่าสนใจ เจาะลึกได้ความรู้ เป็นเรื่องใกล้ตัวมีสารประโยชน์ มีความสำคัญ มีผลกระทบต่อชุมชน

ความพึงพอใจต่อรายการ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อ ความน่าสนใจ การเริ่มรายการ ความน่าสนใจและชัดเจนของชื่อเรื่องหรือหัวข้อของข่าว ความกระชับชัดในการลำดับเนื้อหา ความต่อเนื่องของรายการ ความเหมาะสมในการเชิญบุคคลมาร่วมรายการ การเลือกดนตรีและเสียงประกอบในรายการ การใช้เสียงประกอบ ความสม่ำเสมอของ ความดังของเสียง ความประทับใจในตอนจบของรายการ

ความพึงพอใจต่อวันและเวลาออกอากาศ หมายถึง ความเหมาะสมของ วันที่ออกอากาศ ช่วงเวลา และความยาวของรายการ

ความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์รายการ หมายถึง การรับรู้ประเด็นที่จะนำเสนอล่วงหน้า

ผลกระทบจากการรับฟังรายการ หมายถึง ผลที่เกิดจากการรับฟังรายการแล้ว เกิดการรับรู้สิ่งใหม่ๆ เกิดการสนใจและการเห็นพ้อง การแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม การทำตามข้อเสนอแนะของรายการ การส่งเสริมให้ คนอื่นปฏิบัติตาม

การประเมินรายการ หมายถึง การศึกษาผลการดำเนินรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ได้แก่ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ ผลกระทบจากการรับฟังรายการ ข้อเสนอแนะต่อรายการ “บอกข่าวเช้านี้” สวท.ฟาง หมายถึง สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย อำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การศึกษาค้นคว้าพิเศษ เรื่อง การประเมินรายการ “บอกข่าวเข้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย อำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ มีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดและการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม的开รับสารจากสื่อมวลชน
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ
4. แนวคิดและทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์
5. แนวคิดผลกระทบของสื่อมวลชน
6. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่
7. รายการ “บอกข่าวเข้านี้”
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดและการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง

องค์ประกอบสำคัญในการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2533: 50-52) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับ องค์ประกอบสำคัญในการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงไว้ดังนี้

1. ผู้ฟัง (audience) หมายถึง กลุ่มผู้ฟังที่เป็นเป้าหมายของการจัดรายการ (target audience) จะเป็นผู้ตัดสินว่ารายการที่จัดประสบความสำเร็จหรือไม่ ผู้จัดรายการจะต้องรู้ว่ากลุ่มผู้ฟังเป็นใคร นอกจากจะรู้ว่าเป็นกลุ่มใดแล้ว ควรจะรู้ลึกซึ้งไปถึงประวัติพฤติกรรม และทัศนคติของคนในกลุ่มนั้นด้วย
2. เนื้อหา (content) หมายถึง เรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้จัดต้องการให้ผู้ฟังได้ฟัง การบรรจุเนื้อหาควรจะต้องสอดคล้องกับกลุ่มผู้ฟังเป้าหมาย
3. วิธีการนำเสนอ (technique of program presentation) เป็นกระบวนการที่จะนำเสนอเนื้อหา หรือเรื่องราวต่าง ๆ ผู้ฟังอย่างมีศิลปะ ส่วนสำคัญที่ควรนำมาพิจารณาในการเสนอประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ประการ ดังต่อไปนี้

3.1 ภาษาพูด (language) ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับรัดกุม เหมาะสมกับสภาพการฟังวิทยุของผู้ฟังโดยทั่วไป

3.2 สไตล์การพูด (style) ควรพูดเหมือนการพูดคุยกับเพื่อน

3.3 เพลงประกอบ (program music) ใช้ในการแนะนำรายการ คั่นรายการ การสร้างบรรยากาศ เปลี่ยนฉากหรือเรื่องราวที่พูด

3.4 เสียงประกอบ (sound effect) เป็นเสียงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ หรือประดิษฐ์ขึ้นมาเพื่อนำมาสอดแทรกในรายการ

3.5 ความหลากหลาย (variety) และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (unity) การเสนอรายการให้มีความหลากหลายจะช่วยให้รายการไม่น่าเบื่อ ซึ่งจะต้องอาศัยสไตล์การพูด การใช้เพลงประกอบ หรือมีเสียงประกอบ

4. เวลาออกอากาศ (air time) เป็นตัวกำหนดให้ผลิตรายการในรูปแบบใดได้บ้าง เพราะเวลาออกอากาศหมายถึง เวลาที่ผู้ฟังเป้าหมายพร้อมที่จะฟังรายการต่าง ๆ จากผู้จัด

5. การประเมินผล (evaluation) ความสำเร็จของการจัดรายการวิทยุกระจายเสียงขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ฟังอย่างเดียวนั้น ดังนั้นจึงต้องมีการประเมินผลเป็นประจำหรือเป็นระยะไป

แนวคิดเรื่องประเภทและเนื้อหาของรายการวิทยุกระจายเสียง

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2533: 117 - 183) ได้แบ่งประเภทรายการวิทยุ โดยยึดหลักรูปแบบการนำเสนอ ออกได้ดังนี้

1. การจัดรายการพูดคุย (talk programs) รายการพูดคุยเป็นรายการที่มุ่งหวังให้ผู้ฟังได้ อรรถรสจากการฟังการคุยเพียงอย่างเดียว อาจคุยกับผู้ฟังโดยตรงหรือพูดคุยกับผู้ฟังทางอ้อม รายการพูดคุย แบ่งออกได้ 4 ประเภทใหญ่ คือ

1.1 รายการพูดคุยกับผู้ฟังโดยตรง (straight talk) เป็นรายการที่ผู้จัดพูดคุยกับผู้ฟังอย่างตรงไปตรงมาที่สุด เป็นการประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย เนื้อหาที่มีความยืดหยุ่น ได้มาก สไตล์การพูด น้ำเสียง และสำนวนการพูดเป็นลักษณะเฉพาะตัวของผู้จัดรายการเอง

1.2 รายการสัมภาษณ์ (interview) เป็นรายการซึ่งบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมกันพูดคุยออกอากาศ โดยคนหนึ่งทำหน้าที่ถามแทนผู้ฟังเพื่อถ่ายทอดแนวความคิด ความรู้ และข่าวสาร โดยเสียงของผู้ร่วมรายการสู่ผู้ฟังโดยตรง ซึ่งต้องมีการกำหนดจุดประสงค์ และหัวเรื่องของ การสัมภาษณ์ด้วย

1.3 รายการสนทนา (conversation) เป็นรายการประเภทเดียวกับรายการสัมภาษณ์ เพียงแต่ผู้ดำเนินการไม่ใช่ผู้ตั้งคำถามอย่างเดียว แต่จะต้องเป็นผู้แสดงความคิดเห็นและทำหน้าที่ถามตอบไปพร้อม ๆ กับผู้ร่วมรายการด้วย ฉะนั้น ผู้ดำเนินรายการจะต้องศึกษาค้นคว้าเรื่องที่จะสนทนาให้พร้อม และต้องรู้จักป้อนคำถามให้รายการสนุกสนานน่าสนใจ นอกจากนั้นยังต้องทำหน้าที่พูดคุยกับผู้ฟังโดยตรงด้วย เปรียบเสมือนเป็นตัวเชื่อมการสนทนาระหว่างผู้ฟังกับผู้ร่วมรายการ

1.4 รายการอภิปราย (panel discussion) เป็นรายการพูดคุยกับผู้ฟังทางอ้อม ผู้ฟังจะได้รับฟังความคิดเห็นจากผู้ร่วมอภิปรายแตกต่างกันไป ซึ่งในขณะผู้ร่วมอภิปรายอาจจะมี 3 - 4 คน และผู้ดำเนินการอภิปรายคนหนึ่ง หัวใจสำคัญของการอภิปรายนั้น คือ ความขัดแย้งของผู้ร่วมอภิปราย ซึ่งมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อาจจะเริ่มจากการสนทนาตามปกติไปสู่การอภิปรายอย่างเผ็ดร้อน เป็นการจูงใจอยากให้ผู้ฟัง หากเป็นเรื่องที่ผู้อภิปรายมีความเห็นตรงกันจะเป็นเรื่องที่น่าเบื่อที่สุด ฉะนั้นผู้จัดจะต้องเลือกเรื่องที่น่าสนใจ ที่กำลังเป็นปัญหาถกเถียงกัน รวมทั้งเลือกบุคคลร่วมอภิปราย และผู้ดำเนินการอภิปรายที่เหมาะสมด้วย

2. รายการข่าววิทยุ (broadcast news) ข่าววิทยุ คือ เหตุการณ์ หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นใหม่ และเป็นที่สนใจของผู้ฟัง เรื่องราว และเหตุการณ์ ควรสนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้ฟัง เป็นเหตุการณ์ที่ดึงดูดความสนใจ เป็นการบอกผู้ฟังถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งต้องมีความเที่ยงตรง เป็นข้อเท็จจริง และใหม่เสมอ โดยอาจแยกได้ตามเนื้อหาและการเสนอข่าวได้ดังนี้

2.1 ข่าวตรง (straight news) เป็นการรายงานเหตุการณ์ตรงตามที่เกิดขึ้น เช่น ข่าวประจำวัน ทั้งข่าวในประเทศ ต่างประเทศ ข่าวกีฬา เป็นต้น

2.2 วิเคราะห์ข่าว (news commentary) นอกจากรายงานข่าวแบบให้ข่าวสารแล้ว ยังมีการเสนอความคิดเห็นประกอบไปด้วย

2.3 วิเคราะห์ข่าว (news analysis) เป็นการให้สาระเบื้องหลังข่าว มิได้มุ่งเฉพาะให้ข่าวสารเท่านั้น แต่ต้องการให้ความรู้เป็นการศึกษาไปด้วย

นอกจากนี้ อาจแบ่งรายการวิทยุตามรูปแบบของการเสนอข่าวได้ดังนี้

- สรุปข่าว หรือจุลสารข่าว (news bulletin) เป็นการเสนอข่าวหลาย ๆ ประเภทต่อเนื่องกันไป

- ข่าวประกอบเสียง (news reel) เป็นข่าวที่มีการบรรยาย และรายงานของคนในเหตุการณ์ มีคำพูดสั้น ๆ มีการสัมภาษณ์ และอาจมีการวิจารณ์เข้าไปด้วยก็ได้

- ข่าวแบบบูรณาการมีการเสนอทั้งสรุปข่าว ข่าวประกอบเสียง และการวิจารณ์ข่าว

3. รายการละครวิทยุ (radio drama) เป็นการเสนอเรื่องราวโดยใช้การแสดงด้วยคำพูดดนตรี และเสียงประกอบ ให้ผู้ฟังสามารถเห็นภาพพจน์ เหตุการณ์ ท่าทาง มีความรู้สึกและอารมณ์คล้อยตามไปกับเรื่องที่เสนอ ละครวิทยุจึงจำเป็น ต้องมีทุกอย่างเช่นเดียวกับละครเวที หรือละครโทรทัศน์ คือ มีทั้งฉาก สีสัณ บรรยากาศ การเคลื่อนไหว ของตัวละคร และสิ่งแวดล้อม โดยอาศัยศิลปะ และเทคนิคในการผลิตรายการ

4. รายการเพลง (music programs) ถึงแม้ว่าจะเป็นรายการที่เน้นไปในด้านความบันเทิง ฟังเพื่อความเพลิดเพลินและเป็นที่ยอมรับรายการหนึ่ง แต่ผู้จัดสามารถจะทำให้รายการเพลง มีประโยชน์ ต่อผู้ฟัง โดยคำนึงถึง

- การยกระดับรสนิยมของผู้ฟัง คือ เสนอเพลงดนตรีที่เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป และควรให้ทราบถึงเพลงใหม่ๆ รวมทั้งเนื้อหาสาระของเพลงที่ควรสนใจด้วย
- ใช้ความชอบของผู้ฟัง สอดแทรกข้อเตือนใจ หรือข้อคิดเห็นในการดำเนินชีวิตเข้าไปในรายการด้วย

5. รายการสารคดี (feature programs or documentary programs) นักจัดรายการวิทยุส่วนใหญ่ ยอมรับว่ารายการสารคดีเป็นรายการวิทยุที่แท้จริง เพราะเป็นรายการที่เสนอเนื้อหาโดยใช้เทคนิคทางด้านเสียงหลายประการ หรือทุกประการ โดยเน้นไปที่สถานที่จริงเสียงจริง สะท้อนประสบการณ์จริงที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น รายการสารคดีเป็นรูปแบบรายการวิทยุที่เป็นประโยชน์และน่าสนใจต่อทั้งเด็กและผู้ใหญ่ รายการที่จัดได้ดีจะต้องเน้นความเป็นจริงให้มากที่สุด มีการบรรยายเป็นส่วนน้อย และใช้ความหลากหลายของเรื่องอย่างมีรสนิยม

ประเด็นสำคัญที่ทำให้รายการสารคดีแตกต่างจากรายการอื่น คือ รายการสารคดี มีจุดมุ่งหมาย เน้นเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลึกซึ้ง หรือมีเพียงเรื่องเดียวแต่วิธีการนำเสนอมีหลายรูปแบบคละกันไป ทำให้เกิดความหลากหลาย (variety)

6. รายการนิตยสารทางอากาศ (magazine programs) เป็นรายการที่ผสมผสานหลายๆ เรื่องเข้าด้วยกันมาจากผู้นำเสนอหลายคนและมีวิธีการเสนอเรื่องที่ใช้กลวิธีทางเทคนิคต่างๆ เช่นเดียวกับรายการสารคดี แต่แตกต่างในเรื่องของเนื้อหา มีหลายเรื่องไม่เจาะลึกเฉพาะเรื่องเหมือนกับรายการสารคดี

ประเภทของรายการนิตยสารทางอากาศ

1. แบ่งโดยยึดผู้ฟังเป็นหลัก ไม่ว่าเนื้อหาและวิธีการเสนอ เช่น รายการนิตยสารแม่บ้าน รายการนิตยสารสำหรับเด็ก เป็นต้น

2. แบ่งโดยเนื้อหาเป็นหลัก เช่น นิตยสารกีฬา นิตยสารเกษตร เป็นต้น

นอกจากประเภทต่างๆ ของรายการวิทยุแล้ว สิ่งสำคัญที่ควรกล่าวถึงอีกประการหนึ่ง คือ เรื่องเนื้อหาของสาร

“เนื้อหาของสาร” ว่าหมายถึง “ข้อความ” ที่ผู้ส่งสารเลือกใช้ เพื่อสื่อความหมายตามที่ ต้องการ

องค์ประกอบของเนื้อหาสาระ คือ สาระ หรือประเด็นต่างๆ เมื่อนำเอาสาระ หรือประเด็น ต่างๆ เหล่านี้มารวมกันเป็น โครงสร้าง ก็จะได้เนื้อหาของสารทั้งหมด

นอกจากนั้น ดวงทิพย์ วรพันธุ์ (2526: 5) ได้แบ่งประเภทของสารโดยอิงการแบ่งใน ลักษณะของข่าว ไว้ดังนี้

1. ข่าวในประเทศ หมายถึง การรายงานเหตุการณ์ ซึ่งเกิดขึ้นในประเทศไทยเป็นการเสนอ ในลักษณะของการรายงานข่าว ซึ่งมีเนื้อหาแบ่งออกเป็น

1.1 ข่าวในพระราชสำนัก หมายถึง การรายงานข่าวเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ ชั้นสูง

1.2 ข่าวการเมือง หมายถึง ข่าวเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐ และกิจกรรมพรรค การเมือง รวมทั้งนักการเมือง แยกเป็นหัวข้อย่อยๆ ได้ดังนี้

- การเปลี่ยนแปลงโยกย้ายข้าราชการของรัฐในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- การประชุมของคณะรัฐมนตรี
- การดำเนินการของรัฐสภา และขบวนการนิติบัญญัติ วุฒิสมาชิกและ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- การป้องกัน การออกกฎหมาย และคำสั่ง รวมถึงงานของกรมตำรวจ เช่น การป้องกันประเทศ การออกกฎหมายใหม่ นโยบายของกรมตำรวจ
- ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในด้านต่างๆ
- การดำเนินงานด้านอื่นของรัฐบาล เช่นการตัดสินใจในปัญหาเฉพาะด้าน การให้สัมภาษณ์เรื่องที่ประชาชนกำลังสนใจ ถ้อยแถลงเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล และประเทศ อื่นๆ
- การทำพิธีเปิด การเข้ารับตำแหน่ง การเยี่ยมคารวะ
- การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การแต่งตั้งสมาชิกรัฐสภานิติบัญญัติ รวมถึงการเลือกตั้งผู้บริหารส่วนท้องถิ่น
- การโต้แย้งคัดค้านนโยบาย หรือการดำเนินการของรัฐบาล
- กิจกรรมภายในพรรคการเมืองต่างๆ

- องค์กรหรือกิ่งองค์กรทางการเมือง เช่น สโมสร หรือสหภาพต่างๆ
- การหยุดงาน การประท้วง การต่อต้านเพื่อเรียกร้องสิทธิ

1.3 ข่าวเศรษฐกิจ หมายถึง ข่าวที่เสนอเกี่ยวกับองค์กร บุคคลในองค์กรและนอกองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจและระบบเศรษฐกิจ แยกเป็นหัวข้อย่อยๆ ดังนี้

- การเงิน การคลัง การธนาคาร ตลาดหลักทรัพย์
- การลงทุน อุตสาหกรรม พลังงาน การตลาด แรงงาน
- การก่อสร้าง ที่ดิน
- การคมนาคมขนส่ง การสื่อสารและโทรคมนาคม
- การค้า การท่องเที่ยว
- เศรษฐกิจภูมิภาค เศรษฐกิจต่างประเทศ
- การพัฒนาทางเศรษฐกิจทั้งในเมือง และในชนบท

1.4 ข่าวสังคม หมายถึง ข่าวกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนโดยส่วนรวม หรือเป็นที่สนใจของประชาชนส่วนมาก แยกเป็นหัวข้อย่อยๆ ได้ดังนี้

- การศึกษา การฝึกอบรม การสัมมนาหลักสูตรต่างๆ
- การวางแผนครอบครัว สุขภาพอนามัย การป้องกันโรคติดต่อต่างๆ
- ที่อยู่อาศัย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมกาเปิดรับสารจากสื่อมวลชน

ทฤษฎีการแสวงหาข่าวสารของบุคคล (Information Seeking)

บุคคลจะเลือกรับข่าวสารใดจากสื่อมวลชนนั้น จะขึ้นอยู่กับ การคาดคะเนเปรียบเทียบระหว่างผลรางวัลตอบแทน (reward value) การลงทุนลงแรง (expenditure) และภาวะผูกพัน (liabilities) ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่จะติดตามมา กล่าวคือ (พีระ จิระโสภณ, 2531 : 636-640)

1. ถ้าผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่จะได้รับสูงกว่าการลงทุนลงแรงหรือการต้องใช้ความพยายามที่จะรับรู้หรือทำความเข้าใจแล้วบุคคลย่อมแสวงหาข่าวสารนั้น (information seeking)
2. ถ้าผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่จะได้รับน้อยกว่าการลงทุนลงแรงบุคคลก็อาจจะเฉยเมยต่อข่าวสารนั้นๆ (information ignoring)

3. ในกรณีที่บุคคลเห็นว่าการรับข่าวสารนั้นจะก่อให้เกิดพันธะผูกพัน เช่น ทำให้เกิดความไม่พอใจ ไม่สบายใจ หรือไม่แน่ใจมากขึ้น ฯลฯ บุคคลก็อาจจะใช้วิธีหลีกเลี่ยงข่าวสารนั้น (information avoidance)

4. ในกรณีที่บางครั้งถ้าหากว่าความพยายามที่จะหลีกเลี่ยง หรือไม่รับข่าวสารต้องลงทุนลงแรงมากกว่าการรับข่าวสาร บุคคลก็อาจจะต้องรับข่าวสารนั้นทั้ง ๆ ที่ไม่เต็มใจ (information yielding)

ทฤษฎีความน่าเชื่อถือของแหล่งสาร (Source Credibility)

เมื่อพิจารณาถึงกระบวนการสื่อสาร (communication process) ตามแนวความคิดของ David K. Berlo (อ้างใน วรกิจ หิรัญวัฒน์ศิริ, 2536: 47) จะเห็นได้ว่าการที่กระบวนการสื่อสารอันประกอบด้วยแหล่งสาร (source) สาร (message) ช่องทางการสื่อสาร (channel) และผู้รับสาร (receiver) จะดำเนินการครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพได้ ต้องคำนึงถึงรายละเอียดปลีกย่อยในแต่ละส่วนโดยเฉพาะในส่วนของผู้ส่งสาร ซึ่งจะต้องมีความรู้ (knowledge) มีทัศนคติ (attitude) และความชำนาญ (practice) อันเพียงพอที่จะทำให้การสื่อสารบรรลุผลได้ และผู้รับสารสามารถเข้าใจในเนื้อหาสารนั้นอย่างครบถ้วน และด้วยความเต็มใจ การที่ผู้ส่งสารสามารถโน้มน้าวใจผู้รับสารได้นั้น นอกจากจะมี ความรู้ทักษะ ทัศนคติที่ดีแล้ว สิ่งจำเป็นอีกประการหนึ่งที่จะขาดเสียไม่ได้ ก็คือ ผู้ส่งสารต้องมี ความน่าเชื่อถือ (credibility) และแหล่งข่าวที่มีความน่าเชื่อถือสูงจะมีผลในการสื่อสารชักจูงใจ สูงกว่าแหล่งข่าวที่มีความน่าเชื่อถือต่ำกว่า

ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารไม่ใช่คุณสมบัติที่มีอยู่จริงในตัวของแหล่งสารเอง แต่เป็นการรับรู้หรือเป็นความรู้สึกนึกคิดของผู้รับสารที่มีต่อแหล่งสาร ดังนั้น การที่จะวัดความน่าเชื่อถือของแหล่งสารจึงต้องวัดจากความคิดเห็นของผู้รับสารที่มีต่อแหล่งสารนั้นๆ

Carl Hovland (อ้างใน วรกิจ หิรัญวัฒน์ศิริ, 2536: 47) ได้กล่าวไว้ว่า ความน่าเชื่อถือของแหล่งสาร หมายถึง ระดับของการรับรู้ (perception) ของผู้รับสารที่มีต่อแหล่งสารในด้านความรู้ความสามารถ (expert) และความน่าไว้วางใจ (trust worthiness)

ความรู้ความสามารถ (expertness) หมายถึง การมีประสบการณ์ มีความรู้ ความชำนาญ มีทักษะ การประเมินความถูกต้องของแหล่งสารว่าในข้อมูลถูกต้องมากน้อยเพียงไร

ความน่าไว้วางใจ (truth worthiness) หมายถึง ความจริงใจ ความซื่อสัตย์ยุติธรรม การประเมินของผู้รับสารที่มีต่อแหล่งสาร ว่าแหล่งสารมีความน่าไว้วางใจมากน้อยเพียงไร การนำเสนอ

มีความเป็นกลางหรือไม่ เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมากเกินไปหรือไม่ความน่าไว้วางใจจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผู้ส่งสารได้เปิดเผยความจริงอย่างบริสุทธิ์ใจ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้งไม่ได้อิงอยู่กับประโยชน์ส่วนตน

และนอกจากนั้นยังมีตัวแปรอีกตัวหนึ่ง ที่มีความสำคัญความน่าเชื่อถือของแหล่งสาร คือ ปัจจัยความคล่องแคล่วว่องไว (dynamism or action) ซึ่งอาจกล่าวได้คือ ผู้ส่งสารที่มีความคล่องแคล่วในการพูดอย่างถูกต้อง ชัดเจน มีท่าทางที่ทะมัดทะแมง ร่าเริงแจ่มใส มีบุคลิกภาพที่ดี ย่อมมีโอกาสน่าสนใจให้ผู้รับสารเชื่อถือ ในเรื่องที่จะทำการสื่อสารให้มากกว่าผู้ส่งสารที่มีลักษณะเฉื่อยชา ขาดความกระตือรือร้น

แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของแหล่งสาร ได้ก็คือ ผลที่ไม่คาดฝันที่เกิดขึ้น ซึ่งเกิดจากเมื่อผู้รับสารเปลี่ยนทัศนคติภายหลังจากความเชื่อถือและยอมรับผลการสื่อสารไประยะหนึ่งแล้วปรากฏว่า ได้รับข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งอื่นหรือปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลทำให้ความน่าเชื่อถือข่าวสารจากแหล่งเดิมลดน้อยลงไป แหล่งข่าวสารเดิมก็จะไม่มีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติอีกต่อไป

จากทฤษฎีพฤติกรรมการรับฟังข่าวสารตามที่ได้กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่าเนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมินผล (evaluation) ซึ่งนอกจากจะศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ฟังแล้วยังศึกษาในแง่การเปิดรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้า” ของผู้ฟังอีกด้วย การนำทฤษฎีมาอ้างอิงศึกษาส่วนนี้ ก็เพื่ออธิบายความต้องการในการแสวงหาข่าวสารของผู้ฟังซึ่งจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะต้องบ่งชี้ให้เห็นว่าผู้ฟังจะเลือกเปิดรับหรือปฏิเสธ ต่อข่าวสารนั้นๆ ทั้งนี้การเปิดรับข่าวสารของผู้ฟังจะสอดคล้องกับความต้องการ ในกรณีการเลือกเปิดรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้า” ก็เช่นเดียวกัน ถ้าผู้ฟังถึงเห็นว่า เขาสามารถที่จะนำข่าวสารที่ได้จากการรับฟังรายการไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงาน หรือ การดำรงชีวิตประจำวันได้มาก หรือเพื่อให้เกิดความรู้เท่าทันกับบุคคลอื่นมาก เขาก็จะเลือกเปิดรับฟังมากตามไปด้วย แต่ตรงกันข้ามถ้าข่าวสารที่ได้รับฟังไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ใด ๆ หรือ นำเบื่อ บิดเบือนไม่ตรงกับความเป็นจริง เขาก็อาจหลีกเลี่ยงไม่ยอมรับรู้ (information avoidance) ซึ่งการจะเปิดรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้า” หรือไม่มากนักน้อยเพียงไรนั้น นอกจาก จะขึ้นอยู่กับว่าเขามีความต้องการ และได้ประโยชน์จากรายการมากน้อยเพียงไรแล้วยังขึ้นอยู่กับระดับความรู้ ความคิดเห็น ความเชื่อ และค่านิยม ของผู้ฟังอีกด้วย ที่จะเป็นตัวแปรที่สำคัญในการเปิดรับฟังอีกประการหนึ่ง

ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างปัจเจกบุคคล (The Individual Differences Theory)

Defleur (1970:119-122) เห็นว่าผู้รับสารสื่อมวลชนแต่ละคนนั้น มีความแตกต่างกันในทางจิตวิทยา เช่น ทักษะคิด ค่านิยม และความเชื่อ ทำให้ความสนใจเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนแตกต่างกันจึงได้เสนอหลักพื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างปัจเจกบุคคลดังนี้

1. มนุษย์เรามีความแตกต่างอย่างมากในองค์ประกอบทางจิตวิทยาส่วนบุคคล
2. ความแตกต่างนี้ บางส่วนมาจากลักษณะทางชีวภาพ หรือร่างกายของแต่ละบุคคล แต่ส่วนใหญ่แล้วจะเกิดมาจากความแตกต่างที่เกิดจากการเรียนรู้
3. มนุษย์ซึ่งถูกเลี้ยงดูภายใต้สภาพแวดล้อมต่าง ๆ จะเปิดรับความคิดเห็นแตกต่างกันไปอย่างกว้างขวาง
4. จากการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมทำให้เกิดทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อที่รวมเป็นลักษณะทางจิตวิทยาส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไปด้วย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ

ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และการตอบสนองความพึงพอใจ (The Uses and Gratification)

McQuail (1987: 73) ได้ศึกษาตัวแปรความต้องการที่ผู้รับสารต้องการจากสื่อมวลชนกับการใช้สื่อมวลชนโดยผู้รับสารดังนี้

1. ความต้องการสารสนเทศ
 - 1.1 เพื่อทราบถึงเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง สภาพปัจจุบันที่อยู่รอบตัว และสภาพปัจจุบันของสังคมและโลก ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ McCombes, Maxwell and Becker (1979: 50-52) ที่กล่าวว่า เพื่อต้องการรู้เหตุการณ์ (surveillance) โดยการสังเกตการณ์และติดตามความเคลื่อนไหวต่างๆ จากสื่อมวลชนเพื่อให้ทันเหตุการณ์ ทันสมัยและรู้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่สำคัญพอที่ควรจะเรียนรู้
 - 1.2 เพื่อแสวงหาข้อแนะนำในการปฏิบัติ หรือความคิดเห็น และในการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ McCombes, Maxwell and Becker (1979: 50-52) ที่กล่าวว่า เพื่อใช้ข้อมูลข่าวสารช่วยในการตัดสินใจ (decision) โดยเฉพาะการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน โดยการรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทำให้บุคคลสามารถกำหนดความเห็นของตนต่อสภาวะ หรือเหตุการณ์รอบๆ ตัว

1.3 สนองความอยากรู้อยากเห็น และความสนใจทั่วๆ ไป

1.4 เพื่อเป็นการเรียนรู้ เป็นการศึกษาด้วยตนเอง

1.5 เพื่อสร้างความรู้สึที่มั่นคง โดยใช้ความรู้ที่ได้มาจากสื่อมวลชน

2. ความต้องการสร้างควมมีเอกลักษณ์ให้แก่บุคคล

2.1 เพื่อหาแรงเสริมแก่ค่านิยมส่วนบุคคล ซึ่ง McCombes, Maxwell and Becker (1979: 50-52) อธิบายไว้ เพื่อเสริมความคิดเห็นหรือสนับสนุนการตัดสินใจที่ได้กระทำไปแล้ว นอกจากนี้ Wenner (1985: 171-193) ได้กล่าวว่า เพื่อประโยชน์ทางด้านข้อมูลเพื่อการอ้างอิง และเพื่อเป็นแรงเสริมในความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคลกับสังคม รูปแบบของความต้องการที่แสดงออกมา ได้แก่ การติดตามข่าวสารหรือการได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อช่วยการตัดสินใจ

2.2 เพื่อหาแบบอย่างทางพฤติกรรม Wenner (1985: 171-193) ได้กล่าวว่า การใช้ประโยชน์ข่าวสาร เพื่อดำรงเอกลักษณ์ของบุคคล (para-social gratifications) หรือเพื่อการอ้างอิงผ่านตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสื่อหรือปรากฏในเนื้อหาสื่อ เช่น การยึดถือผู้อ่านข่าวที่เราชื่นชมเป็นแบบอย่างในทางพฤติกรรม

2.3 เพื่อแสดงออกร่วมกับค่านิยมของคนอื่น ๆ (ในสื่อมวลชน) โดย Dominick (1993: 48-53) กล่าวว่า เพื่อประโยชน์ทางสังคม (social utility) หมายถึง ความจำเป็นของบุคคลที่ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ดังนั้นการเปิดรับสื่ออาจแสดงถึงการยอมรับของคนในสังคมและความผูกพันต่อผู้อื่น เช่น การใช้ภาษาร่วมสมัย (conversation currency) ผู้รับสารอาจเปิดรับสื่อเพื่อต้องการความทันสมัย โดยการแสดงออกถึงการใช้ภาษา เช่น คำพูด ความเข้าใจต่อค่านิยมใหม่ๆ เพื่อแสดงความเป็นกลุ่มเดียวกัน โดยสื่อมวลชนจะเป็นตัวเชื่อมโยงความเป็นกลุ่มเหล่านั้นการใช้ภาษาร่วมสมัยมักปรากฏได้ชัดเจนในกลุ่มวัยรุ่นกับการโฆษณา เป็นต้น

2.4 เพื่อเข้าใจตนเอง

3. ความต้องการรวมตัว และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

3.1 เพื่อเข้าใจในสภาพแวดล้อมของผู้อื่น

3.2 เพื่อแสดงออกร่วมกับผู้อื่นๆ และเกิดความรู้สึกในลักษณะที่เป็นเจ้าของ ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ McCombes, Maxwell and Becker (1979: 50-52) กล่าวว่า เพื่อต้องการมีส่วนร่วม (participating) ในเหตุการณ์และความเป็นไปต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว

3.3 เพื่อนำไปใช้ในการสนทนา และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ McCombes, and Becker (1979: 50-52) และ Wenner (1985:171-193) กล่าวว่า เพื่อได้ข้อมูลประกอบการสนทนาในชีวิตประจำวัน (discussion) โดยการรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทำให้บุคคลมีข้อมูลนำไปใช้พูดคุยกับผู้อื่นการสนทนากับผู้อื่นใช้เป็นข้อมูลเพื่อการชักจูงใจ

3.4 เพื่อใช้แทนเพื่อน ซึ่ง Dominick (1993: 48-53) ได้กล่าวว่า “สื่อมวลชนสัมพันธ์ (par asocial relationship) ในสังคมที่ก้าวหน้ามากขึ้น ปังเจกชนกลับยิ่งรู้สึกโดดเดี่ยวเนื่องจากเวลาที่มีอยู่จำกัดถูกนำไปใช้เพื่อการแข่งขันและการประกอบอาชีพ มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องการสังคม แต่การสมาคมกับมนุษย์ด้วยกันนั้นถูกจำกัดลงด้วยสังคมที่ก้าวหน้าแบบอุตสาหกรรมมนุษย์จึงมักมีสื่อมวลชนเป็นเพื่อนแทนหรือน้อยก็อาศัยสื่อมวลชนในการแสวงหาเพื่อน ดังเช่นที่พบเห็นในปัจจุบันคนส่วนใหญ่ใช้นาฬิกาข้อมือเพื่อวัดชีพจร โทรทัศน์เป็นเพื่อนมากกว่าการคบหาสมาคมกับผู้อื่น”

3.5 เพื่อช่วยในการดำเนินตามบทบาททางสังคม

3.6 เพื่อสร้างสายสัมพันธ์กับครอบครัว เพื่อน และสังคม

4. ความต้องการความบันเทิง

4.1 เพื่อหลีกเลี่ยง หรือหลีกเลี่ยงจากปัญหาต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Dominick (1993: 48-53) กล่าวว่า การผลัดจากสังคม (withdrawal) เป็นการเปิดรับสื่อหรือเข้าหาสื่อเพื่อหลีกเลี่ยงจากงานประจำ เช่น การเร่งรีบทำงานให้เสร็จเพื่อจะได้ไปชมโทรทัศน์ เป็นต้น

4.2 เพื่อผ่อนคลาย เป็นการเปิดรับสื่อเพื่อผ่อนคลายความเครียดหรือลดความเร่งในชีวิตประจำวันลง (Dominick, 1993: 48-53)

4.3 เพื่อได้วัฒนธรรมที่เป็นของแท้ ได้ความสนุกสนานทางสุนทรียะ

4.4 เพื่อใช้เวลาให้หมดไป ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ Wenner (1985:171-193) กล่าวว่า การใช้ข่าวสารเพื่อประโยชน์ในการลดหรือผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์ หรือเพื่อป้องกันตนเอง (para-orientation gratifications) เช่น เป็นการใช้เวลาให้หมดไป

4.5 เพื่อปลดปล่อยอารมณ์ (emotion release) (Dominick, 1993: 48-53)

4.6 เพื่อการกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ ซึ่ง Dominick (1993: 48-53) กล่าวว่าเป็นการเปิดรับสื่อเพื่อแสวงหาความเข้าใจความสนุกสนาน ความตื่นเต้น เพื่อลดความเบื่อหน่าย ในชีวิต

กล่าวโดยสรุปได้ว่า บุคคลจะเกิดพฤติกรรมการรับข่าวสารก็เพื่อสนองความพึงพอใจส่วนบุคคล โดยบุคคลจะเป็นผู้กำหนดว่าตนต้องการอะไรจากสื่อมวลชน ซึ่งจะพิจารณาจากความพึงพอใจ และประโยชน์ที่ได้รับจากการสื่อสารนั่นเอง

แนวคิดและทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์

ยุบล เปี่ยมจรจกกิจ (2534: 64-71) กล่าวว่า แนวคิดทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์เชื่อว่าคนที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันไป ซึ่งการสื่อสารจัดเป็นพฤติกรรมสำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ ดังนั้น นักวิชาการสื่อสารบางกลุ่ม จึงเชื่อว่าพฤติกรรมการสื่อสารของบุคคลที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่ แตกต่างกันจึงน่าจะแตกต่างกันด้วย เนื่องจากบุคคลที่อยู่ในแต่ละกลุ่มประชากรย่อมจะมีกิจกรรมและการดำเนินชีวิต ตลอดจนการมีเวลาว่างที่ แตกต่างกัน จากผลการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาพบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับสารจากสื่อมวลชน ดังนี้ คือ

1. เพศ พบว่า มีความแตกต่างระหว่างเพศหญิงและเพศชาย คือ เพศหญิงใช้เวลาในการดูโทรทัศน์และฟังวิทยุมากกว่าเพศชาย โดยนิยมดูรายการละคร ในขณะที่เพศชายนิยมน่านหนังสือพิมพ์มากกว่า หากดูรายการโทรทัศน์เพศชายมักนิยมดูรายการข่าวและกีฬา

เช่นเดียวกับที่ ประมะ สตะเวทิน (2546 : 112-118) ได้กล่าวว่า เพศผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องความคิด ค่านิยมและทัศนคติ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้แตกต่างกัน

นอกจากนี้ พีระ จิระโสภณ (2531: 440-441) กล่าวว่างานวิจัยทางนิเทศศาสตร์ชี้ให้เห็นว่า ผู้หญิงมักถูกโน้มน้าวใจได้ง่ายกว่าผู้ชาย และมักเผยแพร่ความคิดเห็นที่ได้รับการจูงใจนั้นให้ผู้อื่นต่อไปอีกด้วย ผู้หญิงโดยทั่วไปมักมีลักษณะชอบความสวยงามมีความนุ่มนวล และอารมณ์อ่อนไหว

2. อายุ พบว่า ในวัยเด็กจะดูโทรทัศน์และฟังวิทยุมากกว่าสื่ออื่น ๆ และจะใช้สื่อเพื่อความบันเทิง เช่น การ์ตูน เพลง วิทยุและวิทยุหนุ่มสาวเช่นกันจะใช้สื่อเพื่อความบันเทิงโดยฟังเพลงตามสมัยนิยมมากกว่าดูโทรทัศน์ และจะเปิดรับนิยายสารและภาพยนตร์มากกว่าวัยอื่น ๆ ในวัยผู้ใหญ่การเปิดรับโทรทัศน์ วิทยุและหนังสือพิมพ์มีมากพอ ๆ กันแต่เมื่อถึงอายุช่วง 40 ปี ขึ้นไป ปริมาณการอ่านหนังสือพิมพ์จะลดลง และเมื่อถึงวัยเกษียณอายุทำงาน 55-60 ปี ปริมาณการดูโทรทัศน์จะเพิ่มมากขึ้น

ประมะ สตะเวทิน (2546 : 113-114) กล่าวว่า อายุ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนมีความแตกต่างกัน ในเรื่องความคิดและพฤติกรรม โดยทั่วไปแล้วคนที่มีอายุน้อยมักจะมีความคิดเสรีนิยม ยึดถืออุดมการณ์ และมองโลกในแง่ดีมากกว่าคนที่มีอายุมาก สาเหตุที่มีความแตกต่างคนกันเนื่องมาจากคนที่ต่างรุ่นต่างวัยกันมีประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกัน จึงทำให้มีทัศนคติ ความรู้สึกรู้สีก็นึกคิดต่างกัน และพฤติกรรมแตกต่างกันลักษณะในการใช้สื่อบุคคลก็ต่างกัน คนที่มีอายุมากมักจะใช้สื่อเพื่อ

แสวงหาข่าวหนัก ๆ มากกว่าเพื่อความบันเทิง ในการฟังวิทยุก็เช่นกัน คนที่มีอายุมากมักจะฟังรายการเนื้อหาที่หนัก ๆ ไม่ค่อยฟังดนตรีสมัยใหม่

3. การศึกษา พบว่า การศึกษามีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงกับตัวแปร ซึ่งเกี่ยวกับการรับสาร คอมพิวเตอร์ และคณะ อธิบายว่า การเลือกเปิดรับสื่อมวลชนและการศึกษา มีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับการเปิดรับข่าวสารและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสาธารณชน และมีความสัมพันธ์ในทางลบกับการเปิดรับเนื้อหาบันเทิงจากสื่อ ลาซาร์เฟลด์และเคนเนล พบว่าคนที่มีการศึกษาน้อยฟังวิทยุมากกว่าคนที่มีการศึกษาสูง ลิงค์และฮอฟ พบว่า ผู้รับสารที่มีการศึกษาสูงใช้เวลากับสื่อสิ่งพิมพ์มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำ

ปรเม สตะเวทิน (2546 : 113-114) ได้กล่าวว่า การศึกษา เป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีความคิด ค่านิยม ทักษะและพฤติกรรมแตกต่างกัน คนที่มีการศึกษาสูงจะได้เปรียบอย่างมากในการเป็นผู้รับสารที่ดี เพราะเป็นผู้ที่มีความรู้กว้างขวางและเข้าใจสารได้ดี แต่จะเป็นคนที่ไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ ถ้าไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลเพียงพอ โดยทั่วไปแล้วคนที่มีการศึกษาสูงมักจะใช้สื่อมวลชนมากกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำ และมักจะใช้สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ ในขณะที่คนที่มีการศึกษาต่ำจะใช้สื่อวิทยุ โทรทัศน์และภาพยนตร์ หากมีเวลาจำกัดก็มักจะแสวงหาข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์มากกว่าสื่อประเภทอื่น

4. รายได้ พบว่า มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสารจากสื่อมวลชน แรรม์และไวท์ พบว่า ผู้มีรายได้สูงมักนิยมเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ และเนื้อหาที่ค่อนข้างหนัก ไม่ค่อยสนใจเนื้อหาด้านบันเทิง แมคเนลลีและคณะ พบว่าคนที่มีฐานะดีและ มีการศึกษาสูงเป็นกลุ่มคนที่ได้รับเนื้อหาสาระจากสื่อมวลชนได้มากที่สุด

ปรเม สตะเวทิน (2546 : 112-118) ได้กล่าวว่า สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ หมายถึง อาชีพ รายได้ เชื้อชาติ ตลอดจนภูมิหลังของครอบครัว เป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีวัฒนธรรมต่างกัน มีประสบการณ์ต่างกัน มีทัศนคติ ค่านิยม เป้าหมายและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ผู้ที่มีรายได้สูง มักจะใช้สื่อจำนวนมาก และมักจะใช้สื่อมวลชนเพื่อแสวงหาข่าวสารหรือเรื่องราวที่หนัก ๆ เช่น อ่าน ดู หรือฟัง เรื่องการเมือง ปัญหาสังคมและเศรษฐกิจ เป็นต้น

Merill and Lowenstein (1971: 135-135) ได้กล่าวถึง แรงผลักดันที่ทำให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งเปิดรับข่าวสารว่าเกิดจากสาเหตุ 4 ประการ ได้แก่

1. ความเหงา เพราะมนุษย์ต้องการมีเพื่อน ไม่สามารถอยู่ได้เพียงลำพัง ซึ่งสื่อมวลชนสามารถเป็นเพื่อนแก้เหงาได้ดี เพราะไม่สร้างแรงกดดันในการสนทนาแก่ผู้รับ

4. ลักษณะเฉพาะของสื่อมวลชนทั่วไปผู้รับสารแต่ละคนจะหันหน้าเข้าหาลักษณะเฉพาะบางอย่างจากสื่อที่จะสนองความต้องการ และทำให้ตนเองเกิดความพึงพอใจ

1. ปัจจัยด้านบุคลิกภาพและจิตวิทยาส่วนบุคคล มีแนวคิดว่าคนเราแต่ละคนมีความแตกต่างเฉพาะตัวบุคคลอย่างมาก ในด้านโครงสร้างทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน การดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งส่งผลกระทบถึงระดับสติปัญญา ความคิด ทักษะ ทลอดจนกระบวนการของการรับรู้ การเรียนรู้ การสนใจ

3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมนอกระบบสื่อสาร เชื่อว่าลักษณะต่างๆ ได้แก่ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ทำให้เกิดความคลาคลึงของการเปิดรับเนื้อหาของการสื่อสาร รวมถึงการตอบสนองต่อเนื้อหาดังกล่าวไม่แตกต่างกันด้วย

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ (2547: 558-559) ได้กล่าวว่า การทำงานของสื่อมวลชน อาจก่อให้เกิดผลกระทบทั้งที่สื่อตั้งเป้าหมายไว้ (intended consequence) หรือที่ไม่ได้ตั้งใจ (unintended consequence) 4 ระดับ คือ

1. ระดับปัจจัยบุคคล ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับปัจจัยบุคคล ได้แก่ ด้านความนึกคิด (cognition) เช่น ความรู้ (knowledge) และความเห็น (opinion) ด้านความรู้สึก (affection) เช่น ทศนคติ ซึ่งหมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และด้านพฤติกรรม (behavior) ตัวอย่างเช่น

การที่เด็กและเยาวชนรับสื่อประเภทใดประเภทหนึ่งมากเกินไป (heavy user of mass media) จนทำให้ขาดการติดต่อสื่อสารกับบุคคลและโลกภายนอก และอาจนำไปสู่การถูกสื่อครอบงำได้โดยง่าย

2. ระดับกลุ่มหรือองค์กร เช่น คนดรี และรายการบันเทิงต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการสร้างวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มเด็กและวัยรุ่น หรือการโฆษณาโทรศัพท์มือถือทำให้คนรุ่นใหม่ในวัยทำงานติดโทรศัพท์ และนิยมสื่อสารกันด้วยภาษาภาพผสมกับถ้อยคำสั้น ๆ

3. ระดับสถาบันทางสังคม เช่น การเสนอข่าวในเชิงลบเกี่ยวกับพระสงฆ์น้อย ๆ ทำให้สถาบันศาสนาได้รับผลกระทบจนอาจนำไปสู่การปฏิรูปสถาบันสงฆ์

4. ระดับสังคมและวัฒนธรรม เช่น การจัดงานประกวดนางงามและการเสนอเป็นข่าวใหญ่อย่างต่อเนื่อง เป็นการตอกย้ำค่านิยมเกี่ยวกับผู้หญิงในเรื่องรูปเป็นทรัพย์ เรื่องผู้หญิงเป็นสินค้าทางเพศ เท่ากับเป็นการสนับสนุนให้ธำรงสภาพสังคมชายเป็นใหญ่ ไปจนถึงการใช้ความรุนแรงในครอบครัว

นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตเกี่ยวกับผลกระทบทั้ง 4 ระดับว่า ผลกระทบที่เกิดอาจกระทบต่อเนื่องจากระดับหนึ่งไปสู่อีกระดับหนึ่งด้วยเสมอ เนื่องจากผลในระดับย่อยจะมีการสะสมไปสู่ผลในระดับใหญ่และในวงกว้างเมื่อระยะเวลาผ่านไปนานๆ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า สื่อทำให้เกิดผลกระทบได้หลายประการ คือ

1. เป็นเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามประสงค์ได้
2. เป็นเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ไม่พึงประสงค์ก็ได้ (line spacing single)
3. เป็นเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบ้างเล็กน้อยในแง่รูปแบบหรือระดับความเข้มข้น
4. เอื้อให้เกิด (facilitate) การเปลี่ยนแปลงทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์
5. ทนุเสริม (reinforce) สิ่งที่มีที่เป็นอยู่แล้ว (ในกรณีนี้ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลง)
6. ป้องกันการเปลี่ยนแปลง

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติความเป็นมาสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

(สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง, 2548: 10-19)

พ.ศ.2538 กรมประชาสัมพันธ์ โดยรองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ (นายบังเอิญ มุสิกะพงษ์) รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ในฐานะผู้ดูแลรับผิดชอบศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 1-6 ในขณะนั้นได้ผู้เสนอขอความเห็นชอบจากอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ (นายชั้น พูลสมบัติ) ให้จัดตั้งสถานีวิทยุ

กระจายเสียงแห่งประเทศไทย ระบบ เอฟ.เอ็ม. เพื่อเสริมจุดบอดจำนวน 5 แห่ง ประกอบด้วย อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่, จังหวัดอำนาจเจริญ, จังหวัดหนองบัวลำภู, จังหวัดมหาสารคาม และอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ ซึ่งต่อมาอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ได้ให้ความเห็นชอบมอบหมายให้สำนักประชาสัมพันธ์เขตในพื้นที่รับผิดชอบ เป็นผู้จัดหาปรับแก้อุปกรณ์ห้องส่งและเครื่องส่งจากสถานีฯ ในพื้นที่ความรับผิดชอบไปทำการติดตั้งออกอากาศเป็นการชั่วคราว โดยเชื่อมโยงสัญญาณจากสถานีหลักในพื้นที่ใกล้เคียง หรือรับสัญญาณจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานครผ่านดาวเทียมไปทำการออกอากาศให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารภายใต้เงื่อนไขงบประมาณจำกัด

พ.ศ. 2539 สำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 โดยผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 (นายสมศักดิ์ ชันธิกุล) มอบหมายให้ส่วนเทคนิค สำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 ประสานกับท้องถิ่นขอใช้อาคารศาลาพระพรหมมหาราช ในบริเวณสนามกีฬากลางอำเภอฝาง พื้นที่ประมาณ 72 ตารางเมตร เป็นอาคารสถานีชั่วคราว และปรับแก้อุปกรณ์ห้องส่ง เครื่องส่ง จากสถานีวิทยุกระจายเสียงในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 มาทำการติดตั้งออกอากาศเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2539 ด้วยความถี่ 89.25 เมกะเฮิรต์ เครื่องส่งตราอักษร HARRIS ขนาดกำลังส่ง 1 กิโลวัตต์ ปรับแก้สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. 2540 สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับอนุมัติกรอบอัตราค่าจ้างจาก ก.พ. จำนวน 3 อัตรา ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานีฯ จำนวน 1 อัตรา นายช่างไฟฟ้าสื่อสาร 6 จำนวน 1 อัตรา และนายช่างไฟฟ้าสื่อสาร 2-4 หรือ 5 หรือ 6 จำนวน 1 อัตรา ปลดสำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 ได้อนุมัติใช้เงินรายได้จัดจ้างลูกจ้างชั่วคราวจำนวน 3 อัตรา รวมมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานทั้งสิ้น 6 อัตรา มีนายประพัฒน์ สัมฤทธิ์สุวรรณ เป็นผู้อำนวยการสถานีฯ ตามลำดับ

ต่อมากรมประชาสัมพันธ์ โดยอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ (นายบังเอิญ มุสิกะพงษ์) อนุมัติใช้เงินรายได้ของกรมประชาสัมพันธ์ จัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่แห่งใหม่ โดยเริ่มจากการพิจารณาขอใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ (ที่ราชพัสดุ) ที่พิจารณาเห็นแล้วว่าเหมาะสมทั้งทางด้านเทคนิคและการบริหารจัดการ เลือกใช้สถานที่ ณ บ้านเวียงสุโท หมู่ 3 ตำบลเวียง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ บนเนื้อที่ 12 ไร่

พ.ศ. 2543 ห้างหุ้นส่วนจำกัด ผลิต้าวสด เป็นผู้ชนะการประกวดราคาในวงเงิน 2,400,000.-บาท (-สองแสนสี่ล้านบาทถ้วน-) เริ่มก่อสร้างเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2543 ประกอบด้วยอาคารสำนักงานทำการ 1 หลัง , รั้วลวดหนามล้อมรอบ, บ้านพักข้าราชการ ระดับ 1-2 (แฝด 2

ครอบครัว), เสาธง, เสาอากาศ ความสูง 100 เมตร 1 ต้น และสายอากาศพร้อมสายส่งสัญญาณใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 6 เดือน แล้วเสร็จเดือนตุลาคม พ.ศ.2543

พ.ศ.2544 สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ย้ายสำนักงานจากที่ทำการชั่วคราวอาคารศาลาพระพรหมมหาราช สนามกีฬาากลางอำเภอฝาง มายังที่ทำการสำนักงานใหม่เป็นการถาวร ณ เลขที่ 594 หมู่ 3 ตำบลเวียง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ.2544 มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ทั้งหมด 8 คน เป็นข้าราชการตามกรอบอัตรากำลัง 3 คน ,ช่วยราชการ 3 คน และลูกจ้างชั่วคราว 2 คน โดยมีนางพรสวรรค์ ศิริอินทราทร์ เป็นผู้อำนวยการสถานี (พ.ศ.2543-พ.ศ.2547)

พ.ศ.2546 กรมประชาสัมพันธ์ได้รับอนุมัติเงินงบประมาณตามโครงการพัฒนาสถานีวิทยุโทรทัศน์ของกรมประชาสัมพันธ์ ให้ติดตั้งเครื่องส่งวิทยุและโทรทัศน์ระบบ UHF สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 โดยการใช้เสาอากาศร่วมกับวิทยุกระจายเสียงระบบ เอฟ.เอ็ม. 89.25 เมกะเฮิร์ต มีพื้นที่บริการครอบคลุมเขตอำเภอ ฝาง แม่อาบ ไชยปราการ และพื้นที่ใกล้เคียง

นับตั้งแต่ได้ย้ายอาคารสำนักงานที่ทำการมาปฏิบัติงานในสถานที่แห่งใหม่ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนผู้มาติดต่อราชการ ประสบปัญหาเส้นทางคมนาคม เนื่องจากเป็นถนนดินลูกรัง เชิงเขามีสภาพถูกน้ำกัดเซาะและท่วมขัง เดินทางเข้า-ออกไม่สะดวกทั้ง 2 เส้นทาง ซึ่งมีระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร จากทางหลวงแผ่นดิน อันเกินกำลังความสามารถที่ทางกรมประชาสัมพันธ์จะทำการปรับปรุงและจัดสร้างขึ้นได้ใหม่

ดังนั้นในปี พ.ศ. 2547 สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้ประสานหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ให้การสนับสนุนปรับปรุงเส้นทางคมนาคมทั้ง 2 เส้นทาง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงจัดสรรงบประมาณปรับปรุงเส้นทางค้ายบ้านเสาหิน ระยะทางประมาณ 1.5 กิโลเมตร เป็นถนนลาดยาง และสำนักงานพัฒนาทางหลวงสนับสนุนงบประมาณจัดสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กจากเส้นทางหน้าสำนักงานอัยการจังหวัดฝางเข้าสถานี รวมระยะทางประมาณ 900 เมตร นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จากหน่วยพัฒนาเคลื่อนที่ 32 เชียงดาว โดย พ.อ.ชัยพฤกษ์ อัยภาคย์ ผู้บังคับการหน่วยฯ ให้การสนับสนุนเครื่องจักรกลหนัก พร้อมกำลังเจ้าหน้าที่จัดสร้าง ถนนลาดยาง ขนาดความกว้าง 5 เมตร ยาว 300 เมตร ศูนย์พัฒนาปิโตรเลียมภาคเหนือ กรมพลังงานทหาร สนับสนุนน้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับเครื่องจักรกลจำนวน 500 ลิตร บริษัทเชียงใหม่สหศิลา สนับสนุนหินคลุกในราคาพิเศษ โดยใช้งบประมาณจากรายได้ สำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 จัดซื้อเป็นเงินทั้งสิ้น 32,000.- บาท (-สามหมื่นสองพันบาท-)

ประกอบกับความร่วมมือร่วมใจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสถานีฯ จึงได้ร่วมกันออกแบบ ตกแต่ง ปรับปรุงภูมิทัศน์ จัดสร้างลานน้ำตก ขุดบ่อเลี้ยงปลา และจัดสร้างอาคารจอดรถจำนวน

1 หลัง ปรับปรุงห้องส่ง และทำการย้ายเครื่องส่งวิทยุ ไปติดตั้งใช้งานร่วมกับอาคารผู้คอนเทนเนอร์ เครื่องส่งโทรทัศน์ช่อง 11 สามารถเพิ่มเนื้อที่ในการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ โดยไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ จนมีความพร้อมในการเปิดอาคารสำนักงานอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2548 ปัจจุบันมีนายเกรียงศักดิ์ เจริญเป่ง เป็นผู้อำนวยการสถานีฯ

รายนามผู้บริหาร

จากอดีตจนถึงปัจจุบันสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ มีรายนามผู้บริหารดังนี้

1. นายประพัฒน์ สัมฤทธิ์สุวรรณ	ระหว่างปี พ.ศ.2540-2541
2. นายจรูญ อรพินท์เงิน	ระหว่างปี พ.ศ.2542-2543
3. นางพรสวรรค์ ศิริอินทราท	ระหว่างปี พ.ศ.2543-2547
4. นายเกรียงศักดิ์ เจริญเป่ง	ระหว่างปี พ.ศ.2547-ปัจจุบัน

ภารกิจ

ภารกิจของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

1. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่โดยใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงในการพัฒนาประเทศ
2. เผยแพร่นโยบาย ข่าวสารสาระ การดำเนินงานของรัฐบาล
3. ส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานของรัฐกับประชาชน
4. สนับสนุนส่งเสริมการศึกษา การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมทั้งในและนอกประเทศ
5. ส่งเสริมความมั่นคงและความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี

พระมหากษัตริย์เป็นประมุข

6. สนับสนุนและร่วมปฏิบัติงานกับหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ต่อประเทศ

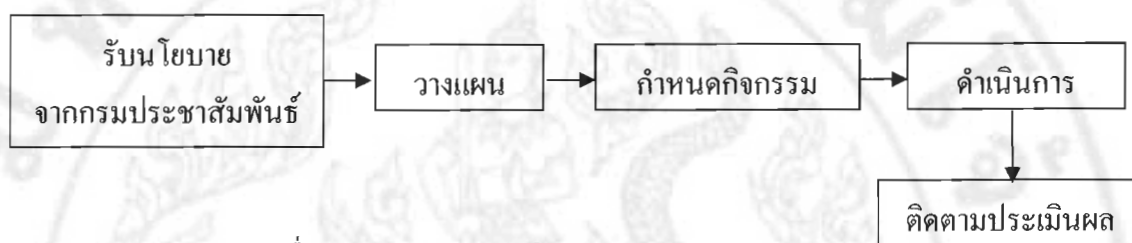
ผู้รับฟังกลุ่มเป้าหมายของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย

1. ประชาชนทั่วไป
2. เกษตรกร
3. เยาวชน
4. ผู้ด้อยโอกาส

พื้นที่เขตบริการของ สวท.ฝาง

ครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัด 8 อำเภอ ดังนี้ จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอฝาง อำเภอแม่สาย อำเภอไชยปราการ และ อำเภอเชียงดาว อำเภอแม่แตง บางพื้นที่ จังหวัดเชียงราย อำเภอแม่สรวย อำเภอแม่จัน และ อำเภอแม่ฟ้าหลวง บางพื้นที่

แผนการบริหารเพื่อยกระดับความนิยมในการรับฟังรายการ ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ภาพ 1 แผนการบริหารเพื่อยกระดับความนิยมในการรับฟังรายการ

อัตรากำลัง

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ปัจจุบันมีอัตรากำลังข้าราชการและลูกจ้าง ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่บริหารงานประชาสัมพันธ์ ระดับ 8	1 อัตรา
2. นายช่างไฟฟ้าสื่อสาร ระดับ 6	1 อัตรา
3. นายช่างไฟฟ้าสื่อสาร ระดับ 2-4 หรือ 5 หรือ 6	1 อัตรา
4. ผู้จัดการรายการ ระดับ 3-5 (ตำแหน่งของ สวท.เชียงใหม่)	1 อัตรา
5. นายช่างไฟฟ้าสื่อสารระดับ 1-3 หรือ 4 หรือ 5(ตำแหน่งของ สวท.ลำปาง)	1 อัตรา
6. เจ้าหน้าที่กระจายเสียง ระดับ 3-4 (ตำแหน่งของ สวท.แพร่)	1 อัตรา
7. พนักงานพิมพ์ดีด (ลูกจ้างชั่วคราว)	1 อัตรา
8. พนักงานขับรถยนต์ (ลูกจ้างชั่วคราว)	1 อัตรา

ผังผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สถานีวิจัยกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ภาพ 2 ผังผู้บริหารและเจ้าหน้าที่

เวลา	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์
04.55 -05.00 น.	ประกาศเปิดสถานี						
05.00 -06.00 น.	รายการอาหารใจ อาหารกาย อาหารศอกทาง สวท.เชียงใหม่						
06.00 -06.10 น.	เสนอข่าวค้นคว้าใหม่ (สวท.กทท.)					อึดฮอดใจ (เจ้าอาวาสวัด ถ้ำหัวบ่อน อ.ฝาง)	อึดฮอดใจ (อ.บวร สาทอง)
06.10 -07.00 น.	รายการ “บอกข่าวเจ้าใหม่” (คุณเกรียงศักดิ์ เจริญเป่ง / คุณกิตติ หินโพธิ์)						
07.00 -08.00 น.	ถ่ายทอดจาก สวท.กรุงเทพฯ ข่าว / รายงานพิเศษ / สารคดี						
08.00 -09.00 น.	บันทึกสถานการณ์ถ่ายทอดจาก สวท.กทท.					นายกทักษิณ คุยกับประชาชน	ปาฐกถาธรรม / สารคดี
09.10 -09.30 น.	ไขปัญหาบังคับคดี (คุณฐิตินา)	เช้าวันใหม่ (คุณสุวิทย์ แสงทอง)	รอบรู้ทันแพง (เรือนจำฝาง)	จากใจ รกส. (รศ.ป.ไชยปราการ)	เสียงสะท้อนจากประชาชน ผ่านสวท.ฝาง	เนื้อหาสาระเพื่อการศึกษ (ร.ว.เสด็จวัฒนา)	
09.30 -10.00 น.					ผู้ว่าราชการจังหวัด พบประชาชน (ธนวรรณ สวท.ชม.)		
10.10 -11.00 น.	ลูกทุ่งสบายใจ (สำหรับนโยบายแม่ฝาง) (สุพิน จินดาหลวง)		เกษตรวันนี้ (นางเกษมศรีธำมาศ)	ออมสิน (นายคารมอมสิน)	ถูกเสียดจากรัฐมนตรี (ชมรมลูกเสียดจากรัฐมนตรี)	รัฐสภาของ (วิเศษ/กันตฤณ)	
11.10 -11.30 น.	เพื่อนเพลง (นางละม้าย เจริญ)		น่านาสาระกับโรดรีฟ (ส.โมสรโรจน์)	คุยกันวันศุกร์ กับบอว์นันฝาง	ผู้ใจปะสา อ.บ. (อ.บ.เชียงใหม่)	คุยเรื่องการเมือง (สวท.ฝาง)	
11.30 -12.00 น.							
12.00 -13.00 น.	ถ่ายทอดจาก สวท.กรุงเทพฯ ข่าว / รายงานพิเศษ / สารคดี						
13.00 -14.00 น.	ทั่วทิศถิ่นไทย ถ่ายทอดจาก สวท.กรุงเทพฯ คุยกับขบวนผลิต					ขอสถการรายงานนายก ทักษิณคุยกับประชาชน	เพื่อชีวิต เพื่อสังคม
14.10 -14.30 น.	คุยสบายกับหนุ่ม ชายแดน ศษ.334 แม่ฮาย	แกล้งมด กรม.	ตำรวจเพื่อ ประชาชน (สวท.ฝาง)	อบค.กับพื้นที่ (อบค.บ้านหลวง / แม่ทะ)	ดังดวงตะวัน (กฟผ ฝาง)	รายการคืนใจชีวิต เยาวชนที่ผ่านการอบรมของ สวท. ฝาง	
14.30 -15.00 น.							
15.10 -15.30 น.	รายการมุมมองท้องถิ่น (ทีมงาน สวท.ฝาง)			คลื่นการศึกษาสวท. การศึกษา ชม. เขต 3	ชีวิตนี้มีคนหวัง (คริสตจักรนาขาริม)	รายการคืนใจชีวิต เยาวชนที่ผ่านการ อบรมของ สวท. ฝาง	
15.30 -16.00 น.							
16.10 -16.30 น.	ข่าวประจำวันและบริการท้องถิ่น / บทควมรู้เพื่อการประชาสัมพันธ์ (ทีมข่าว สวท.ฝาง)					จากป่าเขา	นพค.เพื่อชุมชน (นพค.32 เชียงดาว)
16.30 -17.00 น.	พลังแผ่นดินจัดถิ่นอาสาสมัคร (คุณสุวิทย์ / คุณไพฑูริย์)					(ลูกหลานแห่งชาติแม่ฝาง)	
17.10 -17.30 น.	รอบบ้านล้านนา (คุณศรีบุญ / คุณไพฑูริย์)					ด้วยรักและห่วงใย (เสียงดนตรี)	ใต้ฟ้าเมืองไทย (เทศบาลตำบล เมืองฝาง)
17.30 -18.00 น.						สุขภาพจิตเพื่อชุมชน (รพ.สวนปรุง)	
18.00 -19.00 น.	รายการรัฐสภาของเรา (คุณวิภา ฐานานนท์ / กันตฤณ)					ชีวิตจรูญ	เปิดโลกของทีวี
19.00 -19.30 น.	ถ่ายทอดสด 19.00 น. จาก สวท.กรุงเทพฯ						
19.30 -20.00 น.	สเปซปรีดิโอ (สวท.เชียงใหม่)					หน้าฟ้าชีวิต (สมาคมวงดนตรี)	ชีวิตกันภัย ประจักษ์สังคม
20.00 -20.30 น.	เทือนเวลา 20.00 น. และถ่ายทอดสดจาก สวท.กรุงเทพฯ						
20.30 -21.00 น.	ธรรมะวาไรตี้ (วัดพุทธอน)			ธรรมะอิสระ (มูลนิธิธรรมะธรรม)		การท่องเที่ยวและกีฬาพัฒนา (กระทรวงท่องเที่ยว)	เสียงจากภาคเหนือเชียงใหม่ (ม.ราชภัฏเชียงใหม่)
21.00 -22.00 น.	เดินเล่นบันเทิง (คริสตจักรเชียงใหม่ / ฐิตินา)			รายการที่นี้มีเพื่อน (อ.สมคิด เกตุอินทร์)		บทเพลงของแผ่นดิน (คุณสุวิทย์ สุภา)	รายการที่นี้มีเพื่อน ช่วงเพื่อนกันคุณคุณ (คุณสุวิทย์ สุภา)
22.00 -23.00 น.	รายการที่นี้มีเพื่อน (คุณละม้ายพันธ์ กับสุวิทย์)		เพลงประจักษ์ (คุณสุวิทย์ สุภา)				
23.00 -24.00 น.	ด้วยรักจากแนวหลัง (สุวิทย์ แสงทอง)			ด้วยรักจากแนวหลัง (สุวิทย์)	ด้วยรักจากแนวหลัง (ไพฑูริย์)	ด้วยรักจากแนวหลัง (สุพิน จินดาหลวง)	
24.00 น.	ปิดสถานี						

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ มีสัดส่วนการกระจายเสียง ดังนี้ ข่าวกว้าง 40 % ความรู้ กว้าง 29.59% บันเทิง กว้าง 30.41% (แผนผังรายการประจำเดือนสิงหาคม 2548) ประชาชนจะรับฟังรายการข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิง จากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เพียงแห่งเดียว เพราะไม่มีสถานวิทยุกระจายเสียง หรือ วิทยุชุมชนใด ๆ จัดตั้งขึ้นเลย

ปัจจุบัน อำเภอฝาง อำเภอแม่อาว อำเภอไชยปราการ ไม่ได้มีเพียงสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ แห่งเดียวที่เป็นสื่อในการให้ข้อมูลข่าวสาร เพราะมีสถานีวิทยุชุมชนจัดตั้งขึ้นมาอีกหลายสถานี ทำให้ผู้ฟังมีทางเลือกในการรับฟังสิ่งต่าง ๆ มากมาย อีกทั้งยังมีการแข่งขัน และมีการปรับปรุงพัฒนารูปแบบรายการของสถานีต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ฟังติดตามและรับฟังรายการต่าง ๆ ของสถานีของตนให้มาก ๆ และเมื่อมีการแข่งขันกันมากขึ้น ทำให้เกิดมีปัญหาดังกล่าว เช่น ด้านการตั้งคะแนนนิยมของกลุ่มผู้ฟัง คลื่นเสียงสัญญาณรบกวนกัน ผู้ฟังเกิดความสับสน ไม่สามารถจดจำรายการได้ เป็นต้น (มานะ ฤทธิ์เต็ม : สัมภาษณ์. 22 สิงหาคม 2548)

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นกลไกของรัฐในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารผ่านเครื่องมือที่ทันสมัย เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความร่วมมือ รวมทั้งความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างรัฐบาลกับประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในท้องถิ่นที่ห่างไกล ซึ่งปัจจุบันมีทางเลือกผ่านช่องทางหลายช่องทางมากขึ้น สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จึงต้องเผชิญกับการแข่งขันสูงในพื้นที่ ดังนั้น ปัจจัยผู้นำองค์กร องค์ความรู้ ความสัมพันธ์กับประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนภาพลักษณ์ขององค์กร จึงเป็นปัจจัยสนับสนุน และพัฒนาศักยภาพของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ให้เจริญก้าวหน้าเป็นสถานีวิทยุเพื่อชุมชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริงและยั่งยืน (สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง, 2548 : 2)

รายการ “บอกข่าวเช้า” FM 89.25 MHz

รายการ “บอกข่าวเช้า” เป็นรายการสด รายงานข่าวเด่นประจำวัน ทันเหตุการณ์ เจาะลึกทุกเรื่องราว เกาะติดสถานการณ์ และรายงานกิจกรรมที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 06.10 - 07.00 น. ดำเนินรายการ โดย 2 หนุ่ม ทีมงาน สวท.ฝาง ผอ.เกรียงศักดิ์ เจริญแปง และ กิตติสิน โปธิ์ (สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง, 2548 : 20)

รายการ “บอกข่าวเช้า” มีรูปแบบรายการพูดคุยนิตยสารทางอากาศ เป็นรายการสด โดยจะเป็นการนำเสนอข่าวจากหน้าหนังสือพิมพ์ ในลักษณะของการพูดคุย ให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน

รายการ โดยการโทรเข้ามาแสดงความคิดเห็น มีวัตถุประสงค์หลักของรายการ คือ มุ่งเน้นการให้ข่าวสารความรู้ ข้อเท็จจริง ให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร ทันข่าว ทันเหตุการณ์ และเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมของท้องถิ่น จะเป็นการพูดคุยแบบเป็นกันเองกับผู้ฟัง

เนื้อหาของข่าว จะเป็นการรายงานถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นประจำวันทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สุขภาพ กีฬา การศึกษา ฯลฯ โดยเน้นที่เหตุการณ์สำคัญ ๆ ในแต่ละด้านมารายงานให้ประชาชนทราบ และในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้มีโอกาสนำข่าวสารทางวิชาการ ความรู้ที่เป็นประโยชน์มาร่วมเผยแพร่ในรายการด้วย

แม้รายการ “บอกข่าวเช้านี้” จะนำเนื้อหาสาระ ความรู้ข้อมูล ข่าวสาร ส่งตรงไปถึงผู้ฟังอย่างทั่วถึง แต่กลับได้รับกระแสตอบรับจากผู้ฟังไม่มากนัก ซึ่งเหตุผลหนึ่งอาจมาจากการดำเนินรายการ รูปแบบ และเนื้อหารายการที่ไม่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้ฟังอย่างแท้จริง รวมไปถึงการแข่งขันกันเองของแต่ละสื่อ ไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์ สื่อหนังสือพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต ที่มีการนำเสนอรูปแบบข่าวสารความบันเทิงที่มีความทันสมัย ชัดเจน และรวดเร็วมากขึ้น จึงทำให้จำนวนผู้ฟังรายการวิทยุลดลงเมื่อเทียบกับสมัยก่อน นอกจากนี้แล้ว ปัญหาด้านจำนวนคู่แข่งจากสถานีวิทยุชุมชนต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้น อย่างรวดเร็วโดยไม่มีการควบคุมอีกด้วย (มานะ ฤทธิ์เต็ม : สัมภาษณ์. 22 สิงหาคม 2548)

ปัจจุบันสังคมข้อมูลข่าวสารมีความสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิต ใครรับรู้ข้อมูลได้เร็วผู้นั้นจะประสบความสำเร็จได้เร็วกว่า ท่ามกลางการแข่งขันสูงในปัจจุบัน สื่อที่มีความรวดเร็ว ถูกต้องจะเป็นผู้ชนะในการเป็นสื่อทางเลือกของประชาชน เพราะผู้คนมีเสรีภาพมีทางเลือกเพียงพอดต่อความต้องการส่วนตัว ซึ่งสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทำหน้าที่ของตนมาเป็นเวลาเกือบสิบปี และเป็นที่ยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ถือว่าได้ทำหน้าที่สื่อของรัฐที่ดี ซึ่งในอนาคตอันใกล้จะต้องเผชิญกับแรงกดดันของสื่ออื่น ๆ ทุกรูปแบบที่มีอยู่มากมาย แต่ความเป็นกลาง และความถูกต้อง จะช่วยให้องค์กรมีความยั่งยืนและได้รับการยอมรับตลอดไป (อัจฉรา หัศบำเรอ, 2548 :5)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดรายการวิทยุกระจายเสียง มีงานวิจัยและแนวคิดที่ใกล้เคียงดังนี้

ขนิษฐา เบญจาทิกุล (2532: 4) ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของผู้ชมต่อรายการสารคดี “หนึ่งในร้อย” เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะทาง ประชากรกับ

ทัศนคติ และ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของรายการและอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสิ่งที่ได้รับจากผู้ชม

คิฟเพ็ค และเมอร์เรย์ (อ้างใน ชูคาภา ปุณณะหิตานนท์, 2541: 34) ได้ศึกษาเรื่องของการใช้สื่อและความพึงพอใจ และได้ศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของการรับรู้ในคุณสมบัติประโยชน์ของสื่อ โดยเขาต้องการหาความสัมพันธ์ของความต้องการใช้สื่อมวลชนกับความพึงพอใจ และการใช้สื่อกับการรับรู้ในคุณสมบัติประโยชน์ของสื่อ ผลการศึกษามีดังนี้ คือ

1. ปัจจัยด้านตัวบุคคล เช่น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ เป็นตัวกำหนดการใช้สื่อและการรับรู้ในคุณสมบัติประโยชน์ของสื่อ โดยเฉพาะปัจจัยที่เกี่ยวกับอายุปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากคือ ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จะเลือกใช้สื่อเพราะคำนึงความสำคัญของสื่อมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย คือ ตั้งแต่ 9 – 11 ปี และกลุ่มที่มีอายุน้อยจะใช้สื่อเพื่อความบันเทิง แต่กลุ่มที่มีอายุมากจะใช้สื่อเพราะสนใจที่จะรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสังคมและความต้องการของตนเอง เป็นต้น

2. คนที่มีระดับการศึกษาสูงจะเลือกใช้สื่อมากกว่าคนที่มีการศึกษาค่ำ

3. จากประเภทของสื่อที่ทำการศึกษา โทรทัศน์จะถูกเลือกใช้เป็นอันดับ 1 เพราะกลุ่มเป้าหมายเห็นว่าเป็นสื่อที่มีประโยชน์โดยใช้ข้อมูลต่างๆ ที่เขาสนใจ เช่น เกี่ยวกับโลกและเหตุการณ์ภายในประเทศ รวมทั้งให้ความบันเทิงได้ด้วย หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ ภาพยนตร์ จะถูกเลือกใช้เป็นอันดับรองมาตามเหตุผลของการเลือกใช้

4. กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ มีการเลือกใช้สื่ออย่างมีจุดมุ่งหมายและเข้าใจถึงคุณสมบัติประโยชน์ของสื่อ

เนาวรัตน์ โรจน์วิทยา (2534: 4) ได้ศึกษาทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพฯ ฯ ที่มีต่อรายการเพื่อแผ่นดินไทย ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งมีทัศนคติโน้มเอียงในทางบวกต่อรายการเพื่อแผ่นดินไทย กลุ่มตัวอย่างได้นำเอาเนื้อหาไปใช้ประโยชน์โดยบอกกล่าวให้ผู้อื่นทราบถึงสิ่งที่ตนได้รับฟังมา นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการแก้ปัญหา ค้นคว้าเพิ่มเติมในเรื่องที่ยังสงสัยอยู่ เขียนจดหมายไปถามหา ขอเอกสารหรือเสนอข้อคิดเห็น ไปยังรายการตลอดจนนำ รายการนี้ไปพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน มีบางส่วนที่ฟังรายการนี้แล้วไม่ได้ทำอะไรเลย นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่า ผู้ที่มีอายุ 29 ปี และสูงกว่า 50 ปี มีทัศนคติโน้มเอียงในทางบวกมากกว่าผู้ที่มีอายุ 30 – 39 ปี และผู้ที่มีการศึกษาค่ำจะมีทัศนคติต่อรายการโน้มเอียงไปในทางบวกมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง

บำรุง สุขพรรณ (2522: 123) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการรับฟังข่าวสารวิทยุกระจายเสียง และผลที่มีต่อการพัฒนาชนบท: ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยุกระจายเสียงกองอำนาจการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า

1. ประชาชนในชนบทมีเครื่องรับวิทยุทุกครัวเรือน และรับข่าวสารทางวิทยุเป็นประจำทุกวัน สื่อมวลชนประเภทอื่น เช่น โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ยังเข้าไปเผยแพร่ในหมู่บ้านหรือชนบทน้อย การใช้สื่อเพื่อการเผยแพร่ข่าวสารจึงควรใช้วิทยุกระจายเสียงโดยเฉพาะวิทยุท้องถิ่นให้มาก เพราะว่าประชาชนชอบฟังวิทยุท้องถิ่นของตนมาก

2. ประชาชนในชนบทสนใจรับฟังรายการกระจายเสียงของสถานีวิทยุกระจายเสียง กรป. กลางมาก รายการที่ประชาชนชอบฟังมากเป็นประเภทของรายการให้ความรู้ และสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้ และประชาชนชอบฟังรายการวิทยุที่เป็นพื้นบ้านสลับกับเพลงลูกทุ่ง

3. รายการวิทยุที่ประชาชนชอบฟังรองลงมา ได้แก่ รายการศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี สำหรับข่าวประชาชนชอบฟังข่าวราชการการเมืองมากที่สุด

ปัทมาวดี หล่อวิจิตร (2539: 4) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ รายการสนทนา 45 นาที สนทนาปัญหาบ้านเมืองของผู้ชม เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรและพฤติกรรมการรับชม กับทักษะการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ชมรายการ ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาและอาชีพ มีความสัมพันธ์ต่อทักษะการรับชม ส่วนระดับการศึกษาและรายได้ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ ส่วนพฤติกรรมการรับชมมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในด้านรูปแบบ เนื้อหา และระยะเวลาออกอากาศ

พรนภา แก้วลาย (2539 : 4) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาความต้องการข่าวสาร และความพึงพอใจในการรับฟังข่าวต้นชั่วโมงของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกองทัพบก: ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการในกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับฟังในลักษณะบังเอิญหมุนแล้วเจอแต่ถ้าฟังแล้วจะตั้งใจฟังจนจบ และเพศเป็นตัวแปรเดียวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การรับฟังข่าวต้นชั่วโมง กล่าวคือ เพศชายมีแนวโน้มที่จะรับฟังรายการมากกว่าเพศหญิง ส่วนความพึงพอใจในการรับฟังมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับฟังข่าวต้นชั่วโมง

วรกิจ หิรัญวัฒน์ศิริ (2536 : 4) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงประเภทข่าวและสาระความรู้ “คุยกันที่ซานเรื่อน” พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะฟังรายการในลักษณะฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และหลังจากฟังแล้วไม่เคยนำข่าวสารที่ได้ไปพูดคุยกับคนอื่น แต่จะนำข่าวสารไปใช้ในชีวิตประจำวัน และกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติโน้มเอียงในทางบวกต่อรายการ แต่ไม่สามารถระบุได้ว่ารับประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการหรือไม่ และพบว่าอายุและการศึกษามีความสัมพันธ์กับทัศนคติในการรับฟัง คือ ผู้ที่มีอายุมากจะมีทัศนคติโน้มเอียง

ในทางบวกมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย และผู้ที่มีการศึกษาต่ำจะมีทัศนคติโน้มเอียงในทางบวกมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง และพบว่า อายุมีความสำคัญกับการเปิดรับฟังรายการ กล่าวคือ ผู้ที่มีอายุน้อยมากจะมีเปิดรับฟังรายการมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย นอกจากนี้พบว่าประโยชน์และความพึงพอใจที่แสวงหาและได้รับจากรายการมีผลต่อการเปิดรับฟังรายการ กล่าวคือ ผู้ที่ได้รับประโยชน์และความพึงพอใจมากจะมีเปิดรับฟังมาก และยังพบว่าอายุเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อทัศนคติและการเปิดรับฟังรายการ

อดุลย์ อภินันท์ และสุภัทวดี อภินันท์ (2529: 4) ได้ทำการวิจัยเรื่องการรับฟังวิทยุกระจายเสียงของเยาวชนชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยสุ่มตัวอย่างกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นเยาวชนอายุระหว่าง 10-17 ปี จาก 4 หมู่บ้าน จำนวน 200 คน ผลการวิจัยพบว่าวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมมากกว่าสื่อชนิดอื่น ๆ กล่าวคือ เยาวชนส่วนใหญ่มีเครื่องรับฟังวิทยุอยู่ในบ้านและทุกคนฟังวิทยุทั้งหมด เยาวชนมากกว่าครึ่งฟังวิทยุอยู่ที่บ้านและฟังทุกวัน ช่วงเวลาที่รับฟังเป็นประจำคือ ช่วงเวลาเช้า โดยเลือกฟังวิทยุเพื่อความบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจเป็นอันดับแรก เยาวชนต้องการรับฟังรายการวิทยุที่มีเนื้อหาสาระให้ทั้งความรู้ และความบันเทิงผสมกัน โดยอยากให้เสนอในรูปแบบนิตยสารทางอากาศมีความยาว 1 ชั่วโมง ออกทุกวันเสาร์-อาทิตย์ ในช่วงเวลาเช้า

อักษร แจ่มศรี (2534 : 82-84) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้และทัศนคติของเจ้าหน้าที่กรุงเทพฯ เกี่ยวกับโครงการรณรงค์ “สะอาด เขียวสด ลดมลพิษ” ผลการศึกษาพบว่า เพศ การศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ภูมิฐานะ ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไป และกับโครงการ “สะอาด เขียวสด ลดมลพิษ” เจ้าหน้าที่กรุงเทพฯ มีทัศนคติและมีความคิดเห็นว่าโครงการจะบรรลุเป้าหมายสำหรับปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่ไม่ให้ความร่วมมือ เจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอ งบประมาณมีจำกัด และวิธีการรณรงค์ในโครงการให้ได้ผลมากที่สุด คือ การใช้สื่อโทรทัศน์การใช้สื่อวิทยุกระจายเสียง และการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ตามลำดับ

อุษณีย์ จินาพงษ์ (2535 : 4) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อรายการโรงเรียนเกษตรทางอากาศของสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับฟังรายการมาก มีทัศนคติในทางบวกต่อภาพรวมของรายการ และนำความรู้จากรายการไปใช้ประโยชน์ปานกลาง และพบว่า ภูมิฐานะ อายุ อาชีพ และรายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับฟังรายการ ส่วนเพศและการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการรับฟังรายการ และพบว่า ทัศนคติที่มีต่อรายการและการนำความรู้จากรายการไปใช้ประโยชน์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับฟังรายการ

ภาคสรุป

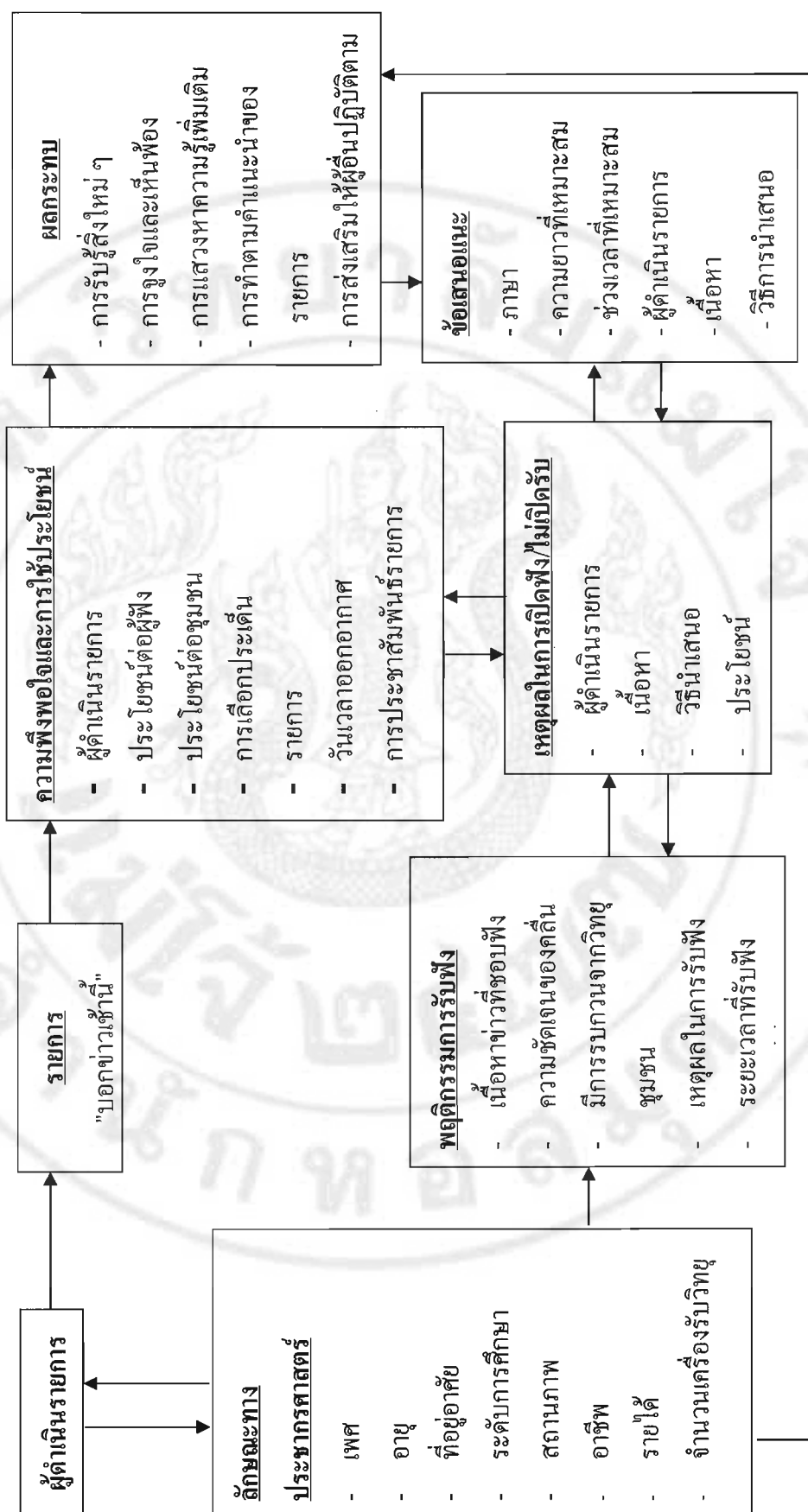
จากการตรวจเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแนวคิดและทฤษฎีทั้งหมดที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การเปิดรับสื่อจากรายการวิทยุของแต่ละบุคคลนั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับความต้องการ ความพึงพอใจและประโยชน์ที่ได้รับจากรายการวิทยุแล้ว ยังขึ้นอยู่กับ ระดับความรู้ ความคิดเห็นความเชื่อ ค่านิยม ของผู้ฟังอีกด้วย ที่จะเป็นตัวแปรสำคัญในการรับฟังอีกประการหนึ่ง

สถานีวิทยุกระจายเสียง จัดเป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่ง ซึ่งมีหน้าที่หลักในการให้ข้อมูลข่าวสาร การให้ความบันเทิง ผ่อนคลายความเครียด และการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม ในปัจจุบันมีข่าวสารถูกผลิตขึ้นมามากมายจนกลายเป็นความยุ่งยากสำหรับผู้รับสารที่จะค้นหาข่าวสารให้ตรงกับความต้องการของตน ผู้รับสารจึงมิได้ใช้สื่อตามที่ผู้ส่งสารได้กำหนดมาให้ หากแต่จะมีการเลือกใช้สื่อ ตามความต้องการของตนเอง ตามสภาพความเป็นจริงและตามความสามารถของตนเอง ขั้นตอนของการเลือกใช้สื่อและการเลือกรับสาร จะมีการคัดเลือกในทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการเลือกเข้าถึง เลือกเปิดรับ เลือกตีความ เลือกจดจำ และเลือกนำไปใช้หลังจากรับสารแล้ว

ในการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ กลุ่มผู้ฟัง เนื้อหา วิธีการนำเสนอ ภาษาพูด ลีลาการพูด เพลงประกอบ เสียงประกอบ ความหลากหลายและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เวลาออกอากาศ และการประเมิผล การจัดรายการวิทยุกระจายเสียงจะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ฟังอย่างเดียวนั้น ซึ่งผู้ฟังแต่ละคนนั้น มีความแตกต่างกัน ในทางจิตวิทยา เช่น ทักษะคิด ค่านิยม และความเชื่อ ทำให้ความสนใจเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนแตกต่างกัน ดังนั้นจึงต้องมีการประเมินผลเป็นประจำหรือเป็นระยะไป เพื่อใช้ในการตัดสินใจ ประสิทธิภาพของรายการ โดยการเปรียบเทียบผลงานที่ปรากฏกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ โดยคำนึงถึงการใช้อยู่ประโยชน์ของผู้รับสาร ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสาร เพิ่มความมั่นใจในตนเอง ตอกย้ำค่านิยม หลบหนีปัญหา ฆ่าเวลา ปลดปล่อยอารมณ์ เข้าใจตนเองและผู้อื่น ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบทั้งที่สื่อตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่ตั้งใจในด้านความนึกคิด ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับ แนวคิดการจัดและการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อและข่าวสาร ทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ ทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์ และแนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบของสื่อ เพื่อประเมินรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย อำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยดำเนินการศึกษาข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการรับฟัง ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ ผลกระทบ และข้อเสนอแนะที่มีต่อรายการ จากผู้รับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ตามกรอบแนวความคิดที่ได้แสดงไว้ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 3 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เกี่ยวกับการประเมินรายการ “บอกข้าวเหนียว” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ “บอกข้าวเหนียว” ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการดำเนินการวิจัยในพื้นที่ อำเภอฝาง อำเภอแม่อาว อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมุ่งเน้นการรับฟังรายการ “บอกข้าวเหนียว” ที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตบริการของ สวท.ฝาง ได้แก่ อำเภอฝาง อำเภอแม่อาว อำเภอไชยปราการ เท่านั้น ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 220,401 คน สามารถจำแนกรายละเอียดจำนวนประชากรในแต่ละอำเภอได้ดังนี้

ตาราง 2 ข้อมูลจำนวนประชากรในเขต อำเภอฝาง อำเภอแม่เอย อำเภอไชยปราการ

พื้นที่	เขตการปกครอง	ตำบล	จำนวนประชากร (คน)
อำเภอฝาง	ในเขตเทศบาล	เวียง	17,977
		แม่ข่า	7,719
	นอกเขตเทศบาล	ม่อนปิ่น	16,385
		แม่งอน	17,229
		แม่สูน	12,888
		สันทราย	11,618
		แม่กะโป่งน้ำร้อน	14,746
อำเภอแม่เอย	ในเขตเทศบาล	แม่เอย	5,127
		มะลิกา	4,465
	นอกเขตเทศบาล	แม่สาว	12,428
		สันด้นหม้อ	7,072
		แม่นาวาง	14,164
		ท่าตอน	21,404
อำเภอไชยปราการ	ในเขตเทศบาล	บ้านหลวง	8,606
		ปงคำ	8,216
		ศรีดงเย็น	10,699
	นอกเขตเทศบาล	หนองบัว	7,546
รวม			220,401

ที่มา : กรมการปกครอง (2550)

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane (อ้างใน วิเชียร เกตุสิงห์, 2543) ดังนี้

$$\text{จากสูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$\begin{aligned} \text{เมื่อ} \quad e &= \text{ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง} \\ N &= \text{ขนาดของประชากร} \\ n &= \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง} \end{aligned}$$

ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนประชากรที่ต้องการศึกษาทั้งสิ้น 220,401 คน กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และมีระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน $\pm 5\%$

$$\begin{aligned} n &= \frac{220,401}{1 + 220,401 (0.05)^2} \\ &= \frac{220,401}{1 + 551.0025} \\ &= 399.275 \end{aligned}$$

$$\text{ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง} = 400 \text{ คน}$$

จากสูตรของ Taro Yamane (อ้างใน วิเชียร เกตุสิงห์, 2543) ประชากรทั้งสิ้น 220,401 คน จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง = 400 คน

การสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้น (stratified random sampling) ผู้วิจัยพบว่ามีความแตกต่างของลักษณะทางการปกครอง จึงแบ่งเขตแต่ละอำเภอออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล ดังนี้

อำเภอฝาง

ในเขตเทศบาล

คือ ต.เวียง ต.แม่ข่า

นอกเขตเทศบาล

คือ ต.ม่อนปิ่น ต.แม่งอน ต.แม่ฐาน ต.สันทราย ต.แม่คะ
ต.โป่งน้ำร้อน

อำเภอแม่อาว

ในเขตเทศบาล

คือ ต.แม่อาว ต.มะลิกา

นอกเขตเทศบาล

คือ ต.แม่สาว ต.สันต้นหมื้อ ต.แม่นาวาง ต.ท่าตอน
ต.บ้านหลวง

อำเภอไชยปราการ

ในเขตเทศบาล

คือ ต.ปงดำ ต.ศรีดงเย็น ต.หนองบัว

นอกเขตเทศบาล

คือ ต.แม่ทะลบ

จากนั้นทำการสุ่มตำบลในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล มาส่วนละ 1 ตำบล ตำบลที่ได้
เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ

อำเภอฝาง

ในเขตเทศบาล

คือ ตำบลเวียง

นอกเขตเทศบาล

คือ ตำบลโป่งน้ำร้อน

อำเภอแม่อาว

ในเขตเทศบาล

คือ ตำบลแม่อาว

นอกเขตเทศบาล

คือ ตำบลสันต้นหมื้อ

อำเภอไชยปราการ

ในเขตเทศบาล

คือ ตำบลศรีดงเย็น

นอกเขตเทศบาล

คือ ตำบลแม่ทะลบ

แล้วกำหนดสัดส่วนของประชากรในแต่ละตำบลที่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีสัดส่วนดังนี้

อำเภอฝาง

ในเขตเทศบาล

คือ ต.เวียง

ประชากร 17,977 คน

ใช้ตัวอย่าง 123 คน

นอกเขตเทศบาล

คือ ต.โป่งน้ำร้อน

ประชากร 5,127 คน

ใช้ตัวอย่าง 35 คน

อำเภอแม่อาว

ในเขตเทศบาล

คือ ต.แม่อาว

ประชากร 4,465 คน

ใช้ตัวอย่าง 31 คน

นอกเขตเทศบาล

คือ ต.สันต้นหมื้อ

ประชากร 12,428 คน

ใช้ตัวอย่าง 85 คน

อำเภอไชยปราการ

ในเขตเทศบาล คือ ต.ศรีดงเย็น ประชากร 10,699 คน ใช้ตัวอย่าง 74 คน

นอกเขตเทศบาล คือ ต.แม่ทะลบ ประชากร 7,546 คน ใช้ตัวอย่าง 52 คน

รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน

ขั้นตอนที่ 2 วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (cluster sampling) เพื่อแบ่งตำบลที่ได้ออกเป็นหมู่บ้าน ดังนี้

ตำบลเวียง ได้แก่ หมู่ 1 หมู่ 2 หมู่ 3 หมู่ 4 หมู่ 5 หมู่ 6 หมู่ 7 หมู่ 8
หมู่ 9 หมู่ 10 หมู่ 11 หมู่ 12 หมู่ 13 หมู่ 14 หมู่ 15
หมู่ 16 หมู่ 17 หมู่ 18 หมู่ 19

ตำบลโป่งน้ำร้อน ได้แก่ หมู่ 1 หมู่ 2 หมู่ 3 หมู่ 4 หมู่ 5 หมู่ 6 หมู่ 7

ตำบลแม่อาว ได้แก่ หมู่ 1 หมู่ 2 หมู่ 3 หมู่ 4 หมู่ 5 หมู่ 6 หมู่ 7 หมู่ 8
หมู่ 9 หมู่ 10

ตำบลสันต้นหมื้อ ได้แก่ หมู่ 1 หมู่ 2 หมู่ 3 หมู่ 4 หมู่ 5 หมู่ 6 หมู่ 7 หมู่ 8
หมู่ 9 หมู่ 10 หมู่ 11 หมู่ 12

ตำบลศรีดงเย็น ได้แก่ หมู่ 1 หมู่ 2 หมู่ 3 หมู่ 4 หมู่ 5 หมู่ 6 หมู่ 7 หมู่ 8
หมู่ 9 หมู่ 10 หมู่ 11 หมู่ 12 หมู่ 13 หมู่ 14 หมู่ 15
หมู่ 16 หมู่ 17 หมู่ 18

ตำบลแม่ทะลบ ได้แก่ หมู่ 1 หมู่ 2 หมู่ 3 หมู่ 4 หมู่ 5 หมู่ 6

แต่ละตำบลสุ่มหมู่บ้านตัวอย่างมาเพียง 1 หมู่บ้าน (ผู้วิจัยพบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ และพฤติกรรมการรับฟังวิทยุ แต่ละหมู่บ้านในตำบลนั้น ๆ มีลักษณะคล้ายคลึงกัน)

หมู่บ้านที่สุ่มได้ คือ

ตำบลเวียง ได้หมู่ 7 บ้านแม่ใจ

ตำบลโป่งน้ำร้อน ได้หมู่ 4 บ้านท่าหัด

ตำบลแม่อาว ได้หมู่ 4 บ้านใหม่ปู่แซ่

ตำบลสันต้นหมื้อ ได้หมู่ 3 บ้านทรายแดง

ตำบลศรีดงเย็น ได้หมู่ 7 บ้านทรายขาว

ตำบลแม่ทะลบ ได้หมู่ 1 บ้านแม่ทะลบ

ขั้นตอนที่ 3 การสุ่มหมายเลขที่บ้านในแต่ละหมู่บ้าน ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้ในข้างต้น 123 คน บ้านแม่ใจ 35 คน บ้านท่าหัด 31 คน บ้านใหม่ปู่แซ่ 85 คน บ้านทรายแดง บ้านทรายขาว 74 คน บ้านแม่ทะลบ 52 คน

ขั้นตอนที่ 4 ประสานงานกับประชากรในท้องถิ่น เช่น อบต. ผู้นำชุมชน หรือตัวแทนชุมชนนั้น ๆ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และเก็บข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อป้องกันความผิดพลาดของการกรอกแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ตรงและถูกต้องกับแบบสอบถามมากที่สุด ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยกำหนดข้อคำถามต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามแบบปลายเปิด (open-ended question) และคำถามปลายปิด (close-ended question) โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่าง เป็นคำถามลักษณะคำถามปลายปิด คำถามแบบปลายเปิด ซึ่งประกอบไปด้วย

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจัดทำเป็นคำถามแบบปลายเปิดและคำถามแบบปลายปิด ประกอบด้วย

- 1.1 เพศ
- 1.2 อายุ
- 1.3 ชุมชนที่อยู่อาศัย
- 1.4 ระดับการศึกษา
- 1.5 สถานภาพทางครอบครัว
- 1.6 อาชีพ
- 1.7 รายได้
- 1.8 จำนวนเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรม的开รับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจัดทำเป็นคำถามแบบปลายเปิดและคำถามแบบปลายปิด ประกอบด้วย

- 2.1 การรับฟัง สวท.ผัง ว่า เคยฟัง หรือไม่เคยฟัง ถ้าไม่เคยฟัง เพราะอะไรถึงไม่ฟัง

2.2 รูปแบบรายการที่ขอบฟัง

2.3 เนื้อหาที่ขอบฟัง

2.4 รายการที่ฟังเป็นประจำ

2.5 ความชัดเจนของคลื่น

2.6 คลื่นรบกวน

2.7 เหตุผลที่รับฟังรายการ

2.8 ความถี่

2.9 ระยะเวลา

2.10 ช่วงเวลา

2.11 การรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ว่าเคยฟัง หรือไม่เคยฟัง

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ประกอบด้วย

3.1 ผู้ดำเนินรายการ ได้แก่ ภาษาที่ใช้เหมาะสม กระตือรือร้น ชัดเจน น้ำเสียงและลีลาการพูด ความน่าเชื่อถือ ปฏิภาณไหวพริบ ความเป็นกันเองกับผู้ฟัง อารมณ์ขันและมุข

3.2 ประโยชน์ต่อผู้ฟัง ได้แก่ ความรู้ที่ได้ การนำไปใช้ได้จริง

3.3 ประโยชน์ต่อชุมชน ได้แก่ การเสนอปัญหาของชุมชน นำไปแก้ไข ปัญหาชุมชนได้จริง

3.4 การเลือกประเด็น ได้แก่ ความน่าสนใจ ความเหมาะสม สดทันเหตุการณ์ เจาะลึกได้ความรู้ เป็นเรื่องใกล้ตัวมีสาระประโยชน์ มีความสำคัญมีผลกระทบต่อชุมชน

3.5 รายการ ได้แก่ ความน่าสนใจของการเริ่มรายการ ความน่าสนใจและชัดเจนของชื่อเรื่องหรือหัวข้อข่าว ความกระชับชัดในการลำดับเนื้อหา ความต่อเนื่องของรายการ ความเหมาะสมในการเชิญบุคคลมาร่วมรายการ การเลือกดนตรีและเสียงประกอบในรายการ การใช้เสียงประกอบ ความสม่ำเสมอของ ความดังของเสียง ความประทับใจในตอนจบของรายการ

3.6 วันและเวลาออกอากาศ ได้แก่ ความเหมาะสม วันที่ออกอากาศ ช่วงเวลา และความยาวของรายการ

3.7 การประชาสัมพันธ์รายการ ได้แก่ การรับรู้ประเด็นที่จะนำเสนอล่วงหน้า ด้วยการกำหนดความหมายของระดับความพึงพอใจจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” เป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง ประชาชนมีความพึงพอใจรายการ “บอกข่าวเช้านี้” มาก

4 คะแนน หมายถึง ประชาชนมีความพึงพอใจรายการ “บอกข่าวเช้านี้”

- 3 คะแนน หมายถึง ประชาชนเฉย ๆ กับรายการ “บอกข่าวเช้านี้”
 2 คะแนน หมายถึง ประชาชนไม่พึงพอใจรายการ “บอกข่าวเช้านี้”
 1 คะแนน หมายถึง ประชาชนไม่พึงพอใจรายการ “บอกข่าวเช้านี้” มาก

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากการ “บอกข่าวเช้านี้” ประกอบด้วย

- 4.1 เกิดการรับรู้สิ่งใหม่ๆ
- 4.2 เกิดการสนใจและการเห็นพ้อง
- 4.3 การแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม
- 4.4 การทำตามข้อเสนอแนะของรายการ
- 4.5 การส่งเสริมให้คนอื่นปฏิบัติตาม

ด้วยการกำหนดความหมายของระดับผลกระทบจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” เป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง ประชาชนมีผลกระทบมากที่สุด
 5 คะแนน หมายถึง ประชาชนมีผลกระทบมาก
 5 คะแนน หมายถึง ประชาชนมีผลกระทบปานกลาง
 5 คะแนน หมายถึง ประชาชนมีผลกระทบน้อย
 5 คะแนน หมายถึง ประชาชนมีผลกระทบน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะต่อรายการ “บอกข่าวเช้านี้” เป็นคำถามปลายเปิด ประกอบด้วย

- 5.1 ภาษาที่ต้องการให้ใช้ในการดำเนินรายการ
- 5.2 ความยาวที่เหมาะสม
- 5.3 ช่วงเวลาที่เหมาะสม
- 5.4 ผู้ดำเนินรายการ
- 5.5 เนื้อหา
- 5.6 วิธีการนำเสนอ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามประเมินผลการดำเนินงานของผู้ดำเนินรายการ “บอกข่าวเช้านี้”

- ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม
- เวลาออกอากาศ
- แนวคิด / ที่มาของรายการ
- ผู้ดำเนินรายการ
- วัตถุประสงค์ของรายการ
- การจัดเก็บเอกสารเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของรายการ

- กลุ่มเป้าหมายของรายการ
- พื้นที่เป้าหมาย
- รูปแบบรายการ / ลักษณะของรายการ
- แหล่งข้อมูลของรายการ
- การจัดเก็บเอกสารของรายการ
- สัดส่วนของรายการ
- เนื้อหาที่เป็นประเด็นหลัก
- วิธีการเลือกข่าว
- การมีส่วนร่วมกับท้องถิ่น
- วิธีการการแลกเปลี่ยนข่าวสารกับชุมชนทำอย่างไร
- ข้อดี / จุดแข็งของรายการ
- วิสัยทัศน์ / รายการในอนาคต มองสถานการณ์อย่างไร
- คู่แข่ง เป็นอย่างไร จุดเด่น/จุดด้อย ของคู่แข่ง
- วิธีการรักษากลุ่มผู้ฟังเดิมอย่างไร
- วิธีการเพิ่มกลุ่มผู้ฟังใหม่อย่างไร
- วิธีการพัฒนารูปแบบอย่างไร

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้จะใช้วิธีวัด 2 แบบด้วยกันคือ

1. การทดสอบความเที่ยงตรง (validity) แบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปทดสอบความเที่ยงตรงได้โดย
 - ทดสอบเนื้อหาของแบบสอบถาม (content validity) โดยศึกษาจาก งานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้อง นำแบบสอบถามที่ได้เรียบเรียงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้แก่ คณะกรรมการที่ปรึกษา นักวิชาการ เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา เพื่อให้ได้คำถามตามวัตถุประสงค์งานวิจัย
 - ทดสอบโครงสร้างของแบบสอบถาม (construct validity) โดยขอคำแนะนำจาก คณะกรรมการที่ปรึกษาในการจัดลำดับข้อคำถามในแบบสอบถาม เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมในการนำไปเก็บข้อมูลจริง
2. การทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) คำถามเกี่ยวกับ ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับฟัง ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ โดยผู้วิจัยจะนำ

แบบสอบถามที่ได้เรียบเรียงไว้จำนวน 25 ชุด ไปทดสอบกับประชากรที่ไม่ได้ถูกคัดเลือกให้มาเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ pre test กับกลุ่มผู้ฟังที่อยู่ในเขตบริการของ สวท.ฟาง แต่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มตัวอย่างที่ได้สุ่มไว้ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าความเชื่อมั่นตามสัมประสิทธิ์ แอลฟา (alpha coefficient) ของ Cronbach ให้ได้มากกว่า 0.70 ซึ่งจากการทดสอบpretest ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences : SPSS/PC⁺) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9427 แสดงว่า มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงพอที่จะยอมรับและนำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลได้จริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้วยการค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อให้ได้แบบสอบถามครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences : SPSS/PC⁺) แปลผล สรุปผล และรายงานผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูล ลงรหัสข้อมูล เพื่อจะได้นำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive statistics) โดยใช้ค่าร้อยละ (percentage) เพื่อการแจกแจงความถี่ของข้อมูล ค่าเฉลี่ย (mean) เพื่อวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางของข้อมูล ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อวัดการกระจายของข้อมูล ถ้าข้อมูลเป็นนามบัญญัติ (nominal) ให้ใช้ค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive statistics) โดยใช้ค่าร้อยละ (percentage) เพื่อการแจกแจงความถี่ของข้อมูล

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive statistics) โดยใช้ค่าร้อยละ (percentage) เพื่อการแจกแจงความถี่ของข้อมูล ค่าเฉลี่ย (mean) เพื่อวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางของข้อมูล ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อวัดการกระจายของข้อมูล

สถิติค่าคะแนนเฉลี่ย เพื่อการนำมาหาค่าเฉลี่ยและแปลความหมายของระดับความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้”

คะแนนระดับ 4.51-5.00 หมายถึง ประชาชนมีความ**พึงพอใจ**รายการ”บอกข่าวเช้านี้” **มาก**

คะแนนระดับ 3.51-4.50 คะแนน ประชาชนมีความ**พึงพอใจ**รายการ”บอกข่าวเช้านี้”

คะแนนระดับ 2.51-3.50 คะแนน หมายถึง ประชาชน**เฉย ๆ** กับรายการ”บอกข่าวเช้านี้”

คะแนนระดับ 1.51-2.50 คะแนน หมายถึง ประชาชน**ไม่พึงพอใจ**รายการ”บอกข่าวเช้านี้”

คะแนนระดับ 1-1.50 หมายถึง ประชาชน**ไม่พึงพอใจ**รายการ”บอกข่าวเช้านี้” **มาก**

ตอนที่ 4 ผลกระทบจากการ”บอกข่าวเช้านี้” ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive statistics)

โดยใช้ค่าร้อยละ (percentage) เพื่อการแจกแจงความถี่ของข้อมูล ค่าเฉลี่ย (mean) เพื่อวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางของข้อมูล ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อวัดการกระจายของข้อมูล ประกอบด้วย

สถิติค่าคะแนนเฉลี่ย เพื่อการนำมาหาค่าเฉลี่ยและแปลความหมายของระดับผลกระทบของการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้”

คะแนนระดับ 4.51-5.00 หมายถึง ประชาชนมีผลกระทบ**มากที่สุด**

คะแนนระดับ 3.51-4.50 หมายถึง ประชาชนมีผลกระทบ**มาก**

คะแนนระดับ 2.51-3.50 หมายถึง ประชาชนมีผลกระทบ**ปานกลาง**

คะแนนระดับ 1.51-2.50 หมายถึง ประชาชนมีผลกระทบ**น้อย**

คะแนนระดับ 1-1.50 หมายถึง ประชาชนมีผลกระทบ**น้อยที่สุด**

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะต่อรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ใช้ค่าสถิติร้อยละ (percentage) เพื่อการแจกแจงความถี่ของข้อมูล

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามประเมินผลการดำเนินงานของผู้ดำเนินรายการ “บอกข่าวเช้านี้”

นำข้อมูลไปจัดหมวดหมู่ให้เกิดความคิด (concept) และนำแนวคิดที่ได้นำมาประกอบการอธิบายคำตอบที่ได้จากแบบสอบถาม

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

การวิจัยเรื่อง การประเมินรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย อำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะทางประชากรศาสตร์ 2) พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ 3) ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ 4) ผลกระทบจากการเปิดรับฟังรายการ 5) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายการ “บอกข่าวเช้านี้” โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างประชาชน จำนวน 400 คน ที่อยู่ในเขตบริการของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย อำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ อำเภอฟาง อำเภอแม่ฮาด อำเภอไชยปราการ ซึ่งได้มาด้วยวิธีการคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (questionnaires) ที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และผ่านการทดสอบความตรง ความเที่ยง แล้ว ประกอบด้วย คำถามแบบปลายเปิด (open-ended question) และคำถามปลายปิด (close-ended question) ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้เก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences : SPSS/PC) สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยได้รวบรวมผลการวิจัยและวิจารณ์ไว้เป็นส่วนเดียวกัน พร้อมทั้งนำเสนอในรูปของตารางข้อมูลประกอบคำบรรยาย โดยแสดงรายละเอียดของผลการวิจัย ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามสำหรับประชาชนทั่วไป

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง แห่งประเทศไทยอำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 4 ผลกระทบจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะต่อรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์การประเมินผลการดำเนินงานของผู้ผลิตรายการ “บอกข่าวเช้านี้”

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามสำหรับประชาชนทั่วไป

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง (ตาราง 3)

1.1 เพศ

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง ร้อยละ 60.50 เป็นเพศชาย ร้อยละ 39.50

1.2 อายุ

กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 33.41 ปี มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 17.427 มีอายุมากที่สุด 84 ปี และมีอายุน้อยที่สุด 13 ปี กลุ่มตัวอย่างมีช่วงอายุที่มีความถี่สูงสุด คือ ช่วงอายุ น้อยกว่า 18 ปี ร้อยละ 27.80 รองลงมาได้แก่ ช่วงอายุ 18-25 ปี ร้อยละ 18.00 ช่วงอายุ 46-55 ปี ร้อยละ 18.00 ช่วงอายุ 36-45 ปี ร้อยละ 15.00 ช่วงอายุ 26-35 ปี ร้อยละ 10.50 และช่วงอายุ 55 ปีขึ้นไป ร้อยละ 10.70

1.3 ชุมชนที่อยู่อาศัย

กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ อำเภอฝาง ร้อยละ 39.50 อำเภอไชยปราการ ร้อยละ 31.50 และอำเภอแม่ฮาด ร้อยละ 29.00

1.4 ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 32.80 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 26.80 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 17.50 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 12.00 จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือ ปวส. ร้อยละ 5.50 ไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 4.30 และจบการศึกษาระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 1.30

1.5 สถานภาพทางครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างเป็นโสด ร้อยละ 50.30 สมรสแล้ว ร้อยละ 44.00 หย่า ร้อยละ 2.80 หม้าย ร้อยละ 2.80 และแยกกันอยู่แต่ไม่ได้หย่า ร้อยละ 0.30

1.6 อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอาชีพ เป็นนักเรียน นักศึกษา ร้อยละ 33.50 รองลงมา มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 19.30 มีอาชีพค้าขาย ร้อยละ 14.50 มีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 13.50 มีอาชีพพนักงานบริษัท ร้อยละ 6.50 มีอาชีพรับราชการ ร้อยละ 5.30 มีอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ว่างาน แม่บ้าน พระสงฆ์ ลูกจ้างประจำ ธุรกิจส่วนตัว ข้าราชการบำนาญ รับเหมาก่อสร้าง พนักงานของรัฐ ร้อยละ 4.00 ไม่ประกอบอาชีพ ร้อยละ 2.30 และ มีอาชีพหัตถกรรม ร้อยละ 1.30

1.7 รายได้

กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 4,185.20 บาท มีรายได้มากที่สุด 30,000.- บาท มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 5,587.10 บาท กลุ่มตัวอย่างมีรายได้น้อยกว่า 5,001 บาท ร้อยละ

52.20 ไม่มีรายได้ ร้อยละ 23.30 มีรายได้ 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 15.50 มีรายได้ 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 3.50 มีรายได้ 15,001-20,000 บาท ร้อยละ 3.30 และมีรายได้มากกว่า 20,001 บาท ร้อยละ 2.20

1.8 จำนวนเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง

กลุ่มตัวอย่างมีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงมากที่สุด 8 เครื่อง โดยมีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงเฉลี่ยคนละ 1 เครื่อง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.947 กลุ่มตัวอย่างมีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง 1 เครื่องมากที่สุด ร้อยละ 56.00 รองลงมา คือ มีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง 2 เครื่อง ร้อยละ 24.30 ไม่มีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง ร้อยละ 12.00 มีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง 3 เครื่อง ร้อยละ 5.50 และมีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง 4 เครื่องขึ้นไป ร้อยละ 2.20

ตาราง 3 ลักษณะทางประชากรศาสตร์

ลักษณะทางประชากรศาสตร์		จำนวน (400)	ร้อยละ (%)
เพศ	หญิง	242	60.50
	ชาย	158	39.50
อายุ	น้อยกว่า 18 ปี	111	27.80
	18-25 ปี	72	18.00
	26-35 ปี	42	10.50
	36-45 ปี	60	15.00
	46-55 ปี	72	18.00
	55 ปี ขึ้นไป	43	10.70
	หมายเหตุ :		
อายุมากที่สุด 84 ปี อายุน้อยที่สุด 13 ปี อายุเฉลี่ย 33.41 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 17.427			
ชุมชนที่อยู่อาศัย			
อำเภอฝาง		158	39.50
อำเภอไชยปราการ		126	31.50
อำเภอแม่อาย		116	29.00

ตาราง 3 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากรศาสตร์	จำนวน (400)	ร้อยละ (%)
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	131	32.80
มัธยมศึกษาตอนต้น	70	17.50
มัธยมศึกษาตอนปลาย	107	26.80
อนุปริญญา หรือ ปวส.	22	5.50
ปริญญาตรี	48	12.00
สูงกว่าปริญญาตรี	5	1.30
ไม่ได้เรียนหนังสือ	17	4.30
สถานภาพของครอบครัว		
โสด	201	50.30
สมรส	176	44.00
หย่าร้าง	11	2.80
หม้าย	11	2.80
แยกกันอยู่แต่ไม่ได้หย่า	1	0.30
อาชีพ		
นักเรียน นักศึกษา	134	33.50
รับจ้าง	77	19.30
ค้าขาย	58	14.50
เกษตรกร	54	13.50
พนักงานบริษัท	26	6.50
รับราชการ	21	5.30
อื่นๆ ได้แก่ ว่างาน แม่บ้าน พระสงฆ์ ลูกจ้างประจำ ธุรกิจ	16	4.00
ส่วนตัว ข้าราชการบำนาญ รับเหมาก่อสร้าง พนักงานของรัฐ		
ไม่กอบอาชีพ	9	2.30
หัตถกรรม	5	1.30

ตาราง 3 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากรศาสตร์	จำนวน (400)	ร้อยละ (%)
รายได้ต่อเดือน		
ไม่มีรายได้	93	23.30
น้อยกว่า 5,001 บาท	209	52.20
5,001-10,000 บาท	62	15.50
10,001-15,000 บาท	14	3.50
15,001-20,000 บาท	13	3.30
มากกว่า 20,000 บาท	10	2.20
หมายเหตุ:		
รายได้มากที่สุด 30,000 บาทต่อเดือน และไม่มีรายได้		
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 4,185.20 บาท		
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5,587.10		
จำนวนเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง		
ไม่มีเครื่องรับวิทยุ	48	12.00
1 เครื่อง	224	56.00
2 เครื่อง	97	24.30
3 เครื่อง	22	5.50
4 เครื่องขึ้นไป	9	2.20
หมายเหตุ : มีมากที่สุด 8 เครื่อง จำนวนเฉลี่ย 1.33 เครื่อง		
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.947		

สรุป

จากการศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง สามารถกล่าวโดยสรุป คือ กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 33.41 ปี อาศัยอยู่ในอำเภอฝาง มากที่สุด รองลงมา คือ อำเภอไชยปราการ และอำเภอแม่อาย ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นโสด จบระดับการศึกษาสูงสุดในระดับประถมศึกษา มีอาชีพนักเรียน นักศึกษา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่า 5,001 บาท และมีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงเฉลี่ยคนละ 1 เครื่อง

วิจารณ์ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือเป็นเพศหญิง 242 คน และเป็นเพศชาย 158 คน ทั้งนี้ เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้เจาะจงไปถึงเพศของกลุ่มตัวอย่างว่าต้องการผู้ฟังรายการเป็นเพศชายกี่คน เพศหญิงกี่คน จึงทำให้สัดส่วนของเพศหญิงและเพศชายมีจำนวนไม่เท่ากัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานที่และช่วงเวลาที่ผู้วิจัยไปดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัย ไม่ตรงกับวิถีการดำเนินชีวิตประจำวันของเพศชายที่ส่วนใหญ่จะออกไปทำงานนอกบ้าน จากความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพศหญิงจะให้ความร่วมมือมากกว่าเพศชาย ซึ่ง ยุบล เปี่ยมจริงคงกิจ (2534: 64-71) กล่าวว่า แนวคิดทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์เชื่อว่า คนที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันไป ซึ่งการสื่อสารจัดเป็นพฤติกรรมสำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ ดังนั้น นักวิชาการสื่อสารบางกลุ่ม จึงเชื่อว่าพฤติกรรมการสื่อสารของบุคคลที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันจึงน่าจะแตกต่างกันด้วย เนื่องจากบุคคลที่อยู่ในแต่ละกลุ่มประชากรย่อมจะมีกิจกรรมและการดำเนินชีวิต ตลอดจนการมีเวลาว่างที่แตกต่างกัน จากผลการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาพบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับสารจากสื่อมวลชน ดังนี้ คือ เพศ พบว่า มีความแตกต่างระหว่างเพศหญิงและเพศชาย คือ เพศหญิงใช้เวลาในการดูโทรทัศน์และฟังวิทยุมากกว่าเพศชาย โดยนิยมดูรายการละคร ในขณะที่เพศชายนิยมอ่านหนังสือพิมพ์มากกว่า หากดูรายการโทรทัศน์เพศชายมักนิยมดูรายการข่าวและกีฬา

กลุ่มตัวอย่างมีช่วงอายุ น้อยกว่า 18 ปี มากที่สุด เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้เจาะจงไปถึงช่วงอายุของผู้ฟัง และควรจะมีช่วงอายุตั้งแต่กี่ปี ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามโดยไม่ได้เจาะจงคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีช่วงอายุน้อย และเนื่องจากการเก็บข้อมูลการวิจัยเป็นช่วงวันเสาร์-วันอาทิตย์ ผู้ตอบข้อมูลแบบสอบถามส่วนใหญ่จึงเป็นนักเรียน นักศึกษา เพราะพ่อ แม่ ผู้ปกครอง จะต้องไปประกอบอาชีพนอกบ้าน และนอกจากนี้แล้วยังสอดคล้องกับแนวความคิดของ ยุบล เปี่ยมจริงคงกิจ (2534: 64-71) ที่ได้กล่าวว่า วัยเด็กจะดูโทรทัศน์และฟังวิทยุมากกว่าสื่ออื่น ๆ และจะใช้สื่อเพื่อความบันเทิง เช่น การ์ตูน เพลง วิทยุและวิทยุหนุ่มสาวเช่นกันจะใช้สื่อเพื่อความบันเทิง โดยฟังเพลงตามสมัยนิยมมากกว่าดูโทรทัศน์ และจะเปิดรับนิตยสารและภาพยนตร์มากกว่าวัยอื่น ๆ

กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ปรมะ สตะเวทิน (2546 : 113-114) ที่ได้กล่าวว่า การศึกษา เป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีความคิด ค่านิยม ทักษะคิดและพฤติกรรมแตกต่างกัน คนที่มีการศึกษาสูงจะได้เปรียบอย่างมากในการเป็นผู้รับสารที่ดี เพราะเป็นผู้ที่มีความรู้กว้างขวางและเข้าใจสารได้ดี แต่จะเป็นคนที่ไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ ถ้าไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลเพียงพอ โดยทั่วไปแล้วคนที่มีการศึกษาสูงมักจะใช้สื่อมวลชน

มากกว่าคนที่มีการศึกษาดำ และมักจะใช้สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ ในขณะที่คนที่มีการศึกษาดำจะใช้สื่อวิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ มากกว่าสื่อประเภทอื่น

นอกจากนี้ ลาซาร์เฟลด์และเคนเดิล (อ้างใน ยูบล เบญจรงค์กิจ, 2534: 64-71) พบว่า คนที่มีการศึกษาน้อยฟังวิทยุมากกว่าคนที่มีการศึกษาสูง อาจส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีอาชีพเป็นนักเรียน นักศึกษามากที่สุด และเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีอาชีพเป็นนักเรียน นักศึกษามากที่สุด จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพทางครอบครัวของเป็นโสดมากที่สุด

สำหรับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นนักเรียน นักศึกษา ซึ่งยังไม่ได้ทำงาน รองลงมา คือ อาชีพรับจ้าง จึงทำให้รายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 5,001 บาท มากที่สุด และมีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงเฉลี่ยคนละ 1 เครื่อง

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้า” (ตาราง 4)

2.1 การเปิดรับฟังรายการวิทยุจาก สวท.ผัง

กลุ่มตัวอย่างเคยรับฟังรายการวิทยุจาก สวท.ผัง ร้อยละ 82.00 และกลุ่มตัวอย่างไม่เคยรับฟังรายการวิทยุจาก สวท.ผัง ร้อยละ 18.00

2.2 รูปแบบรายการที่ชอบฟังจาก สวท.ผัง

กลุ่มตัวอย่างชอบฟังรูปแบบรายการ เพลงและบันเทิง มากที่สุดร้อยละ 47.20 รองลงมา คือ รายการข่าว ร้อยละ 37.36 รายการสารคดี ร้อยละ 5.59 รายการสัมภาษณ์ ร้อยละ 3.13 รายการนิตยสารทางอากาศ ร้อยละ 2.46 รายการสนทนา ร้อยละ 2.24 อื่น ๆ ได้แก่ ละครวิทยุ โฆษณาค่าน้ำค่าไฟ และรายการทุกรูปแบบ ร้อยละ 2.01

2.3 เนื้อหารายการที่ชอบฟังจาก สวท.ผัง

กลุ่มตัวอย่างชอบฟังเนื้อหา เพลง มากที่สุด ร้อยละ 30.05 รองลงมา คือ สุขภาพ ร้อยละ 11.54 การเมือง ร้อยละ 11.54 การศึกษา ร้อยละ 8.12 การเกษตร ร้อยละ 7.26 เศรษฐกิจ ร้อยละ 6.70 กีฬา ร้อยละ 6.55 ระบุชอบส่งเสริมอาชีพ ร้อยละ 4.70 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 4.42 อื่น ๆ ได้แก่ เรื่องทั่วไป เรื่องท้องถิ่น ร้อยละ 3.70 วัฒนธรรม ร้อยละ 2.85 และศาสนา ร้อยละ 2.57

2.4 รายการที่ฟังเป็นประจำจาก สวท.ผัง

กลุ่มตัวอย่างไม่มีรายการที่ฟังเป็นประจำร้อยละ 79.90 และมีรายการที่รับฟังเป็นประจำ ได้แก่ รายการบอกข่าวเช้านี้ รายการรัฐสภาของเรา รายการคุยสบายกับหนุ่มชายแดน รายการจากใจ ชกส. รายการลูกทุ่งสบายใจ รายการเติมฝันปันรัก รายการด้วยรักจากแนวหลัง รายการที่นี้มีเพื่อน ร้อยละ 20.10

2.5 ความชัดเจนของคลื่น

กลุ่มตัวอย่างระบุว่า คลื่นชัดเจนดีมาก ร้อยละ 53.96 คลื่นชัดเจนพอสมควร ร้อยละ 26.83 และคลื่นไม่ค่อยชัดเจน ร้อยละ 19.21

2.6 การรบกวนของวิทยุชุมชน

กลุ่มตัวอย่างระบุว่าไม่มีคลื่นรบกวน ร้อยละ 80.79 มีคลื่นรบกวน ร้อยละ 19.21

2.7 เหตุผลที่ติดตามรับฟังรายการ สวท.ผาง

กลุ่มตัวอย่างระบุว่าเพื่อสร้างความบันเทิงร้อยละ 24.94 หมุนเจอโดยบังเอิญ ร้อยละ 21.83 เพื่อได้รับข่าวสารใหม่ ๆ ทันเหตุการณ์ ร้อยละ 17.70 ระบุว่าเพื่อฆ่าเวลา ร้อยละ 9.98 ได้ยินผู้อื่นพูดกันเลยเปิดฟังร้อยละ 4.90 เพื่อให้มีเรื่องพูดคุยกับเพื่อนฝูง ร้อยละ 4.65 เพื่อได้แนวทางปฏิบัติ ร้อยละ 4.39 เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน ร้อยละ 3.87 ดัดDJหรือ ผู้ดำเนินรายการ ร้อยละ 3.61 เพื่อสร้างความมั่นใจในแนวทางที่ตนเองปฏิบัติอยู่ ร้อยละ 2.97 อื่นๆ ได้แก่ เปิดให้ต้นไม้ฟัง คนอื่นเปิดฟังเลยฟังด้วย ร้อยละ 1.16

2.8 ความถี่ในการติดตามรับฟังรายการ สวท.ผาง

กลุ่มตัวอย่างระบุความถี่ในการติดตามรับฟังรายการ จาก สวท.ผาง ว่า ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ร้อยละ 54.60 ฟังเป็นประจำทุกสัปดาห์ ร้อยละ 25.00 นาน ๆ ฟังที ร้อยละ 16.80 และฟังน้อยมาก ร้อยละ 3.70

2.9 ระยะเวลาในการรับฟังรายการวิทยุ สวท.ผาง เฉลี่ยต่อวัน

กลุ่มตัวอย่างระบุระยะเวลาในการรับฟังรายการวิทยุ สวท.ผาง ว่า ฟังน้อยกว่า 1 ชั่วโมงต่อวัน ร้อยละ 36.00 1 ชั่วโมงต่อวัน ร้อยละ 30.50 2 ชั่วโมงต่อวัน ร้อยละ 22.60 4 ชั่วโมงต่อวันหรือมากกว่า ร้อยละ 6.40 และ 3 ชั่วโมงต่อวัน ร้อยละ 4.60

2.10 ช่วงเวลาที่รับฟังรายการ สวท.ผาง มากที่สุด

กลุ่มตัวอย่างระบุว่าช่วงเวลาที่รับฟังรายการ สวท.ผาง มากที่สุด คือช่วงเวลา 06.00 - 07.00 น. ร้อยละ 13.40 ช่วงเวลา 09.00 - 10.00 น. ร้อยละ 8.80 ช่วงเวลา 12.00 -13.00 น. ร้อยละ 7.60 และช่วงเวลา 10.00 - 11.00 น. ร้อยละ 7.00

2.11. การรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทาง สวท.ผาง

กลุ่มตัวอย่างที่เคยรับฟังสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย อำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 328 คน ไม่เคยรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ร้อยละ 52.10 และ เคยรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ร้อยละ 47.90

ตาราง 4 พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ “บอกข่าวเข้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ “บอกข่าวเข้านี้”	จำนวน	ร้อยละ (%)
การรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ (n=400)		
เคยรับฟัง	328	82.00
ไม่เคยรับฟัง	72	18.00
รวม	400	100.00
รูปแบบรายการที่ชอบฟัง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n= 328 คือ ผู้ที่เคยรับฟังสวท.ฝาง)		
เพลง/บันเทิง	211	47.20
ข่าว	167	37.36
สารคดี	25	5.59
สารคดี	25	5.59
การสัมภาษณ์	14	3.13
นิตยสารทางอากาศ	11	2.46
การสนทนา	10	2.24
อื่น ๆ ได้แก่ ละครวิทยุ โฆษณาค่าน้ำค่าไฟ รายการทุกรูปแบบ	9	2.01
เนื้อหารายการที่ชอบฟัง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n= 328 คือ ผู้ที่เคยรับฟังสวท.ฝาง)		
เพลง	(211)	(30.55)
- ทุกแนว	64	9.12
- สตริง	63	8.97
- ลูกทุ่ง	44	6.27
- เพื่อชีวิต	12	1.71
- pop	7	1.00

ตาราง 4 (ต่อ)

พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้”	จำนวน	ร้อยละ (%)
เนื้อหารายการที่ชอบฟัง (n= 328 คือ ผู้ที่เคยรับฟังสวท.ผาง)		
เพลง (ต่อ)		
- อินดี้	6	0.85
- ไทยสากล	5	0.71
- R&B	3	0.43
- เพลงท้องถิ่น/คำเมือง	3	0.43
- ลูกกรุง	1	0.14
- rock	1	0.14
- Hip hop	1	0.14
- เกาหลี	1	0.14
สุขภาพ	81	11.54
การเมือง	81	11.54
การศึกษา	57	8.12
การเกษตร	51	7.26
เศรษฐกิจ	47	6.70
กีฬา	46	6.55
ส่งเสริมอาชีพ	33	4.70
วิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี	31	4.42
อื่นๆ ได้แก่ เรื่องทั่วไป เรื่องท้องถิ่น	26	3.70
วัฒนธรรม	20	2.85
ศาสนา	18	2.57
รายการที่ฟังเป็นประจำ (n= 328 คือ ผู้ที่เคยรับฟังสวท.ผาง)		
ไม่มี	262	79.90
มี	66	20.10
รวม	328	100.00

ตาราง 4 (ต่อ)

พฤติกรรมกาเปิดรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้”	จำนวน	ร้อยละ (%)
ความชัดเจนของคลื่น (n= 328 คือ ผู้ที่เคยรับฟังสวท.ผาง)		
ชัดเจนดีมาก	177	53.96
ชัดเจนพอสมควร	88	26.83
ไม่ค่อยชัดเจน	63	19.21
รวม	328	100.00
การรบกวนของวิทยุชุมชน (n= 328 คือ ผู้ที่เคยรับฟังสวท.ผาง)		
ไม่มีคลื่นรบกวน	265	80.79
มีคลื่นรบกวน	63	19.21
รวม	328	100.00
เหตุผลที่ติดตามรับฟังรายการวิทยุจาก สวท.ผาง (ตอบได้ไม่เกิน 5 ข้อ) (n= 328 คือ ผู้ที่เคยรับฟังสวท.ผาง)		
เพื่อสร้างความบันเทิง	193	24.94
หมุนเจอบ้างเบียด	169	21.83
เพื่อได้รับข่าวสารใหม่ๆ ทันเหตุการณ์	137	17.70
เพื่อฆ่าเวลา	77	9.98
ได้ยินผู้อื่นพูดกันเลยเปิดฟัง	38	4.90
เพื่อให้มีเรื่องพูดคุยกับเพื่อนฝูง	36	4.65
เพื่อให้ได้แนวทางปฏิบัติ	34	4.39
เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน	30	3.87
ติด DJ หรือผู้ดำเนินรายการ	28	3.61
เพื่อสร้างความมั่นใจในแนวทางที่ตนเองปฏิบัติอยู่	23	2.97
อื่นๆ ได้แก่ เปิดให้ตื่นไม่ฟัง คนอื่นเปิดฟังเลยฟังด้วย	9	1.16

ตาราง 4 (ต่อ)

พฤติกรรมกาเปิดรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้”	จำนวน	ร้อยละ (%)
ความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุจาก สวท.ผาง		
(n= 328 คือ ผู้ที่เคยรับฟังสวท.ผาง)		
ฟังเป็นประจำทุกสัปดาห์	82	25.00
ฟังบ้าง ไม่ฟังบ้าง	179	54.60
นานๆ ฟังที	55	16.80
ฟังน้อยมาก	12	3.70
รวม	328	100.00
ระยะที่รับฟังรายการวิทยุจาก สวท.ผาง		
(n= 328 คือ ผู้ที่เคยรับฟังสวท.ผาง)		
น้อยกว่า 1 ชั่วโมงต่อวัน	118	36.00
1 ชั่วโมงต่อวัน	100	30.50
2 ชั่วโมงต่อวัน	74	22.60
3 ชั่วโมงต่อวัน	15	4.60
4 ชั่วโมงต่อวัน หรือมากกว่า	21	6.40
รวม	328	100.00
ช่วงเวลาที่ได้รับฟังรายการวิทยุจาก สวท.ผาง มากที่สุด		
(n= 328 คือ ผู้ที่เคยรับฟังสวท.ผาง)		
04.55 – 05.00 น.	1	0.30
05.00 – 06.00 น.	5	1.50
06.00 – 07.00 น.	44	13.40
07.00 – 08.00 น.	12	3.70
08.00 – 09.00 น.	13	4.00
09.00 – 10.00 น.	29	8.80
10.00 – 11.00 น.	23	7.00

ตาราง 4 (ต่อ)

พฤติกรรมกาเปิดรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้”	จำนวน	ร้อยละ (%)
ช่วงเวลาที่ได้รับฟังรายการวิทยุจาก สวท.ฟาง มากที่สุด (ต่อ)		
(n= 328 คือ ผู้ที่เคยรับฟังสวท.ฟาง)		
11.00 – 12.00 น.	8	2.40
12.00 – 13.00 น.	25	7.60
13.00 – 14.00 น.	12	3.70
14.00 – 15.00 น.	13	4.00
15.00 – 16.00 น.	5	1.50
16.00 – 16.30 น.	10	3.00
16.30 – 17.00 น.	6	1.80
17.00 – 18.00 น.	17	5.20
18.00 – 19.00 น.	8	2.40
19.00 – 19.30 น.	6	1.80
19.30 – 20.00 น.	9	2.70
20.00 – 20.30 น.	19	5.80
20.30 – 21.00 น.	12	3.70
21.00 – 22.00 น.	19	5.80
22.00 – 23.00 น.	10	3.00
23.00 – 24.00 น.	2	0.60
ไม่เป็นเวลา	20	6.10
รวม	328	100.00
การรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทาง สวท.ฟาง		
(n= 328 คือ ผู้ที่เคยรับฟังสวท.ฟาง)		
ไม่เคยรับฟัง	171	52.10
เคยรับฟัง	157	47.90
รวม	328	100.00

สรุป

จากการศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการวิทยุของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 4 ใน 5 เคยรับฟังรายการวิทยุจาก สวท.ผาง และชอบฟังรายการที่มีรูปแบบและ เนื้อหารายการเป็นเพลงและบันเทิงมากที่สุด รายการที่ฟังเป็นประจำ ได้แก่ รายการบอกข่าวเช้านี้ รายการรัฐสภาของเรา รายการคุยสบายกับหนุ่มชายแดน รายการจากใจ ธกส. รายการลูกทุ่งสบายใจ รายการเดิมพันปันรัก รายการด้วยรักจากแนวหลัง รายการที่นี้มีเพื่อน เป็นต้น ด้านความชัดเจนของ คลื่นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่าคลื่นชัดเจนดีมาก ไม่มีคลื่นรบกวนจากวิทยุชุมชน โดยมีเหตุผล ที่ติดตามรับฟังรายการมากที่สุด คือ เพื่อสร้างความบันเทิง ด้านความถี่ในการติดตามรับฟังรายการ เป็นลักษณะของการฟังแบบฟังบ้างไม่ฟังบ้างมากที่สุด และมีช่วงเวลาที่รับฟังรายการ สวท.ผาง มากที่สุด คือ ช่วงเวลา 06.00-07.00 น. และจากกลุ่มตัวอย่างที่เคยรับฟังรายการวิทยุจาก สวท.ผาง ทั้งหมดมีเพียงครั้งเดียวเท่านั้น ที่เคยรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้”

วิจารณ์ผลการวิจัย

จากการศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการวิทยุจาก สวท.ผาง พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 4 ใน 5 เคยรับฟังรายการวิทยุจาก สวท.ผาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สวท.ผาง เป็น สถานีวิทยุแห่งแรก ในเขตพื้นที่อำเภอผาง อำเภอแม่ฮาด อำเภอไชยปราการ ที่ได้ดำเนินการก่อตั้ง และออกอากาศมาเป็นเวลานานนับ 10 ปี มีอายุในการดำเนินการมากกว่าสถานีวิทยุชุมชนอื่น ๆ ที่เพิ่งเริ่มก่อตั้งได้เพียงไม่กี่ปี จึงทำให้ สวท.ผาง เป็นที่รู้จักมานาน และเป็นที่ยอมรับ ดังที่ อัจฉรา หัศบำเรอ (2548 :5) กล่าวว่า ปัจจุบันสังคมข้อมูลข่าวสารมีความสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิต ใครรับรู้ ข้อมูลได้เร็วผู้นั้น จะประสบความสำเร็จได้เร็วกว่า ท่ามกลางการแข่งขันสูงในปัจจุบัน สื่อที่มีความรวดเร็ว ถูกต้อง จะเป็นผู้ชนะในการเป็นสื่อทางเลือกของประชาชน เพราะผู้คนมีเสรีภาพมี ทางเลือกเพียงพอต่อความต้องการส่วนตัว ซึ่งสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอผาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทำหน้าที่ของตนมาเป็นเวลาเกือบสิบปี และเป็นที่ยอมรับของประชาชน ในท้องถิ่น ถือว่าได้ทำหน้าที่สื่อของรัฐที่ดี ซึ่งในอนาคตอันใกล้จะต้องเผชิญกับแรงกดดันของ สื่ออื่น ๆ ทุกรูปแบบที่มีอยู่มากมาย แต่ความเป็นกลางและความถูกต้องจะช่วยให้องค์กรมีความ ยั่งยืนและได้รับการยอมรับตลอดไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ David K. Berlo (อ้างใน วรกิจ หิรัญวัฒน์ศิริ, 2536: 47) ที่ได้กล่าวว่า จะเห็นได้ว่าการที่กระบวนการสื่อสารอันประกอบด้วย แหล่งสาร (source) สาร (message) ช่องทางการสื่อสาร (channel) และผู้รับสาร (receiver) จะดำเนินการครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพได้ ต้องคำนึงถึงรายละเอียดปลีกย่อยในแต่ละส่วน โดยเฉพาะในส่วนของผู้ส่งสาร ซึ่งจะต้องมีความรู้ (knowledge) มีทัศนคติ (attitude) และ

ความชำนาญ (practice) อันเพียงพอที่จะทำให้การสื่อสารบรรลุผลได้ และผู้รับสารสามารถเข้าใจ ในเนื้อหาสารนั้นอย่างครบถ้วน และด้วยความเต็มใจ การที่ผู้ส่งสารสามารถโน้มน้าวใจผู้รับสาร ได้นั้น นอกจากจะมี ความรู้ ทักษะ ทักษะที่ดีแล้ว สิ่งจำเป็นอีกประการหนึ่งที่จะขาดเสียไม่ได้ ก็คือ ผู้ส่งสารต้องมี ความน่าเชื่อถือ (credibility) และแหล่งข่าวที่มีความน่าเชื่อถือสูงจะมีผล ในการสื่อสารชักจูงใจ สูงกว่าแหล่งข่าวที่มีความน่าเชื่อถือต่ำกว่า

กลุ่มตัวอย่างชอบฟังรายการที่มีรูปแบบรายการและเนื้อหารายการที่เกี่ยวกับเพลง และบันเทิงมากที่สุด เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเด็กนักเรียนนักศึกษา และมีอายุน้อยกว่า 18 ปี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์ ของ ยูล เบ็ญจรงค์กิจ (2534: 64-71) ที่ได้กล่าวเกี่ยวกับอายุ ว่า วัยเด็กจะดูโทรทัศน์และฟังวิทยุมากกว่าสื่ออื่น ๆ และจะใช้สื่อเพื่อความ บันเทิง เช่น การ์ตูน เพลง วัยรุ่นและวัยหนุ่มสาวเช่นกันจะใช้สื่อเพื่อความบันเทิง โดยฟังเพลง ตามสมัยนิยมมากกว่าดูโทรทัศน์ และจะเปิดรับนิยายสารและภาพยนตร์มากกว่าวัยอื่น ๆ

ด้านความชัดเจนของคลื่นรายการวิทยุจาก สวท.ฟาง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับฟัง สวท.ฟาง กว่าครึ่งระบุว่า คลื่นรายการวิทยุจาก สวท.ฟาง ชัดเจนดีมาก แต่มีกลุ่มตัวอย่าง 1 ใน 5 จาก กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดระบุว่า มีการรบกวนจากคลื่นวิทยุชุมชน ซึ่ง มานะ อุทธิเต็ม (2548) กล่าวว่า ปัจจุบันในเขตพื้นที่อำเภอฝาง อำเภอแม่ฮาด อำเภอไชยปราการ ไม่ได้ มีเพียงสถานี วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ที่เป็นสื่อให้ข้อมูลข่าวสาร เพราะมี สถานีวิทยุชุมชน จัดตั้งขึ้นมาอีกหลายสถานี ทำให้ผู้ฟังมีทางเลือกในการรับฟัง สิ่งต่าง ๆ มากมาย อีกทั้งยังมีการแข่งขัน และ มีการปรับปรุงพัฒนารูปแบบรายการของสถานีต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ฟังติดตาม และรับฟังรายการต่าง ๆ ของสถานีของตนให้มาก ๆ และเมื่อมีการแข่งขันกันมากขึ้น ทำให้เกิดมี ปัญหาตามมา เช่น ด้านการดึงคะแนนนิยมของกลุ่มผู้ฟัง คลื่นเสียงสัญญาณรบกวนกัน ผู้ฟังเกิด ความสับสน ไม่สามารถจดจำรายการได้ เป็นต้น

กลุ่มตัวอย่างมีเหตุผลที่ติดตามรับฟังรายการมากที่สุด คือ เพื่อสร้างความบันเทิง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเด็กนักเรียนนักศึกษา และมีอายุน้อยกว่า 18 ปี ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดทฤษฎีการใช้ประโยชน์และการตอบสนองความพึงพอใจ ที่ คิฟแพ็ค และเมอร์เรย์ (อ้างใน ชูดาภา ปุณณะหิตานนท์, 2541: 34) ได้กล่าวเอาไว้ว่า กลุ่มที่มีอายุน้อยจะใช้สื่อเพื่อความบันเทิง แต่กลุ่มที่มีอายุมากจะใช้สื่อ เพราะสนใจที่จะรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสังคมและความต้องการของ ตนเอง

ด้านความถี่ ในการติดตามรับฟังรายการเป็นลักษณะของการฟังแบบฟังบ้างไม่ฟัง บ้างมากที่สุด และมีช่วงเวลาที่รับฟังรายการ สวท.ฟาง มากที่สุด คือ ช่วงเวลา 06.00-07.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใหญ่กำลังตื่นตัวเพื่อจะออกไปทำงาน หรือกลุ่มตัวอย่างนักเรียน

กำลังแต่งตัวเพื่อออกไปเรียนหนังสือ เพราะสถานีวิทยุชุมชนอื่นยังไม่เปิดสถานี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อคุลย์ อภินันท์ และสุภัทวดี อภินันท์ (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การรับฟังวิทยุกระจายเสียงของเยาวชนชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยสุ่มตัวอย่างกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นเยาวชนอายุระหว่าง 10 - 17 ปี จาก 4 หมู่บ้าน จำนวน 200 คน ผลการวิจัยพบว่าวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมมากกว่าสื่อชนิดอื่น ๆ กล่าวคือ เยาวชนส่วนใหญ่มีเครื่องรับฟังวิทยุอยู่ในบ้านและทุกคนฟังวิทยุทั้งหมด เยาวชนมากกว่าครึ่งฟังวิทยุอยู่ที่บ้านและฟังทุกวัน ช่วงเวลาที่รับฟังเป็นประจำคือ ช่วงเวลาเช้า โดยเลือกฟังวิทยุ เพื่อความบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจเป็นอันดับแรก เยาวชนต้องการรับฟังรายการวิทยุที่มีเนื้อหาสาระให้ทั้งความรู้และความบันเทิงผสมกัน โดยอยากให้เสนอในรูปแบบนิยายสารทางอากาศ มีความยาว 1 ชั่วโมงออกทุกวันเสาร์-อาทิตย์ ในช่วงเวลาเช้า

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน พบว่า มีจำนวน 4 ใน 5 ที่เคยรับฟังรายการวิทยุจาก สวท.ผาง และจากจำนวนคนที่เคยรับฟังรายการจาก สวท.ผาง มีเพียงครึ่งเดียวเท่านั้นที่เคยรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” และเมื่อสังเกตจากช่วงเวลาที่รับฟังรายการจาก สวท.ผาง พบว่ามี 44 คนที่รับฟังรายการจาก สวท.ผาง ช่วงเวลา 06.00-07.00 น. มากที่สุด ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ออกอากาศรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงการเป็นแฟนรายการประจำ แต่เมื่อเทียบกับจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่เคยรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” จำนวน 157 คน พบว่ากว่า 3 ใน 4 เคยฟังรายการแต่ไม่ได้ฟังเป็นประจำ และเมื่อเทียบสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ชอบฟังรายการช่วงเวลา 06.00-07.00 น. พบว่ามีเพียง 1 ใน 4 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ชอบฟังรายการข่าว ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการรับฟังแบบฟังบ้างไม่ฟังบ้างมากที่สุดและจากที่ สวท.ผาง มีการรายงานข่าวทุกคืนชั่วโมงจากส่วนกลาง อาจส่งผลให้ผู้ฟังมีทางเลือกในการรับฟังรายการวิทยุมากขึ้น อีกทั้งมีการก่อตั้งวิทยุชุมชนขึ้นมาหลายแห่ง และยังมีสื่ออื่นที่น่าสนใจกว่าสื่อวิทยุ เช่น หนังสือ นิตยสาร โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ (สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอผาง, 2548 : 2) ที่ได้กล่าวว่า สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอผาง จังหวัดเชียงใหม่ จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นกลไกของรัฐในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารผ่านเครื่องมือที่ทันสมัย เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความร่วมมือ รวมทั้งความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างรัฐบาลกับประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในท้องถิ่นที่ห่างไกล ซึ่งปัจจุบันมีทางเลือกผ่านช่องทางหลายช่องทางมากขึ้น สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอผาง จังหวัดเชียงใหม่ จึงต้องเผชิญกับการแข่งขันสูงในพื้นที่

นอกจากนี้ มานะ ฤทธิ์เต็ม (2548) ยังได้กล่าวว่า แม้รายการ “บอกข่าวเช้านี้” จะนำเสนอเนื้อหาสาระ ความรู้ข้อมูล ข่าวสาร ส่งตรงไปถึงผู้ฟังอย่างทั่วถึง แต่กลับได้รับกระแสดอรับ

จากผู้ฟังไม่มากนัก ซึ่งเหตุผลหนึ่งอาจมาจากผู้ดำเนินรายการ รูปแบบ และเนื้อหารายการที่ไม่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้ฟังอย่างแท้จริง รวมไปถึงการแข่งขันกันเองของแต่ละสื่อ ไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์ สื่อหนังสือพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต ที่มีการนำเสนอรูปแบบข่าวสารความบันเทิงที่มีความทันสมัย ชัดเจน และรวดเร็วมากขึ้น จึงทำให้จำนวนผู้ฟังรายการวิทยุลดลงเมื่อเทียบกับสมัยก่อน นอกจากนี้แล้ว ปัญหาด้านจำนวนคู่แข่งจากสถานีวิทยุชุมชนต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้น อย่างรวดเร็ว โดยไม่มีการควบคุมอีกด้วย

พฤติกรรม的开รับฟังวิทยุของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย อำเภอลำปาง จังหวัดเชียงใหม่ (ตาราง 5)

เหตุผลที่ไม่รับฟัง สวท.ลำปาง กลุ่มตัวอย่างไม่มีวิทยุ ร้อยละ 29.17 ไม่ชอบฟังวิทยุ ไม่น่าสนใจ ร้อยละ 29.17 ไม่มีเวลา ร้อยละ 15.27 อื่น ๆ ได้แก่ ชอบอ่านหนังสือ ชอบดูทีวี ชอบเล่นเกมส์ ชอบฟังวิทยุชุมชน รู้จักดีเจเป็นคนบ้านเดียวกัน ลงโฆษณากับวิทยุชุมชนไว้ ร้อยละ 13.89 ไม่รู้จักคลื่น ไม่รู้จักสถานี ไม่รู้จักรายการ ร้อยละ 8.33 และไม่สามารถรับคลื่นได้ ร้อยละ 4.17

ไม่รับฟัง สวท.ลำปาง แต่มีคลื่นและสถานีวิทยุที่ชอบฟัง กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยฟังรายการวิทยุจาก สวท.ลำปาง แต่รับฟังคลื่นและสถานีวิทยุอื่น มีจำนวน 19 คน ทั้งนี้เพราะมีคนที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิทยุ ไม่ชอบฟังวิทยุ ไม่น่าสนใจ และไม่มีเวลา จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 73.61 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยฟังรายการวิทยุ จาก สวท.ลำปาง แต่รับฟังคลื่นและสถานีวิทยุอื่น พบว่า ชอบฟังคลื่นและสถานีวิทยุ FM 106 MHz วิทยุชุมชนโรงเรียนลำปางดะ วิทยุชุมชนวัดพระธาตุ ร้อยละ 31.58 รองลงมาคือ คลื่น FM 99 MHz วิทยุชุมชนพระเจ้าพรหมมหาราช อำเภอไชยปราการ ร้อยละ 26.32 คลื่น FM 103.75 MHz วิทยุชุมชนนิมิตชีวิต ร้อยละ 26.32 และชอบฟังคลื่นอื่น ๆ ได้แก่ FM 97 MHz วิทยุชุมชนคนแม่เฒ่า FM 105.25 วิทยุชุมชนคลื่นโลกเกษตร และ FM 97 MHz วิทยุชุมชนเวียงมะลิกา ร้อยละ 15.79

ไม่รับฟัง สวท.ลำปาง แต่มีรายการที่ชอบฟัง กลุ่มตัวอย่างชอบรายการเพลง ร้อยละ 26.32 รายการข่าวของเล็ก กฤษณา พรหมงาม ร้อยละ 15.79 รายการ Radio party ร้อยละ 10.53 และไม่มีรายการที่ชอบฟังเป็นพิเศษ ร้อยละ 47.37

เหตุผลที่ชอบฟังรายการของสถานีอื่น กลุ่มตัวอย่างชอบฟังรายการของสถานีอื่นด้านเนื้อหามากที่สุด ร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ ด้านรูปแบบและวิธีการจัดรายการ ร้อยละ 36.85 และด้านผู้ดำเนินรายการ ร้อยละ 13.15 ซึ่งสามารถแยกรายละเอียดได้ดังนี้

ด้านเนื้อหา กลุ่มตัวอย่างชอบเนื้อหาเกี่ยวกับเพลง/บันเทิง ร้อยละ 26.32 ความรู้ทั่วไป ร้อยละ 10.53 ข่าววิเคราะห์เจาะลึก ร้อยละ 5.26 เศรษฐกิจ ร้อยละ 2.63 ส่งเสริมอาชีพ ร้อยละ 2.63 และข่าวอาชญากรรม ร้อยละ 2.63

ด้านรูปแบบและวิธีการจัดรายการ กลุ่มตัวอย่างชอบรูปแบบและวิธีการจัดรายการพูดคุย ร้อยละ 15.79 สัมภาษณ์ ร้อยละ 13.16 นิติสารทางอากาศ 5.26 สารคดี ร้อยละ 2.63

ด้านผู้ดำเนินรายการ กลุ่มตัวอย่างชอบผู้ดำเนินรายการ เล็ก กฤษฎา พรหมงาม ร้อยละ 7.89 รองลงมา คือ ศรี พรหมวุฒิ ร้อยละ 2.63 และ เอก ร้อยละ 2.63

ตาราง 5 พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุ ของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุทาง สวท.ฝาง	จำนวน	ร้อยละ (%)
เหตุที่ไม่รับฟังรายการ (n=72 คือ ผู้ที่ไม่เคยฟัง สวท.ฝาง)		
ไม่มีวิทยุ*	21	29.17
ไม่ชอบฟัง วิทยุไม่น่าสนใจ*	21	29.17
ไม่มีเวลา*	11	15.27
อื่น ๆ ได้แก่ ชอบอ่านหนังสือ ชอบดูทีวี ชอบเล่นเกมส์	10	13.89
ชอบฟังวิทยุชุมชน รู้จักดีเจเป็นคนบ้านเดียวกัน ลงโฆษณากับวิทยุชุมชนไว้		
ไม่รู้จักคลื่น/ไม่รู้จักสถานี/ไม่รู้จักรายการ	6	8.33
ไม่สามารถรับคลื่นได้	3	4.17
รวม	72	100.00
* หมายถึง คนที่ไม่ฟังวิทยุเลย		

คลื่นและสถานีวิทยุที่ชอบฟัง

(n=19 คือ ไม่เคยฟัง สวท.ฝาง แต่ฟังคลื่นและสถานีอื่น)

FM 106 MHz วิทยุชุมชนโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์	6	31.58
FM 99 MHz วิทยุชุมชนพระเจ้าพรหมมหาราช อ.ไชยปราการ	5	26.32
FM 103.75 MHz วิทยุชุมชนนัมชีเส้ง	5	26.32

ตาราง 5 (ต่อ)

พฤติกรรม的开รับฟังวิทยุ ของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุทาง สวท.ฟ้ง	จำนวน	ร้อยละ (%)
คลื่นและสถานีวิทยุที่ชอบฟัง (ต่อ)		
อื่น ๆ ได้แก่ FM 97 MHz วิทยุชุมชนคนแม่เฒ่า FM 90 MHz วิทยุชุมชนคลื่นโลกเกษตร FM 97 MHz วิทยุชุมชนเวียงมะลิกา	3	15.79
รวม	19	100.00
รายการที่ชื่นชอบ (n=19 คือ ไม่เคยฟัง สวท.ฟ้ง แต่ฟังคลื่นและสถานีอื่น)		
เพลง	5	26.32
รายการข่าว ของ เล็ก กฤษฎา พรหมงาม	3	15.79
Radio party	2	10.53
ไม่มีรายการที่ชื่นชอบเป็นพิเศษ	9	47.37
รวม	19	100.00
เหตุผลที่ชอบฟังรายการของสถานีอื่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=19 คือ ไม่เคยฟัง สวท.ฟ้ง แต่ฟังคลื่นและสถานีอื่น)		
ด้านผู้ดำเนินรายการ	(5)	(13.15)
เล็ก กฤษฎา พรหมงาม	3	7.89
ศรี พรหมวุฒิ	1	2.63
เอก	1	2.63
ด้านเนื้อหา (เลือกตอบ 1 ข้อ)	(19)	(50.00)
เพลง/บันเทิง	10	26.32
ความรู้ทั่วไป	4	10.53
ข่าววิเคราะห์เจาะลึก	2	5.26
เศรษฐกิจ	1	2.63
ส่งเสริมอาชีพ	1	2.63
ข่าวอาชญากรรม	1	2.63

ตาราง 5 (ต่อ)

พฤติกรรม的开รับฟังวิทยุ ของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุทาง สวท.ผาง	จำนวน	ร้อยละ (%)
ด้านรูปแบบและวิธีการจัดรายการ (เลือกตอบ 1 ข้อ)	(14)	(36.85)
พุดคุย	6	15.79
สัมภาษณ์	5	13.16
นิตยสารทางอากาศ	2	5.26
สารคดี	1	2.63

สรุป

ในส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุ จาก สวท.ผาง ได้ให้เหตุผลที่ไม่รับฟังว่า ไม่มีวิทยุ รองลงมาคือ ไม่ชอบฟังวิทยุไม่น่าสนใจ ไม่มีเวลาชอบ และอื่น ๆ ได้แก่ ชอบอ่านหนังสือ ชอบดูทีวี ชอบเล่นเกมส์ ชอบฟังวิทยุชุมชนมากกว่าเพราะรู้จักกันกับดีเจและเป็นคนบ้านเดียวกัน ลงโฆษณาเกี่ยวกับวิทยุชุมชนไว้ โดยกลุ่มตัวอย่างชอบฟังคลื่นและสถานีวิทยุ FM 106 MHz วิทยุชุมชนโรงเรียนผางหุญปถัมภ์ มากที่สุด รองลงมา คือ สถานีวิทยุ FM 99 MHz วิทยุชุมชนพระเจ้าพรหมมหาราช อำเภอไชยปราการ และสถานีวิทยุ FM 103.75 MHz วิทยุชุมชนนัมชีเส็ง โดยมีเหตุผลที่ชอบฟังรายการของสถานีอื่นด้านเนื้อหา คือ ชอบรายการที่มีเนื้อหาประเภทเพลงและบันเทิงมากที่สุด ด้านรูปแบบและวิธีการจัดรายการชอบแบบพุดคุยมากที่สุด ด้านผู้ดำเนินรายการ ชอบ เล็ก กฤษณา พรหมงาม มากที่สุด

วิจารณ์ผลการวิจัย

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุจาก สวท.ผาง มีเพียง 1 ใน 5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยให้เหตุผลที่ไม่เคยรับฟังรายการว่า เป็นเพราะ ไม่มีวิทยุ ไม่ชอบฟังวิทยุ ไม่น่าสนใจ ไม่มีเวลา และอื่น ๆ ได้แก่ ชอบอ่านหนังสือ ชอบดูทีวี ชอบเล่นอินเทอร์เน็ต ชอบเล่นเกมส์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ อูมา จันทร์ประภาส (2535: 2) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ถึงแม้ว่าสื่อวิทยุกระจายเสียงจะมีความสามารถในการเข้าถึงได้อย่างมากมาย แต่มิได้หมายความว่าความนิยมของผู้ฟังจะมีแนวโน้มไปตามด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ รูปแบบ เนื้อหา การนำเสนอของรายการวิทยุไม่เป็นที่ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้ฟัง

ส่วนคนที่ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุจาก สวท.ฝาง เพราะชอบฟังวิทยุชุมชน ได้ให้เหตุผลเพิ่มเติมว่า รู้จักดีเจเป็นการส่วนตัว มีความใกล้ชิดสนิทสนมกัน อยู่หมู่บ้านเดียวกัน และได้ลงโฆษณาร้านค้า สินค้ากับวิทยุชุมชนไว้ จึงฟังเพื่อตรวจสอบข้อมูล ส่วนคลื่นและสถานีที่กลุ่มตัวอย่างชอบฟังมากที่สุด คือ FM 106 MHz วิทยุชุมชนโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ รองลงมาคือ FM 99 MHz วิทยุชุมชนพระเจ้าพรหมมหาราช FM 103.75 MHz วิทยุชุมชนนันทิเสง ซึ่งรายการที่ชื่นชอบได้แก่ รายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพลง มีรูปแบบและวิธีการจัดรายการแบบพูดคุย ผู้ดำเนินรายการชื่นชอบ คือ เล็ก กฤษฎา พรหมงาม เอก และ ศรี พรหมวุฒิ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของพีระ จิระโสภณ (2531 : 636-640) ที่ได้กล่าวว่า บุคคลจะเลือกรับข่าวสารใดจากสื่อมวลชนนั้น จะขึ้นอยู่กับ การคาดคะเนเปรียบเทียบระหว่างผลรางวัลตอบแทน (reward value) การลงทุนลงแรง (expenditure) และภาวะผูกพัน (liabilities)

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ จากการเปิดรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้า” (ตาราง 6)

3.1 ด้านผู้ดำเนินรายการ

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเชิงบวกด้านผู้ดำเนินรายการ เฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 ซึ่งสามารถจำแนกรายละเอียดและเรียงลำดับข้อได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเชิงบวกด้านผู้ดำเนินรายการ ระดับพึงพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) ในเรื่อง

- ความเป็นกันเองกับผู้ฟัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97
- ภาษาที่ใช้เหมาะสม กระชับ ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96
- น้ำเสียงและลีลาการพูด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87
- ปฏิภาณไหวพริบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80
- อารมณ์ขันและมุข มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80
- ความน่าเชื่อถือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78

3.2 ด้านประโยชน์ต่อผู้ฟัง

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเชิงบวกด้านประโยชน์ต่อผู้ฟัง เฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 ซึ่งสามารถจำแนกรายละเอียดและเรียงลำดับข้อได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเชิงบวกด้านประโยชน์ต่อผู้ฟัง ระดับพึงพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) ในเรื่อง

- ความรู้ที่ได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01
- การนำไปใช้ได้จริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88

3.3 ด้านประโยชน์ต่อชุมชน

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเชิงบวกด้านประโยชน์ต่อชุมชน เฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 ซึ่งสามารถจำแนกรายละเอียดและเรียงลำดับข้อได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเชิงบวกด้านประโยชน์ต่อชุมชน ระดับพึงพอใจ (คะแนน เฉลี่ย 3.51-4.50) ในเรื่อง

- การเสนอปัญหาของชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90
- นำไปแก้ไขปัญหามุมชนได้จริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77

3.4 ด้านการเลือกประเด็น

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเชิงบวกด้านการเลือกประเด็น เฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 ซึ่งสามารถจำแนกรายละเอียดและเรียงลำดับข้อได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเชิงบวกด้านการเลือกประเด็น ระดับพึงพอใจ (คะแนน เฉลี่ย 3.51-4.50) ในเรื่อง

- สดทันเหตุการณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99
- ความน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93
- เป็นเรื่องใกล้ตัวมีสารประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92
- เจาะลึกได้ความรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89
- มีความสำคัญมีผลกระทบต่อชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82
- ความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82

3.5 รายการ

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเชิงบวกด้านรายการ เฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 ซึ่งสามารถจำแนกรายละเอียดและเรียงลำดับข้อได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเชิงบวกด้านรายการ ระดับพึงพอใจ (คะแนน เฉลี่ย 3.51-4.50) ในเรื่อง

- ความน่าสนใจของการเริ่มรายการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85
- ความน่าสนใจและชัดเจนของชื่อเรื่องหรือหัวข้อข่าว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82
- ความกระชับชัดในการลำดับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77
- ความประทับใจในตอนจบของรายการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76
- ความสม่ำเสมอของความดังของเสียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76
- ความเหมาะสมในการเชิญบุคคลมาร่วมรายการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76
- การใช้เสียงประกอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75
- การเลือกดนตรีและเสียงประกอบในรายการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71
- ความต่อเนื่องของรายการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68

3.6 ด้านวันและเวลาออกอากาศ

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเชิงบวกด้านวันและเวลาออกอากาศ เฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 ซึ่งสามารถจำแนกรายละเอียดและเรียงลำดับข้อได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเชิงบวกด้านวันและเวลาออกอากาศ ระดับพึงพอใจ (คะแนน เฉลี่ย 3.51-4.50) ในเรื่อง

- วันที่ออกอากาศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95
- ช่วงเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88
- ความยาวของรายการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69

3.7 ด้านการประชาสัมพันธ์รายการ

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านการประชาสัมพันธ์รายการ ในส่วนของการรับรู้ประเด็น เรื่องที่จะนำเสนอล่วงหน้า อยู่ในระดับไม่พึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.47 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.84

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเชิงบวกด้านการประชาสัมพันธ์รายการ ระดับไม่พึงพอใจมาก (คะแนนเฉลี่ย 1-1.50) ในเรื่อง

- การรับรู้ประเด็น/เรื่องที่จะนำเสนอล่วงหน้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.47

ตาราง 6 ความพึงพอใจในการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้า” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ความพึงพอใจในการรับฟัง รายการ “บอกข่าวเช้า”	ระดับความพึงพอใจ					$\bar{X}$	SD	แปลผล
	5	4	3	2	1			
	พึงพอใจ มาก n (%)	พึงพอใจ n (%)	เฉย ๆ n (%)	ไม่พึงพอใจ n (%)	ไม่พึงพอใจ มาก n (%)			
ด้านผู้ดำเนินรายการ								
ความเป็นกันเองกับผู้ฟัง	28 (17.80)	98 (62.40)	30 (19.10)	0	1 (0.60)	3.97	0.65	พึงพอใจ
ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับระดับผู้ฟัง	24 (15.30)	105 (66.90)	26 (16.60)	1 (0.60)	1 (0.60)	3.96	0.63	พึงพอใจ
น้ำเสียงและลีลาการพูด	19 (12.10)	102 (65.00)	33 (21.00)	2 (1.30)	1 (0.60)	3.87	0.65	พึงพอใจ
ปฏิภาณไหวพริบ	13 (8.30)	104 (66.20)	37 (23.60)	2 (1.30)	1 (0.60)	3.80	0.62	พึงพอใจ
อารมณ์ขันและมุข	26 (16.60)	80 (51.00)	46 (29.30)	3 (1.90)	2 (1.30)	3.80	0.78	พึงพอใจ
ความน่าเชื่อถือ	11 (7.00)	105 (66.90)	37 (23.60)	4 (2.50)	0	3.78	0.60	พึงพอใจ
รวม						3.86	0.66	พึงพอใจ

ตาราง 6 (ต่อ)

ความพึงพอใจในการรับฟัง รายการ “บอกข่าวสั้น”	ระดับความพึงพอใจ					$\bar{X}$	SD	แปลผล
	5	4	3	2	1			
	พึงพอใจ มาก n (%)	พึงพอใจ n (%)	เฉยๆ n (%)	ไม่พึงพอใจ n (%)	ไม่พึงพอใจ มาก n (%)			
ประโยชน์ต่อผู้ฟัง								
ความรู้ที่ได้	29 (18.50)	104 (66.20)	22 (14.00)	0	2 (1.30)	4.01	0.66	พึงพอใจ
การนำไปใช้ได้จริง	21 (13.40)	98 (62.40)	36 (22.90)	2 (1.30)	0	3.88	0.63	พึงพอใจ
รวม						3.94	0.64	พึงพอใจ
ประโยชน์ต่อชุมชน								
การเสนอปัญหาของชุมชน	25 (15.90)	96 (61.10)	32 (20.40)	4 (2.50)	0	3.90	0.67	พึงพอใจ
นำไปแก้ปัญหาในชุมชนได้จริง	15 (9.60)	97 (61.80)	39 (24.80)	6 (3.80)	0	3.77	0.66	พึงพอใจ
รวม						3.84	0.67	พึงพอใจ

ตาราง 6 (ต่อ)

ความพึงพอใจในการรับฟัง รายการ “บอกข่าวเช้า”	ระดับความพึงพอใจ					$\bar{X}$	SD	แปลผล
	5	4	3	2	1			
	พึงพอใจ มาก n (%)	พึงพอใจ n (%)	เฉยๆ n (%)	ไม่พึงพอใจ n (%)	ไม่พึงพอใจ มาก n (%)			
การเลือกประเด็น								
สดทันเหตุการณ์	34 (21.70)	91 (58.00)	30 (19.10)	1 (0.60)	1 (0.60)	3.99	0.70	พึงพอใจ
ความน่าสนใจ	23 (14.60)	102 (65.00)	30 (19.10)	2 (1.30)	0	3.93	0.62	พึงพอใจ
เป็นเรื่องใกล้ตัวมีสาระประโยชน์	26 (16.60)	95 (60.50)	35 (22.30)	0	1 (0.60)	3.92	0.66	พึงพอใจ
เจาะลึกได้ความรู้	25 (15.90)	93 (59.20)	36 (22.90)	2 (1.30)	1 (0.60)	3.89	0.69	พึงพอใจ
มีความสำคัญ มีผลกระทบต่อชุมชน	21 (13.40)	91 (58.00)	40 (25.50)	5 (3.20)	0	3.82	0.69	พึงพอใจ
ความเหมาะสม	19 (12.10)	95 (60.50)	40 (25.50)	2 (1.30)	1 (0.60)	3.82	0.67	พึงพอใจ
รวม						3.89	0.68	พึงพอใจ

ตาราง 6 (ต่อ)

ความพึงพอใจในการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้า”	ระดับความพึงพอใจ					$\bar{X}$	SD	แปลผล
	5	4	3	2	1			
	พึงพอใจมาก	พึงพอใจ	เฉย ๆ	ไม่พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจมาก			
	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)			
รายการ								
ความน่าสนใจของการเริ่มรายการ	14 (8.90)	108 (68.80)	32 (20.40)	3 (1.90)	0	3.85	0.59	พึงพอใจ
ความน่าสนใจและชัดเจนของชื่อเรื่องหรือหัวข้อข่าว	18 (11.50)	98 (62.40)	36 (22.90)	4 (2.50)	1 (0.60)	3.82	0.68	พึงพอใจ
ความกระชับชัดเจนในการลำดับเนื้อหา	15 (9.60)	95 (60.50)	44 (28.00)	2 (1.30)	1 (0.60)	3.77	0.65	พึงพอใจ
ความประทับใจในตอนจบของรายการ	19 (12.10)	89 (56.70)	43 (27.40)	5 (3.20)	1 (0.60)	3.76	0.72	พึงพอใจ
ความสม่ำเสมอของความคิดของเสียง	13 (12.10)	97 (61.80)	43 (27.40)	4 (2.50)	0	3.76	0.63	พึงพอใจ
ความเหมาะสมในการเชิญบุคคลมาร่วมรายการ	12 (7.60)	97 (61.80)	47 (29.90)	1 (0.60)	0	3.76	0.59	พึงพอใจ
การใช้เสียงประกอบ	12 (7.60)	96 (61.10)	46 (29.30)	3 (1.90)	0	3.75	0.61	พึงพอใจ

ตาราง 6 (ต่อ)

ความพึงพอใจในการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้า”	ระดับความพึงพอใจ					SD	แปลผล
	5	4	3	2	1		
	พึงพอใจมาก n (%)	พึงพอใจ n (%)	เฉย ๆ n (%)	ไม่พึงพอใจ n (%)	ไม่พึงพอใจมาก n (%)		
รายการ (ต่อ)							
การเลือกดนตรีและเสียงประกอบในรายการ	10 (6.40)	95 (60.50)	49 (31.20)	3 (1.90)	0	3.71	0.61
ความต่อเนื่องของรายการ	11 (7.00)	90 (57.30)	52 (33.10)	3 (1.90)	1 (0.60)	3.68	0.66
รวม						3.76	0.64
วัน/เวลาออกอากาศ							
วันที่ออกอากาศ	26 (16.60)	100 (63.70)	28 (17.80)	3 (1.90)	0	3.95	0.64
ช่วงเวลา	24 (15.30)	97 (61.80)	29 (18.50)	7 (4.50)	0	3.88	0.71
ความยาวของรายการ	15 (9.60)	88 (56.10)	44 (28.00)	10 (6.40)	0	3.69	0.73
รวม						3.84	0.70

ตาราง 7 ความพึงพอใจในรับฟังรายการ “บอกข่าวเข้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านต่าง ๆ

ความพึงพอใจในการรับฟังรายการ “บอกข่าวเข้านี้”	$\bar{X}$	SD	แปลผล
ประโยชน์ต่อผู้ฟัง	3.94	0.64	พึงพอใจ
การเลือกประเด็น	3.89	0.68	พึงพอใจ
ด้านผู้ดำเนินรายการ	3.86	0.66	พึงพอใจ
ประโยชน์ต่อชุมชน	3.84	0.67	พึงพอใจ
วัน/เวลาออกอากาศ	3.84	0.70	พึงพอใจ
รายการ	3.76	0.64	พึงพอใจ
การประชาสัมพันธ์รายการ	1.47	0.84	ไม่พึงพอใจมาก
รวม	3.51	0.69	พึงพอใจ

ตาราง 8 ความพึงพอใจในรับฟังรายการ “บอกข่าวเข้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ในเรื่องต่าง ๆ

ความพึงพอใจในการรับฟังรายการ “บอกข่าวเข้านี้”	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. ความรู้ที่ได้	4.01	0.66	พึงพอใจ
2. สดทันเหตุการณ์	3.99	0.70	พึงพอใจ
3. ความเป็นกันเองกับผู้ฟัง	3.97	0.65	พึงพอใจ
4. ภาษาที่ใช้เหมาะสม กระชับ ชัดเจน	3.96	0.63	พึงพอใจ
5. วันที่ออกอากาศ	3.95	0.64	พึงพอใจ
6. ความน่าสนใจ	3.93	0.62	พึงพอใจ
7. เป็นเรื่องใกล้ตัวมีสาระประโยชน์	3.92	0.66	พึงพอใจ
8. การเสนอปัญหาของชุมชน	3.90	0.67	พึงพอใจ
9. เจาะลึกได้ความรู้	3.89	0.69	พึงพอใจ
10. การนำไปใช้ได้จริง	3.88	0.63	พึงพอใจ
11. ช่วงเวลา	3.88	0.71	พึงพอใจ
12. น้ำเสียงและลีลาการพูด	3.87	0.65	พึงพอใจ

ตาราง 8 (ต่อ)

ความพึงพอใจในการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้”	$\bar{X}$	SD	แปลผล
13. ความน่าสนใจของการเริ่มรายการ	3.85	0.59	พึงพอใจ
14. มีความสำคัญ มีผลกระทบต่อชุมชน	3.82	0.69	พึงพอใจ
15. ความน่าสนใจและชัดเจนของชื่อเรื่องหรือหัวข้อข่าว	3.82	0.68	พึงพอใจ
16. ความเหมาะสม	3.82	0.67	พึงพอใจ
17. ปฏิภาณไหวพริบ	3.80	0.62	พึงพอใจ
18. อารมณ์ขันและมุข	3.80	0.78	พึงพอใจ
19. ความน่าเชื่อถือ	3.78	0.60	พึงพอใจ
20. นำไปแก้ปัญหามหาชนได้จริง	3.77	0.66	พึงพอใจ
21. ความกระฉับกระชวยในการลำดับเนื้อหา	3.77	0.65	พึงพอใจ
22. ความประทับใจในตอนจบของรายการ	3.76	0.72	พึงพอใจ
23. ความสม่ำเสมอของความดังของเสียง	3.76	0.63	พึงพอใจ
24. ความเหมาะสมในการเชิญบุคคลมาร่วมรายการ	3.76	0.59	พึงพอใจ
25. การใช้เสียงประกอบ	3.75	0.61	พึงพอใจ
26. การเลือกดนตรีและเสียงประกอบในรายการ	3.71	0.61	พึงพอใจ
27. ความยาวของรายการ	3.69	0.73	พึงพอใจ
28. ความต่อเนื่องของรายการ	3.68	0.66	พึงพอใจ
29. การรับรู้ประเด็น/เรื่องที่จะนำเสนอล่วงหน้า	1.47	0.84	ไม่พึงพอใจมาก

สรุป

ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้”

ด้านผู้ดำเนินรายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทาง สวท.ฟาง โดยรวมอยู่ในระดับพอใจ สามารถจำแนกรายละเอียดลำดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ด้านผู้ดำเนินรายการ จากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ความเป็นกันเองกับผู้ฟัง ภาษาที่ใช้เหมาะสม กระชับ ชัดเจน นำเสนอและติดตามการพูด

ด้านประโยชน์ต่อผู้ฟัง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทาง สวท.ฟาง โดยรวมอยู่ในระดับพอใจ โดยความรู้ที่ได้ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากกว่า การนำไปใช้ได้จริง

ด้านประโยชน์ต่อชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทาง สวท.ฟาง โดยรวมอยู่ในระดับพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการเสนอปัญหาของชุมชน มากกว่า ความพึงพอใจต่อการนำไปแก้ไขปัญหามุมชนได้จริง

ด้านการเลือกประเด็น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทาง สวท.ฟาง โดยรวมอยู่ในระดับพอใจ สามารถจำแนกรายละเอียดลำดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ด้านการเลือกประเด็น จากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ สดทันเหตุการณ์ ความน่าสนใจ เป็นเรื่องใกล้ตัวมีสารประโยชน์

ด้านรายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทาง สวท.ฟาง โดยรวมอยู่ในระดับพอใจ สามารถจำแนกรายละเอียดลำดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ จากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ด้านรายการ จากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ความน่าสนใจของการเริ่มรายการ ความน่าสนใจและชัดเจนของชื่อเรื่องหรือหัวข้อข่าว ความกระชับชัดเจนในการลำดับเนื้อหา

ด้านวันและเวลาออกอากาศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทาง สวท.ฟาง โดยรวมอยู่ในระดับพอใจ สามารถจำแนกรายละเอียดลำดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ได้แก่ ความเหมาะสม วันที่ออกอากาศ ช่วงเวลา และความยาวของรายการ

ด้านการประชาสัมพันธ์รายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทาง สวท.ฟาง ในเรื่องการรับรู้ประเด็นที่จะนำเสนอล่วงหน้า อยู่ในระดับไม่พึงพอใจมาก

จาก ตาราง 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเชิงบวกในด้านต่าง ๆ โดยรวมอยู่ในระดับพอใจ ซึ่งด้านผู้ดำเนินรายการ ด้านประโยชน์ต่อผู้ฟัง ด้านประโยชน์ต่อชุมชน ด้านการเลือกประเด็น ด้านรายการ ด้านวันเวลาออกอากาศ อยู่ในระดับพึงพอใจ ส่วนด้านการประชาสัมพันธ์รายการนั้น กลุ่มตัวอย่างมีความพอใจ อยู่ในระดับไม่พึงพอใจมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านประโยชน์ต่อผู้ฟัง ด้านการเลือกประเด็น ด้านผู้ดำเนินรายการ ด้านประโยชน์ต่อชุมชน วันเวลาออกอากาศ ด้านรายการ ด้านการประชาสัมพันธ์รายการ

จาก ตาราง 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจใน เรื่องต่าง ๆ ของรายการ “บอกข่าวเข้านี้” มากที่สุด 5 อันดับ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความรู้ที่ได้ สดทันเหตุการณ์ ความเป็นกันเองกับผู้ฟัง ภาษาที่ใช้เหมาะสม กะทัดรัด ชัดเจน วันที่ออกอากาศ และน้อยที่สุด 5 อันดับ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การใช้เสียงประกอบ การเลือกดนตรีและเสียงประกอบในรายการ ความยาวของรายการ ความต่อเนื่องของรายการ และการรับรู้ประเด็น เรื่องที่จะนำเสนอล่วงหน้า

วิจารณ์ผลการวิจัย

ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเข้านี้”

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการรับฟังรายการ “บอกข่าวเข้านี้” ทาง สวท.ผัง อยู่ในระดับพึงพอใจ ไม่ว่าจะเป็นในด้านผู้ดำเนินรายการ ด้านประโยชน์ต่อผู้ฟัง ด้านประโยชน์ต่อชุมชน ด้านการเลือกประเด็น ด้านรายการ ด้านวันเวลาออกอากาศ ซึ่ง อัจฉรา หัศบำเรอ (2548 :5) ได้กล่าวว่า ปัจจุบันสังคมข้อมูลข่าวสารมีความสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิต ใครรับรู้ข้อมูลได้เร็ว ผู้นั้นจะประสบความสำเร็จได้เร็วกว่า ท่ามกลางการแข่งขันสูงในปัจจุบัน สื่อที่มีความรวดเร็วถูกต้อง จะเป็นผู้ชนะในการเป็นสื่อทางเลือกของประชาชน เพราะผู้คนมีเสรีภาพมีทางเลือกเพียงพอต่อความต้องการส่วนตัว ซึ่งสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทำหน้าที่ของตนมาเป็นเวลาเกือบสิบปี และเป็นที่ยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ถือว่าได้ทำหน้าที่สื่อของรัฐที่ดี ซึ่งในอนาคตอันใกล้จะต้องเผชิญกับแรงกดดันของสื่ออื่น ๆ ทุกรูปแบบที่มีอยู่มากมาย แต่ความเป็นกลาง และความถูกต้อง จะช่วยให้องค์กรมีความยั่งยืน และได้รับการยอมรับตลอดไป

ด้านผู้ดำเนินรายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในประเด็น ความเป็นกันเองกับผู้ฟัง มากที่สุด รองลงมาคือ ภาษาที่ใช้เหมาะสม กะทัดรัด ชัดเจน น้ำเสียงและลีลาการพูด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า รายการ “บอกข่าวเข้านี้” มีวัตถุประสงค์หลักของรายการ คือ มุ่งเน้นการให้ข่าวสารความรู้ ข้อเท็จจริง ให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร ทันข่าว ทันเหตุการณ์ และเป็น การถ่ายทอดวัฒนธรรมของท้องถิ่น จะเป็นการพูดคุยแบบเป็นกันเองกับผู้ฟัง ซึ่งเป็นไปตามแนวคิด เกี่ยวกับการจัดและการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงของ บุญเกื้อ ควรหาเวช (2533: 50-52) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การจัดรายการที่ดี ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย กะทัดรัด เหมาะสมกับสภาพการฟังวิทยุของผู้ฟังโดยทั่วไป ลีลาการพูดควรพูดเหมือนการพูดคุยกับเพื่อน ซึ่งนอกจากนี้ Carl Hovland (อ้างใน วรกิจ หิรัญวัฒน์ศิริ, 2536: 47) กล่าวว่า ผู้ส่งสารที่มีความคล่องแคล่วในการพูดอย่างถูกต้อง ชัดเจน มีท่าทางที่ทะมัดทะแมง ร่างทรงแจ่มใส มีบุคลิกภาพที่ดี ย่อมมีโอกาสที่จะโน้มน้าวใจให้ผู้รับสารเชื่อถือ

ด้านประโยชน์ต่อผู้ฟัง และ ด้านประโยชน์ต่อชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” มีความพึงพอใจในความรู้ที่ได้ การนำไปใช้ได้จริง การนำเสนอปัญหาของชุมชน และการนำไปแก้ไขปัญหาชุมชนได้จริง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า สวท.ฟาง เป็นสถานีวิทยุที่มุ่งเน้นให้ข่าวสาร ความรู้ แก่ผู้ฟัง จึงทำให้ผู้ฟังได้รับข่าวสารความรู้อย่างเต็มที่ เมื่อผู้รับข่าวสารได้รับข้อมูลตามที่ต้องการอย่างเต็มที่จึงเกิดความพึงพอใจ ซึ่ง สวท.ฟาง มีสัดส่วนการกระจายเสียง ดังนี้ ข่าว ร้อยละ 40 % ความรู้ ร้อยละ 29.59% บันเทิง ร้อยละ 30.41%

ด้านการเลือกประเด็น พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” มีความพึงพอใจ ในประเด็นการนำเสนอข่าวในแง่ของ ความสดทันเหตุการณ์ ความน่าสนใจ และเป็นเรื่องใกล้ตัวมีสาระประโยชน์ ดังที่ สมเกียรติ อ่อนวิมล ได้กล่าวไว้ว่า “วิทยุกระจายเสียง เป็นสื่อมวลชนที่มีข้อได้เปรียบสื่อมวลชนอื่น ๆ ในการเสนอข่าวสาร ในเรื่องความรวดเร็ว จับใจ ทันเหตุการณ์ตลอดเวลา เพราะส่งกระจายเสียงเพียงครั้งเดียว เป็นที่ฟังที่ดีที่สุดในเมือง และชุมชนที่ต้องการข่าว”

ด้านรายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในประเด็น ความน่าสนใจของการเริ่มรายการ ความน่าสนใจและชัดเจนของชื่อเรื่องหรือหัวข้อข่าว ความกระชับชัดในการลำดับเนื้อหาเนื่องด้วยรายการ “บอกข่าวเช้านี้” เป็นรายการทาง สวท.ฟาง ซึ่งเป็นหน่วยงานของภาครัฐ ในการทำหน้าที่ให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน จึงต้องมีการจัดเตรียมเนื้อหาข้อมูลในการนำเสนอรายการ จึงทำให้ทำให้รายการมีความน่าเชื่อถือ K. Berlo (อ้างใน วรกิจ หิรัญวัฒน์ศิริ, 2536: 47) กล่าวว่า การที่กระบวนการสื่อสารอันประกอบ ด้วยแหล่งสาร (source) สาร (message) ช่องทางการสื่อสาร (channel) และผู้รับสาร (receiver) จะดำเนินการครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพได้ ต้องคำนึงถึงรายละเอียดปลีกย่อยในแต่ละส่วน โดยเฉพาะในส่วนของผู้ส่งสาร ซึ่งจะต้องมีความรู้ (knowledge) มีทัศนคติ (attitude) และความชำนาญ (practice) อันเพียงพอที่จะทำให้การสื่อสารบรรลุผลได้ และผู้รับสารสามารถเข้าใจในเนื้อหาสารนั้นอย่างครบถ้วน และด้วยความเต็มใจ การที่ผู้ส่งสารสามารถโน้มน้าวใจผู้รับสารได้นั้น นอกจากจะมี ความรู้ ทักษะ ทัศนคติที่ดีแล้ว สิ่งจำเป็นอีกประการหนึ่งที่จะขาดเสียไม่ได้ ก็คือ ผู้ส่งสารต้องมี ความน่าเชื่อถือ (credibility) และแหล่งข่าวที่มีความน่าเชื่อถือสูงจะมีผลในการสื่อสารชักจูงใจสูงกว่าแหล่งข่าวที่มีความน่าเชื่อถือต่ำกว่า

ด้านวันและเวลาออกอากาศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ เนื่องจากช่วงเวลา 06.00 - 07.00 น. เป็นช่วงที่กลุ่มตัวอย่างเลือกที่รับฟังรายการ สวท.ฟาง มากที่สุด เพราะหลังจากนั้นจะต้องไปทำงาน หรือเรียนหนังสือ จึงทำให้ไม่มีเวลารับฟังข่าวสาร

ส่วนด้านการประชาสัมพันธ์รายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการรับรู้ประเด็นที่จะนำเสนอล่วงหน้า อยู่ในระดับไม่พึงพอใจมาก ทั้งนี้เนื่องจากรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ไม่มีการประชาสัมพันธ์ประเด็นที่จะนำเสนอล่วงหน้าให้ผู้ฟังได้รับรู้

ตอนที่ 4 ผลกระทบจากการเปิดรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้”

เมื่อวิเคราะห์ผลกระทบจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” (ตาราง 9)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลกระทบจากการรับฟังรายการ เฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.78 ซึ่งสามารถจำแนกรายละเอียดและเรียงลำดับข้อได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีผลกระทบจากการรับฟังรายการเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) ในเรื่อง

- เกิดการรับรู้สิ่งใหม่ ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58

กลุ่มตัวอย่างมีผลกระทบจากการรับฟังรายการเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50) ในเรื่อง

- เกิดการสนใจและการเห็นพ้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90

กลุ่มตัวอย่างมีผลกระทบจากการรับฟังรายการเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย (คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50) ในเรื่อง

- การแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.39
- การทำตามข้อเสนอแนะของรายการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.95

กลุ่มตัวอย่างมีผลกระทบจากการรับฟังรายการเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด (คะแนนเฉลี่ย 1-1.50) ในเรื่อง

- การส่งเสริมให้คนอื่นปฏิบัติตาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.49

ตาราง 9 ผลกระทบจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเซ็น” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย อำเภอลำปาง จังหวัดเชียงใหม่

การใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเซ็น”	ระดับการใช้ประโยชน์					$\bar{X}$	SD	แปลผล
	5 มากที่สุด n (%)	4 มาก n (%)	3 ปานกลาง n (%)	2 น้อย n (%)	1 น้อยที่สุด n (%)			
เกิดการรับรู้สิ่งใหม่ๆ	23 (14.6)	58 (36.9)	63 (40.1)	13 (8.3)	0	3.58	0.84	มาก
เกิดการสนใจและการเห็นพ้อง	4 (2.5)	40 (25.5)	57 (36.3)	49 (31.2)	7 (4.5)	2.90	0.91	ปานกลาง
การแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม	0	17 (10.8)	54 (34.4)	60 (38.2)	26 (16.6)	2.39	0.89	น้อย
การทำตามข้อเสนอแนะของรายการ	0	0	43 (27.4)	63 (40.1)	51 (32.5)	1.95	0.77	น้อย
การส่งเสริมคนอื่นให้ปฏิบัติตาม	0	0	0	77 (49.0)	80 (51.0)	1.49	0.50	น้อยที่สุด
รวม						2.51	0.78	น้อย

สรุป

ผลกระทบจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเข้านี้”

ผลการวิจัยดังกล่าว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลกระทบจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเข้านี้” อยู่ในระดับมาก ในด้านเกิดการรับรู้สิ่งใหม่ ๆ มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านเกิดการสนใจและการเห็นพ้อง มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย ในด้านการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม และด้านการทำตามข้อเสนอแนะของรายการ และมีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยที่สุด ด้านการส่งเสริมให้คนอื่นปฏิบัติตาม

วิจารณ์ผลการวิจัย

ผลกระทบจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเข้านี้”

จากผลการวิจัยดังกล่าว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์ จากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเข้านี้” อยู่ในระดับมาก ด้านเกิดการรับรู้สิ่งใหม่ ๆ ทั้งนี้ เพราะรายการ “บอกข่าวเข้านี้” ได้นำเสนอข่าวสารต่าง ๆ นำเสนอเหตุการณ์ หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นใหม่ และเป็นที่สนใจของผู้ฟัง เป็นการบอกผู้ฟังถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในประเทศ และต่างประเทศ ในลักษณะปฏิทินข่าว ว่า ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ทำให้ผู้ฟังได้รับข่าวสารความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องแนวคิดทฤษฎีการใช้ประโยชน์และการตอบสนองความพึงพอใจ ของ McQuail (1987: 73) ที่ได้ศึกษาตัวแปรความต้องการที่ผู้รับสารต้องการจากสื่อมวลชน กับการใช้สื่อมวลชน พบว่า ผู้รับสารต้องการจากสื่อมวลชน เพื่อตอบสนองความต้องการสารสนเทศ เพื่อทราบถึงเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง สภาพปัจจุบันที่อยู่รอบตัว และสภาพปัจจุบันของสังคมและโลก ซึ่งนอกจากนี้ McCombes, Maxwell and Becker (1979: 50-52) ได้กล่าวว่า ผู้รับสารต้องการจากสื่อมวลชน เพื่อต้องการรู้เหตุการณ์ (surveillance) โดยการสังเกตการณ์ และติดตามความเคลื่อนไหวต่างๆ จากสื่อมวลชนเพื่อให้ทันเหตุการณ์ ทันสมัย และรู้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่สำคัญพอที่ควรจะเรียนรู้

ด้านเกิดการสนใจและการเห็นพ้อง มีการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเจตคติของมนุษย์เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ยาก ซึ่งสิ่งที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงเจตคติของมนุษย์ได้นั้น ต้องเป็นสิ่งที่สามารถก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่มนุษย์ได้มากที่สุด และมีผลกระทบอย่างมากที่สุดเท่านั้น

สำหรับการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมนั้น ด้านการทำตามข้อเสนอแนะของรายการ มีผลกระทบในระดับน้อย อาจเป็นเพราะผู้รับสารจะติดตามข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง เป็นเรื่องใกล้ตัว และมีผลต่อการดำเนินชีวิตของตน หรือเป็นเรื่องที่ตนสนใจเท่านั้น

ด้านการส่งเสริมให้คนอื่นปฏิบัติตาม มีการใช้ประโยชน์ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า พฤติกรรมของมนุษย์เป็นสิ่งที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ๆ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์นั้นจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีเหตุจูงใจที่มีเหตุผลมากพอ และกลุ่มตัวอย่างสนใจเพียงแค่เปิดวิทยุเพื่อรับฟังเสียงเท่านั้น อีกทั้งปัจจุบันประชาชนสามารถเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนได้อีกหลายสื่อ ไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์ สื่อหนังสือพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต ดังนั้น เมื่อประชาชนเปิดรับข่าวสาร ข้อมูล หรือความรู้ใด ๆ จากสื่อโดยส่วนใหญ่ประชาชนจะเก็บสารนั้นไว้กับตนเองมากกว่าที่จะนำสารนั้นไปแนะนำ ส่งเสริม หรือบอกกล่าวให้ผู้อื่นได้รับรู้

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะต่อรายการ “บอกข่าวเช้า” (ตาราง 10)

จากผลการวิจัย การประเมินรายการ “บอกข่าวเช้า” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะ ดังนี้

ด้านภาษาที่ต้องการให้ใช้ในการดำเนินรายการ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 76 คน มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาษาที่ต้องการให้ใช้ในการดำเนินรายการ เสนอแนะให้ใช้ภาษาท้องถิ่น ร้อยละ 48.68 รองลงมา คือ ภาษาไทยกลาง ร้อยละ 23.37 ภาษาจีน ร้อยละ 10.53 ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 5.26 ภาษาเกาหลี ร้อยละ 3.95 ภาษาญี่ปุ่น ร้อยละ 3.95 ภาษาของ ร้อยละ 3.95 ภาษาเยอรมัน ร้อยละ 1.32 ตามลำดับ

ด้านความยาวที่เหมาะสม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 55 คน มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความยาวที่เหมาะสมของรายการว่า ความยาวที่เหมาะสมของรายการควรจะประมาณ 50 - 60 นาที มากที่สุด ร้อยละ 50.91 รองลงมา คือ 30 นาที ร้อยละ 29.29 120-180 นาที ร้อยละ 10.91 และ 90 นาที ร้อยละ 9.09 ตามลำดับ

ด้านช่วงเวลาที่เหมาะสม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 55 คน มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับช่วงที่เหมาะสมของรายการว่า ช่วงเวลาที่เหมาะสมของรายการควรเป็นช่วงเวลา 06.00 - 07.00 น. มากที่สุด ร้อยละ 45.45 รองลงมา คือ ช่วงเวลา 17.00 - 18.00 น. ร้อยละ 18.18 ช่วงเวลา 07.00 - 08.00 น. ร้อยละ 10.91 ช่วงเวลา 20.00 - 24.00 น. ร้อยละ 10.91 และ ช่วงเวลา 11.00 - 12.00 น. ร้อยละ 9.09

ด้านผู้ดำเนินรายการ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้ดำเนินรายการว่า อยากให้ผู้ดำเนินรายการพูดให้เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน พูดให้ถูกต้อง ร้อยละ 30.00 อยากให้เป็นหนุ่มเสียดี ขี้เล่น ตลก มุขเยอะ สนุกสนาน ร้อยละ 25.00 อยากให้ดูความเหมาะสมเวลาพูด ร้อยละ 20.00 อยากให้พูดจาไพเราะ สุภาพ อ่อนหวาน ร้อยละ 15.00 อยากให้เป็นผู้หญิง ร้อยละ 10.00

ด้านเนื้อหา กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหาของรายการ ว่า อยากให้เพิ่มข่าวท้องถิ่นมากที่สุด ร้อยละ 33.33 รองลงมา คือ อยากให้ อบต. มีส่วนร่วมในรายการ ร้อยละ 16.67 อยากให้มีข่าวกีฬาเยอะๆ ร้อยละ 11.11 อยากให้เนื้อหาใหม่สด ทันเหตุการณ์ ร้อยละ 11.11 อยากให้เพิ่มเนื้อหาด้านสังคมเกี่ยวกับการทำมาหากิน ร้อยละ 11.11 อยากให้เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับวัยรุ่น ร้อยละ 11.11 อยากให้เพิ่มเพลงในรายการ ร้อยละ 11.11 อยากให้เนื้อหาครอบคลุม ร้อยละ 5.56

ด้านวิธีการนำเสนอ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการนำเสนอ รายการในว่า ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในรายการมากขึ้น มากที่สุด ร้อยละ 45.00 รองลงมา คือ อยากให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับชุมชน ร้อยละ 20.00 อยากให้รายการเพิ่มวันออกอากาศ ในวันเสาร์- อาทิตย์ ร้อยละ 20.00 เปิดเพลงเยอะๆ พุดน้อยๆ ร้อยละ 15.00

ตาราง 10 ข้อเสนอแนะต่อรายการ “บอกข่าวเข้านี้”

ข้อเสนอแนะต่อรายการ “บอกข่าวเข้านี้”	จำนวน	ร้อยละ (%)
ภาษาที่ต้องการให้ใช้ในการดำเนินรายการ (n=76)		
ภาษาท้องถิ่น (คำเมือง)	37	48.68
ภาษาไทยกลาง	17	23.37
ภาษาจีน	8	10.53
ภาษาอังกฤษ	4	5.26
ภาษาเกาหลี	3	3.95
ภาษาญี่ปุ่น	3	3.95
ภาษาซอง	3	3.95
ภาษาเยอรมัน	1	1.32
	76	100.00

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะต่อรายการ “บอกข่าวเข้านี้”	จำนวน	ร้อยละ (%)
ความยาวที่เหมาะสม (n=55)		
30 นาที	16	29.09
50-60 นาที	28	50.91
90 นาที	5	9.09
120-180 นาที	6	10.91
	55	100.00
ช่วงเวลาที่เหมาะสม (n=55)		
06.00 น.- 07.00 น.	25	45.45
07.00 น.- 08.00 น.	6	10.91
11.00 น.- 12.00 น.	5	9.09
17.00 น.- 18.00 น.	10	18.18
18.00 น.- 19.00 น.	3	5.45
20.00 น.- 24.00 น.	6	10.91
	55	100.00
ผู้ดำเนินรายการ (n=20)		
อยากให้ผู้ดำเนินรายการพูดให้เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน พูดให้ถูกต้อง	6	30.00
อยากให้เป็นผู้ดำเนินรายการที่เสียงดี จี๋เล่น ตลก มุขเยาะ สนุกสนาน	5	25.00
อยากให้ดูความเหมาะสม เวลาพูด	4	20.00
อยากให้พูดจาไพเราะ สุภาพ อ่อนหวาน	3	15.00
อยากให้เป็นผู้หญิง	2	10.00
	20	100.00

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะต่อรายการ “บอกข่าวเช้านี้”	จำนวน	ร้อยละ (%)
เนื้อหา (n=20)		
อยากให้เพิ่มข่าวท้องถิ่น	6	33.33
อยากให้ อบต. เข้ามามีส่วนร่วมในรายการ	3	16.67
อยากให้มีข่าวกีฬาเยอะๆ	2	11.11
อยากให้เนื้อหา ใหม่สด ทันเหตุการณ์	2	11.11
อยากให้เพิ่มเนื้อหา ด้านสังคม เกี่ยวกับการทำมาหากิน	2	11.11
อยากให้เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับวัยรุ่น	2	11.11
อยากให้เพิ่มเพลงในรายการ	2	11.11
อยากให้เนื้อหาครอบคลุม	1	5.56
	20	100.00
วิธีการนำเสนอ (n=20)		
ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในรายการมากขึ้น	9	45.00
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับชุมชน	4	20.00
อยากให้รายการเพิ่มวันออกอากาศในวันเสาร์- อาทิตย์	4	20.00
เปิดเพลงเยอะๆ พุดน้อยๆ	3	15.00
	20	100.00

สรุป

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรายการคั่นภาษา ที่ต้องการให้ใช้ในการดำเนินรายการว่าควรภาษาท้องถิ่นมากที่สุด รองลงมา คือ ภาษาไทยกลาง ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ตามลำดับ ส่วนด้านความยาวที่เหมาะสมของรายการควรจะประมาณ 50 -60 นาที รองลงมา คือ 30 นาที โดยช่วงเวลาที่เหมาะสมของรายการควรเป็นช่วงเวลา เช้ามากที่สุด รองลงมา คือ ช่วงเย็น ช่วงก่อนนอน และผู้ดำเนินรายการควรพูด ให้เข้าใจง่าย กระชับ

ชัดเจน พุดให้ถูกต้อง อยากให้เป็นหนุ่มเสียดี จี๋เล่น ตลก มุขเยอะ สนุกสนาน อยากให้ดูความเหมาะสมเวลาพุด อยากให้พุดจาไพเราะ สุภาพ อ่อนหวาน ด้านเนื้อหา อยากให้เพิ่มข่าวท้องถิ่นมากที่สุด ด้านวิธีการนำเสนอ อยากให้ อบรม. และประชาชนมีส่วนร่วมในรายการ และมี การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับชุมชน อยากให้รายการเพิ่มวันออกอากาศในวันเสาร์- อาทิตย์

วิจารณ์ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า ข้อเสนอแนะของผู้ฟังรายการเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนารูปแบบของรายการ ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ฟัง เนื่องจากพื้นที่ อำเภอฝาง อำเภอแม่ฮาด อำเภอไชยปราการ เป็นท้องถิ่นชนบทห่างไกลที่มีประชาชนหลากหลายชนเผ่าอาศัยอยู่ร่วมกัน และจึงทำให้มีความหลากหลายในด้านของภาษา ดังนั้น ประชาชนจึงมีความต้องการด้านภาษาในการรับรู้ข่าวสารไม่เหมือนกัน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง เสนอแนะให้ใช้ภาษาท้องถิ่น มากที่สุด ซึ่งในปัจจุบัน การดำเนินรายการ “บอกข่าวเขานี้” ได้มีภาษาที่ใช้สื่อสารเพียงภาษาเดียวเท่านั้น คือ ภาษาไทยกลาง อาจเป็นเหตุที่ทำให้รายการไม่เป็นที่นิยมสำหรับคนเมือง ซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ อำเภอฝาง อำเภอแม่ฮาด อำเภอไชยปราการ เนื่องจากปัจจัยด้านภาษาที่เป็นอุปสรรคกับการสื่อสาร บางครั้งไม่สามารถสื่อความให้เข้าใจได้อย่างกระจ่างแจ้ง ก็อาจหลีกเลี่ยงที่จะไม่รับฟังรายการ ทำให้รายการมีผู้ฟังน้อยลง ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิด พิระ จิระโสภณ (2531 : 636-640) ได้กล่าวว่า ในกรณีที่บุคคลเห็นว่าการรับข่าวสารนั้น จะก่อให้เกิดพันธะผูกพัน เช่น ทำให้เกิดความไม่พอใจ ไม่สบายใจ หรือไม่แน่ใจมากขึ้น ฯลฯ บุคคลก็อาจจะใช้วิธีหลีกเลี่ยงข่าวสารนั้น (information avoidance)

ส่วนด้านความยาวที่เหมาะสมของรายการควรจะประมาณ 50 - 60 นาที รองลงมาคือ 30 นาที โดยช่วงเวลาที่เหมาะสมของรายการควรเป็นช่วงเวลา เช้า มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงเย็น ช่วงก่อนนอน และช่วงใกล้เที่ยง และผู้ดำเนินรายการควรพุดให้เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน พุดให้ถูกต้อง อยากให้เป็นหนุ่มเสียดี จี๋เล่น ตลก มุขเยอะ สนุกสนาน อยากให้ดูความเหมาะสมเวลาพุด อยากให้พุดจาไพเราะ สุภาพ อ่อนหวาน วิธีการนำเสนอ อยากให้เพิ่มข่าวท้องถิ่นมากที่สุด อยากให้ อบรม. และประชาชนมีส่วนร่วมในรายการ และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับชุมชน และอยากให้รายการเพิ่มวันออกอากาศในวันเสาร์- อาทิตย์ ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดุลย์ อภินันท์ และสุภัทวดี อภินันท์ (2529 : 4) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การรับฟังวิทยุกระจายเสียงของเยาวชนชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยสุ่มตัวอย่างกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นเยาวชนอายุระหว่าง 10 - 17 ปี จาก 4 หมู่บ้าน จำนวน 200 คน ผลการวิจัยพบว่าวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมมากกว่าสื่อชนิดอื่น ๆ กล่าวคือ เยาวชนส่วนใหญ่มีเครื่องรับฟังวิทยุอยู่ในบ้านและทุกคนฟังวิทยุ

ทั้งหมด เขวชนมากกว่าครึ่งฟังวิทยุอยู่ที่บ้านและฟังทุกวัน ช่วงเวลาที่รับฟังเป็นประจำคือ ช่วงเวลาเช้า โดยเลือกฟังวิทยุ เพื่อความบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจเป็นอันดับแรก เขวชนต้องการรับฟังรายการวิทยุที่มีเนื้อหาสาระให้ทั้งความรู้ และความบันเทิงผสมกัน โดยอยากให้เห็นในรูปแบบนิตยสารทางอากาศ มีความยาว 1 ชั่วโมง ออกทุกวันเสาร์-อาทิตย์ ในช่วงเวลาเช้า

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์การประเมินผลการดำเนินงานของผู้ผลิตรายการ “บอกข่าวเช้านี้” (ตาราง 11)

ผลการสัมภาษณ์ ผู้ดำเนินรายการ “บอกข่าวเช้านี้” นายกิตติ สีนโพธิ์ ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายเทคนิค สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ มีรายละเอียดดังนี้

ด้านช่วงเวลาออกอากาศ ทุกวันจันทร์ ถึงวันศุกร์ เวลา 06.00 - 07.00 น.

ด้านแนวคิดที่มาของรายการ อยากนำเสนอข่าวสารจากส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่นเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ชาวนา ชาวไร่ ไร่ผู้ใหญ่ รับทราบ โดยเริ่มดำเนินรายการมาตั้งแต่ ต้นปี พ.ศ. 2545 ซึ่งดำเนินการมาได้ระยะหนึ่งก็หยุดทำรายการไป ประมาณ 1 ปี และกลับมาทำรายการอีกครั้งตอนต้นปี 2547 โดยมี คุณเกรียงศักดิ์ เจริญเป่ง ผอ.สวท.ฝาง มาร่วมจัดรายการด้วย แต่ทำได้เพียง 4 เดือนก็หยุดไป ก็เลยดำเนินรายการคนเดียวมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน การทำรายการไม่ได้เลียนแบบรายการ “เรื่องเล่าเช้านี้” ทาง ช่อง 3 เพราะทำรายการมาตั้งนานแล้ว

ด้านผู้ดำเนินรายการ ปัจจุบันมีผู้ดำเนินรายการ 1 คน คือ นายกิตติ สีนโพธิ์

ด้านวัตถุประสงค์ของรายการ รายการ “บอกข่าวเช้านี้” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข่าวสาร โดยเป็นข่าวสารที่ได้ข้อมูลมาจากอินเทอร์เน็ต ข่าวหนังสือพิมพ์ และข่าวท้องถิ่น ซึ่งไม่มีการจัดทำข้อมูลวัตถุประสงค์ของรายการออกมาในลักษณะเอกสาร

ด้านกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายหลักมุ่งเน้นที่ประชาชนวัยผู้ใหญ่ ไร่ทำงาน ชาวไร่ ชาวนา

ด้านพื้นที่เป้าหมาย อำเภอฝาง อำเภอแม่อาว อำเภอไชยปราการ

ด้านรูปแบบ และลักษณะของรายการ เป็นการเสนอข่าวแบบอ่าน เล่าให้ฟัง บางครั้งก็มีบทความ สารคดี โดยนำเสนอข่าวเป็นหลัก จะมีเพลง 3 เพลง

ด้านแหล่งข้อมูลของรายการ ข่าวอินเทอร์เน็ต จาก สำนักข่าวไทย กรมประชาสัมพันธ์เขต 3 ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวฝากประชาสัมพันธ์ จากหนังสือราชการของหน่วยงานต่าง ๆ

ด้านสัดส่วนของรายการ มีดังนี้ ข่าวท้องถิ่นร้อยละ 40 ข่าวภูมิภาค ร้อยละ 30 ข่าวส่วนกลางร้อยละ 30

ด้านเนื้อหาที่เป็นประเด็นหลัก ข่าวสาร ความรู้ เกี่ยวกับ ข่าวการเมือง ต่างประเทศ ข่าวการศึกษา ข่าวสาธารณสุข ข่าวบริการท้องถิ่น ซึ่งเป็นเหตุการณ์สำคัญ และอยู่ในความสนใจของประชาชน สำหรับข่าวทั่วไปไม่ได้นำเสนอ มีเพลง 3 เพลง

ด้านวิธีการเลือกข่าว เลือกข่าวที่ประชาชนต้องทราบ ฟังแล้วได้ประโยชน์ คัดเลือกจากลำดับความสำคัญของข่าว

ด้านการมีส่วนร่วมกับท้องถิ่น ไม่ค่อยมีส่วนร่วม ถ้าอยู่ในสภาวะปกติไม่ค่อยมีคนโทรเข้ามาในรายการ จะมีเฉพาะเหตุการณ์เร่งด่วน ที่สำคัญ ๆ เช่น น้ำท่วม ก็จะมีประชาชน และเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องโทรเข้ามามีส่วนร่วมในรายการ

ด้านการแลกเปลี่ยนข่าวสารกับชุมชน จะเป็นรูปแบบจดหมายราชการ ส่วนใหญ่เป็นการขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์ข่าว จากหน่วยงาน อบต. เทศบาล โรงพยาบาล สาธารณสุข

ด้านข้อดี/จุดแข็งของรายการ แหล่งข่าวมีความน่าเชื่อถือ

ด้านวิสัยทัศน์/สถานการณ์ของรายการ การพัฒนารูปแบบรายการในอนาคต เพิ่มการมีส่วนร่วมในรายการ โดยให้ประชาชนโทรศัพท์เข้ามาร่วมรายการ ซึ่งตอนนี้อุปกรณ์ยังไม่พร้อม จึงไม่สามารถดำเนินการได้ ในอนาคตอันใกล้จะได้ห้องส่งใหม่ ที่มีอุปกรณ์พร้อมที่จะให้ประชาชนโทรศัพท์เข้ามามีส่วนร่วมในรายการแล้ว

ด้านคู่แข่ง ได้แก่ วิทยุชุมชนโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ วิทยุชุมชนบ้านท่า อำเภอยะปริงการ ทั้งนี้ สวท.ฝาง กับ วิทยุชุมชน มีกลุ่มเป้าหมายต่างกัน วิทยุชุมชนจะเป็นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะกลุ่ม เน้นการโฆษณาสินค้า ข่าวอาชญากรรม โดยมีวิธีอ่านข่าวแบบสนุก ๆ แต่ไม่มีมาตรฐานในการนำเสนอข่าว บางทีข่าวหนึ่งนำเสนอ 5-10 นาที ไม่มีรูปแบบรายการ และส่งคลื่นรบกวนสถานีวิทยุอื่น ถ้ามั่นคลื่นที่ใกล้ ๆ กัน คลื่นจะแทรกเข้ามา

ด้านการรักษากลุ่มผู้ฟังเดิมและการเพิ่มกลุ่มผู้ฟังใหม่ พยายามหาข่าวที่มีประโยชน์ และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในรายการมากที่สุด อยากเพิ่มผู้ฟังใหม่เป็นกลุ่มวัยทำงาน เพราะสามารถรับฟังภาษาไทยกลางได้ เนื่องจากการดำเนินรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ใช้ภาษาไทยกลาง กลุ่มผู้ฟังที่เป็นวันทำงานน่าจะรับฟังรายการได้ดี เช่น เวลาขับรถไปทำงานก็เปิดฟังไป

ตาราง 11 การประเมินผลการดำเนินรายการ “บอกข่าวเข้านี้”

ประเด็น	ความคิดเห็น
1. เวลาออกอากาศ	ทุกวันจันทร์ ถึงวันศุกร์ เวลา 06.00 - 07.00 น.
2. แนวคิด / ที่มาของรายการ	อยากนำเสนอข่าวสารจากส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ชาวนา ชาวไร่ วิทยุใหญ่ รับทราบ โดยเริ่มดำเนินรายการมาตั้งแต่ ต้นปี พ.ศ. 2545 ซึ่งดำเนินการมาได้ระยะหนึ่ง แล้วก็หยุดทำรายการไป ประมาณ 1 ปี และกลับมาทำรายการอีกครั้ง ตอนต้นปี 2547 โดยมี ผอ.สวท.ฝ่ายคุณเกรียงศักดิ์ เจตย์แปง มาร่วมจัดรายการด้วย แต่ ผอ.สวท.ฝ่าย มาร่วมทำรายการได้เพียง 4 เดือนก็หยุดไป เนื่องจากมีภารกิจเยอะ ก็เลยดำเนินรายการคนเดียวมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน การทำรายการไม่ได้เลียนแบบ รายการ “เรื่องเล่าเข้านี้” ทาง ช่อง 3 เพราะทำรายการมาตั้งนานแล้ว
3. ผู้ดำเนินรายการ	นายกิตติ สีนโพธิ์
4. วัตถุประสงค์ของรายการ การจัดทำเอกสารเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ของรายการ	รายการ “บอกข่าวเข้านี้” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข่าวสาร โดยเป็นข่าวสารที่ได้ข้อมูลมาจากอินเทอร์เน็ต ข่าวหนังสือพิมพ์ และข่าวท้องถิ่น ซึ่งไม่มีการจัดทำข้อมูลวัตถุประสงค์ของรายการออกมาในลักษณะเอกสาร
5. กลุ่มเป้าหมายของรายการ - กลุ่มหลัก	วิทยุใหญ่ ชาวไร่ ชาวนา
6. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอฝาง อำเภอแม่อาย อำเภอไชยปราการ

ตาราง 11 (ต่อ)

ประเด็น	ความคิดเห็น
7. รูปแบบรายการ / ลักษณะของรายการ	เป็นการเสนอข่าวแบบอ่านเล่าให้ฟัง บางครั้งก็มีบทความสารคดี โดยนำเสนอข่าวเป็นหลัก จะมีเพลงเพียง 3 เพลง
8. แหล่งข้อมูลของรายการ	อินเทอร์เน็ต จาก สำนักข่าวไทย กรมประชาสัมพันธ์เขต 3 ข่าวหนังสือพิมพ์ จาก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวฝากประชาสัมพันธ์ จากหนังสือราชการของหน่วยงานต่าง ๆ
9. สัดส่วนของรายการ	ข่าวท้องถิ่นร้อยละ 40 ข่าวภูมิภาค ร้อยละ 30 ข่าวส่วนกลางร้อยละ 30
10. เนื้อหาที่เป็นประเด็นหลัก	เป็นข่าวสาร ความรู้ เกี่ยวกับ ข่าวการเมือง ต่างประเทศ ข่าวการศึกษา ข่าวสาธารณสุข ข่าวบริการท้องถิ่น ซึ่งเป็นเหตุการณ์สำคัญ และอยู่ในความสนใจของประชาชน สำหรับข่าวทั่วไป และข่าวบันเทิง จะไม่ได้นำเสนอ จะมีเพลงเพียง 3 เพลง
11. วิธีการเลือกข่าว	เลือกข่าวที่ประชาชนต้องทราบ ฟังแล้วได้ประโยชน์ ตามความสำคัญของข่าวเป็นหลัก
12. การมีส่วนร่วมกับท้องถิ่น	ไม่ค่อยมีส่วนร่วม ถ้าอยู่ในสภาวะปกติไม่ค่อยมีคนโทรเข้ามาในรายการ จะมีเฉพาะเหตุการณ์เร่งด่วน ที่สำคัญ ๆ เช่น น้ำท่วม ก็จะมีประชาชน และเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องโทรเข้ามา มีส่วนร่วมในรายการ

ตาราง 11 (ต่อ)

ประเด็น	ความคิดเห็น
13. การแลกเปลี่ยนข่าวสารกับชุมชน ทำอย่างไร	จะเป็นรูปแบบจดหมายราชการ ส่วนใหญ่เป็นการขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์ข่าว จากหน่วยงาน อบต. เทศบาล โรงพยาบาล สาธารณสุข
14. ข้อดี / จุดแข็งของรายการ	แหล่งข่าวมีความน่าเชื่อถือ
15. วิสัยทัศน์ / รายการในอนาคต มองสถานการณ์อย่างไร / การพัฒนา รูปแบบรายการในอนาคต	เพิ่มการมีส่วนร่วมในรายการ โดยให้ประชาชนโทรศัพท์เข้ามาร่วมรายการ ซึ่งตอนนี้อุปกรณ์ยังไม่พร้อม จึงไม่สามารถดำเนินการได้ ในอนาคตอันใกล้ จะได้ห้องส่งใหม่ที่มีอุปกรณ์พร้อมที่จะให้ประชาชน โทรศัพท์เข้ามามีส่วนร่วมในรายการแล้ว
16. คู่แข่ง เป็นอย่างไร	คู่แข่งชั้น คือ วิทยุชุมชนโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ วิทยุชุมชนบ้านท่า อำเภอยะปราชญ์ สวท.ฝาง และวิทยุชุมชน มีกลุ่มเป้าหมายต่างกัน วิทยุชุมชนจะเป็นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะกลุ่ม เน้นข่าวการโฆษณาสินค้า ข่าวอาชญากรรม โดยมีวิธีอ่านข่าวแบบสนุก ๆ แต่ไม่มีมาตรฐานในการนำเสนอข่าว บางทีข่าวหนึ่งนำเสนอ 5-10 นาที ไม่มีรูปแบบรายการ และส่งคลื่นรบกวนสถานีวิทยุอื่น ถ้าเป็นคลื่นที่ใกล้ ๆ กัน คลื่นจะแทรกเข้ามา
17. จะการรักษากลุ่มผู้ฟังเดิมและเพิ่ม กลุ่มผู้ฟังใหม่ อย่างไร	พยายามหาข่าวที่มีประโยชน์ และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในรายการมากที่สุดอยากเพิ่มผู้ฟังใหม่เป็นกลุ่มวัยทำงาน เพราะสามารถรับฟังภาษาไทยกลางได้ เนื่องจากการดำเนินรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ใช้ภาษาไทยกลาง กลุ่มผู้ฟังที่เป็นวันทำงานน่าจะรับฟังรายการได้ดี เวลากลางวันปิดไปทำงานก็เปิดฟังไป

สรุป

จากการสัมภาษณ์การดำเนินงาน ของผู้ดำเนินรายการ “บอกข่าวเช้านี้” พบว่า รายการ “บอกข่าวเช้านี้” ผู้ดำเนินรายการโดยคุณกิตติ สีนโพธิ์ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิครายการ ออกอากาศ ทุกวันจันทร์ ถึงวันศุกร์ เวลา 06.00 - 07.00 น. มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข่าวสาร โดยเป็น ข่าวสารที่ได้ข้อมูลมาจากอินเทอร์เน็ต ข่าวหนังสือพิมพ์ และข่าวท้องถิ่น ซึ่งไม่มีการจัดทำข้อมูล วัตถุประสงค์ของรายการออกมาในลักษณะเอกสาร รายการ “บอกข่าวเช้านี้” เป็นรายการประเภท ข่าววิทยุ (broadcast news) ข่าววิทยุ คือ นำเสนอเหตุการณ์ หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นใหม่ และเป็น ที่สนใจของผู้ฟัง เป็นการบอกผู้ฟังถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในประเทศ และต่างประเทศ ซึ่งต้องมีความเที่ยงตรง เป็นข้อเท็จจริง และใหม่เสมอ เป็นแบบข่าวตรง (straight news) คือ การรายงานเหตุการณ์ตรง ตามที่เกิดขึ้น ไม่ใช่เป็นการวิเคราะห์ข่าว จะนำเสนอโดย อ่าน หรือเล่าให้ฟัง ที่นำเสนอจะเป็น ข่าวสารจากส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น เพื่อประชาสัมพันธ์กลุ่มเป้าหมาย คือ ชาวนา ชาวไร่ วิทยาลัยผู้ใหญ่ ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ อำเภอฟาง อำเภอมะนวย และอำเภอไชยปราการ ได้รับทราบข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประเด็นหลัก คือ ข่าวสาร ความรู้ เกี่ยวกับ ข่าวการเมือง ต่างประเทศ ข่าวการศึกษา ข่าวสาธารณสุข ข่าวบริการท้องถิ่น ซึ่งเป็นเหตุการณ์สำคัญ และอยู่ในความสนใจของประชาชน สำหรับข่าวทั่วไปไม่ได้นำเสนอ มีเพลง 3 เพลง บางครั้งก็มีบทความ สารคดี ซึ่งข้อมูลได้มาจาก แหล่งข่าวที่มีความน่าเชื่อถือ โดยทางอินเทอร์เน็ต จาก สำนักข่าวไทย กรมประชาสัมพันธ์เขต 3 หนังสือพิมพ์ จาก ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวฝากประชาสัมพันธ์ จากหนังสือราชการของหน่วยงาน ต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นจุดแข็งของรายการ

รายการ “บอกข่าวเช้านี้” มีสัดส่วนของรายการ คือ ข่าวท้องถิ่นร้อยละ 40 % ข่าวภูมิภาค ร้อยละ 30 % ข่าวส่วนกลางร้อยละ 30 %

รายการ “บอกข่าวเช้านี้” เริ่มดำเนินรายการมาตั้งแต่ ต้นปี พ.ศ. 2545 และดำเนิน รายการมาได้สักระยะหนึ่งแล้วก็หยุดทำรายการไป ประมาณ 1 ปี มาเริ่มทำรายการอีกทีตอนต้นปี 2547 โดยมี คุณเกรียงศักดิ์ เจริญแปง ผอ.สวท.ฟาง มาร่วมจัดรายการด้วย แต่ทำได้เพียง 4 เดือน ก็หยุดไป ผู้ดำเนินรายการคุณกิตติ สีนโพธิ์ ก็เลยดำเนินรายการคนเดียวมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน การทำรายการไม่ได้เลียนแบบ รายการ “เรื่องเล่าเช้านี้” ทาง ช่อง 3 เพราะทำรายการมาตั้งนานแล้ว

ปัจจุบันการดำเนิน รายการ “บอกข่าวเช้านี้” ยังขาดการมีส่วนร่วมจากประชาชน ถ้าอยู่ในสภาวะปกติไม่ค่อยมีคนโทรศัพท์เข้ามาในรายการ จะมีเฉพาะเหตุการณ์เร่งด่วน ที่สำคัญ ๆ เช่น น้ำท่วม ก็จะมีประชาชน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโทรศัพท์เข้ามามีส่วนร่วมในรายการ ซึ่งทาง รายการมีวิสัยทัศน์ว่า จะเพิ่มการมีส่วนร่วมในรายการ โดยให้ประชาชนโทรศัพท์เข้ามาร่วมรายการ ซึ่งตอนนี้อุปกรณ์ยังไม่พร้อม จึงไม่สามารถดำเนินการได้ แต่ในอนาคตอันใกล้จะได้ห้องส่งใหม่ที่

มีอุปกรณ์พร้อมที่จะให้ประชาชนโทรศัพท์เข้ามามีส่วนร่วมในรายการ เพื่อเพิ่มกลุ่มเป้าหมายใหม่ในการรับฟังรายการ คือ กลุ่มวัยทำงาน เพราะสามารถรับฟังภาษาไทยกลางได้ เนื่องจากการดำเนินรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ใช้ภาษาไทยกลาง กลุ่มผู้ฟังที่เป็นวันทำงานน่าจะรับฟังรายการได้ดี เช่น เวลาขับรถไปทำงานก็เปิดฟังได้

วิจารณ์ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินรายการ มีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิค ซึ่งอาจไม่มีความสามารถด้านการดำเนินรายการ การจัดเตรียมข้อมูลออกอากาศเท่ากับผู้ที่ทำหน้าที่ด้านนี้โดยเฉพาะ และยังเป็นการดำเนินรายการเพียงคนเดียว เพราะรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ออกอากาศ ทุกวันจันทร์ ถึงวันศุกร์ เวลา 06.00 - 07.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เช้า ทำให้ไม่มีผู้จัดรายการท่านอื่น ๆ มาร่วมดำเนินงาน จึงต้องมอบหมายให้ คุณกิตติ สนิโพธิ เป็นผู้จัดรายการเพียงคนเดียวเพราะ คุณกิตติ สนิโพธิ มีหน้าที่เปิดสถานี ทุกเช้า เวลา ตี 5 อยู่แล้ว จึงเป็นผู้ที่สะดวกที่สุดที่จะมาจัดรายการ โดยวัตถุประสงค์ของรายการเพื่อให้ข่าวสาร โดยเป็นข่าวสารที่ได้ข้อมูลมาจากอินเทอร์เน็ต ข่าวหนังสือพิมพ์ และข่าวท้องถิ่น ซึ่งไม่มีการจัดทำข้อมูลวัตถุประสงค์ของรายการออกมาในลักษณะเอกสาร รายการ “บอกข่าวเช้านี้” เป็นรายการประเภทข่าววิทยุ (broadcast news) ข่าววิทยุ คือ นำเสนอเหตุการณ์ หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นใหม่ และเป็นที่สนใจของผู้ฟัง เป็นการบอกผู้ฟังถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในประเทศ และต่างประเทศ ซึ่งต้องมีความเที่ยงตรง เป็นข้อเท็จจริง และใหม่เสมอ เป็นแบบข่าวตรง (straight news) คือ การรายงานเหตุการณ์ตรงตามที่เกิดขึ้น ไม่ใช่เป็นการวิเคราะห์ข่าว จะนำเสนอโดย อ่าน หรือเล่าให้ฟัง ที่นำเสนอจะเป็นข่าวสารจากส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น เพื่อประชาสัมพันธ์กลุ่มเป้าหมาย คือ ชาวนา ชาวไร่ วัยผู้ใหญ่ ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ อำเภอฟาง อำเภอมะอวย และอำเภอไชยปราการ ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็นประเด็นหลัก คือ ข่าวสาร ความรู้ เกี่ยวกับ ข่าวการเมือง ต่างประเทศ ข่าวการศึกษา ข่าวสาธารณสุข ข่าวบริการท้องถิ่น ซึ่งเป็นเหตุการณ์สำคัญ และอยู่ในความสนใจของประชาชน สำหรับข่าวทั่วไปไม่ได้นำเสนอ มีเพลง 3 เพลง บางครั้งก็มีบทความ สาระคดี

แม้รายการ “บอกข่าวเช้านี้” จะนำเสนอหาสาระ ความรู้ข้อมูล ข่าวสาร ส่งตรงไปถึงผู้ฟังอย่างทั่วถึง แต่กลับได้รับกระแสตอบรับจากผู้ฟังไม่มากนัก ซึ่งเหตุผลหนึ่งอาจมาจากการดำเนินรายการ รูปแบบ และเนื้อหารายการที่ไม่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้ฟังอย่างแท้จริงรวมถึงการแข่งขันกันเองของแต่ละสื่อ ไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์ สื่อหนังสือพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต ที่มีการนำเสนอรูปแบบข่าวสารความบันเทิงที่มีความทันสมัย ชัดเจน และรวดเร็วมากขึ้น จึงทำให้จำนวนผู้ฟังรายการวิทยุลดลงเมื่อเทียบกับสมัยก่อน นอกจากนี้แล้ว ปัญหาด้านจำนวนคู่แข่งจาก

สถานีวิทยุ ชุมชนต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้น อย่างรวดเร็วโดยไม่มีการควบคุมอีกด้วย (มานะ ฤทธิ์เต็ม, 2548)

ข้อมูลได้มาจากแหล่งข่าวที่มีความน่าเชื่อถือ โดยทางอินเทอร์เน็ต จาก สำนักข่าวไทย กรมประชาสัมพันธ์เขต 3 หนังสือพิมพ์ จาก ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวฝากประชาสัมพันธ์ จากหนังสือราชการของหน่วยงาน ต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นจุดแข็งของรายการ

ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดเรื่องกระบวนการสื่อสาร (communication process) ตามแนวความคิดของ David K. Berlo (อ้างใน วรกิจ หิรัญวัฒน์ศิริ, 2536: 47) จะเห็นได้ว่าการที่กระบวนการสื่อสารอันประกอบ ด้วยแหล่งสาร (source) สาร (message) ช่องทางการสื่อสาร (channel) และผู้รับสาร (receiver) จะดำเนินการครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพได้ ต้องคำนึงถึงรายละเอียดปลีกย่อยในแต่ละส่วนโดยเฉพาะในส่วนของผู้ส่งสาร ซึ่งจะต้องมีความรู้ (knowledge) มีทัศนคติ (attitude) และความชำนาญ (practice) อันเพียงพอที่จะทำให้การสื่อสารบรรลุผลได้ และผู้รับสารสามารถเข้าใจในเนื้อหาสารนั้นอย่างครบถ้วน และด้วยความเต็มใจ การที่ผู้ส่งสารสามารถโน้มน้าวใจผู้รับสารได้นั้น นอกจากจะมี ความรู้ ทักษะ ทัศนคติที่ดีแล้ว สิ่งจำเป็นอีกประการหนึ่งที่จะขาดเสียไม่ได้ ก็คือ ผู้ส่งสารต้องมีความน่าเชื่อถือ (credibility) และแหล่งข่าวที่มีความน่าเชื่อถือสูงจะมีผลในการสื่อสารชักจูงใจ สูงกว่าแหล่งข่าวที่มีความน่าเชื่อถือต่ำกว่า

ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า รายการ “บอกข่าวเข้านี้” เป็นรายการในหน่วยงานภาครัฐ และดำเนินงานด้วยคนของรัฐ ซึ่งถูกควบคุมไว้ด้วยกฎระเบียบและข้อบังคับ จึงทำให้รายการมีความน่าเชื่อถือ แต่เพียงเท่านี้ยังไม่พอ ควรจะเพิ่มการมีส่วนร่วมจากประชาชน ซึ่งทางรายการมีวิสัยทัศน์ว่า ในอนาคตจะเพิ่มการมีส่วนร่วมในรายการ โดยให้ประชาชนโทรเข้ามาร่วมรายการ ซึ่งตอนนี้อุปกรณ์ยังไม่พร้อม จึงไม่สามารถดำเนินการได้ ในอนาคตอันใกล้จะได้ห้องส่งใหม่ที่มีอุปกรณ์พร้อมที่จะให้ประชาชนโทรเข้ามามีส่วนร่วมในรายการแล้ว เพื่อเพิ่มกลุ่มเป้าหมายใหม่ในการรับฟังรายการ คือ กลุ่มวัยทำงาน เพราะสามารถรับฟังภาษาไทยกลางได้ เนื่องจากการดำเนินรายการ “บอกข่าวเข้านี้” ใช้ภาษาไทยกลาง กลุ่มผู้ฟังที่เป็นวันทำงานน่าจะรับฟังรายการได้ดี

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

ปัญหาการวิจัย

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย อำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่ จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2538 เพื่อให้บริการแก่ประชาชน ครอบคลุมพื้นที่ อำเภอฟาง อำเภอแม่อาว อำเภอไชยปราการ และ อ.แม่แตง อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ บางส่วน และพื้นที่ใกล้เคียง อำเภอแม่จัน อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ในปัจจุบัน สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่ ไม่ได้เป็นสื่อเดียวที่ในการให้ข้อมูลข่าวสาร เพราะมีสถานีวิทยุชุมชนจัดตั้งขึ้นมา อีกหลายสถานี และยังมีสื่อโทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อหนังสือพิมพ์ ทำให้ผู้ฟังมีทางเลือกในการ รับฟังสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาด้านการดึงคะแนนนิยมของกลุ่มผู้ฟัง ผู้ฟังเกิดความสับสน ไม่สามารถจดจำรายการได้ รายการ “บอกข่าวเช้านี้” เป็นรายการสด รายงานข่าวเด่นประจำวัน และ รายงานกิจกรรมที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ทุกวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 06.10 - 07.00 น. ดำเนินรายการโดย กิตติ สีนโพธิ์ หัวหน้าฝ่ายเทคนิค เริ่มออกอากาศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 มาจนถึงปัจจุบัน ยังไม่เคยมีการ สำรวจข้อมูลป้อนกลับ (feed back) ของผู้ฟังที่มีต่อรายการมาก่อน ทั้งนี้ วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ และคณะ (2546: 2) ได้ระบุว่า ในกระบวนการผลิตสื่อวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงควรมีการ ประเมินผลเป็นระยะ ดังนั้น ผู้วิจัยต้องการศึกษาถึง “การประเมินรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทางสถานี วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่” โดยตระหนักและให้ความสำคัญกับ การสำรวจผู้ฟัง และการรวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะของผู้ฟัง และยังเป็นดัชนีบ่งชี้ถึงสาเหตุของ การรับฟังรายการวิทยุ เพื่อเป็นแนวทางแก่การปรับปรุง เนื้อหา รูปแบบ วิธีการดำเนินรายการ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อผู้ฟังรายการ ผู้ดำเนินรายการ และผู้บริหารรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทางสถานี วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ฟังรายการ “บอก ข่าวเช้านี้” 2) พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” 3) ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ จากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” 4) ผลกระทบจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” และ 5) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรูปแบบรายการ “บอกข่าวเช้านี้”

วิธีดำเนินการ

การวิจัยเรื่อง การประเมินรายการ “บอกข่าวเช้า” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย อำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ อำเภอฟาง อำเภอแม่อาว อำเภอไชยปราการ เท่านั้น โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างเป็นแบบหลายขั้นตอน การศึกษาครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และผู้วิจัยเป็นผู้เก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อคำนวณค่าสถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ในการแจกแจงความถี่ และแจกแจงค่าร้อยละ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามสำหรับประชาชนทั่วไป

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 33.41 ปี อาศัยอยู่ในอำเภอฟางมากที่สุด จบระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา มีสถานภาพโสด เป็นนักเรียน นักศึกษารายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 5,000 บาท และมีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง 1 เครื่อง

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้า”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เคยรับฟังรายการวิทยุจาก สวท.ฟาง โดยชอบฟังรายการที่มีรูปแบบและเนื้อหารายการเป็นเพลงและบันเทิงมากที่สุด ซึ่งมีรายการที่ฟังเป็นประจำ ได้แก่ รายการบอกข่าวเช้า รายการรัฐสภาของเรา รายการคุยสบายกับหนุ่มชายแดน รายการจากใจ ชกส. รายการถูกหุงสบายใจ รายการเติมฝันปันรัก รายการด้วยรักจากแนวหลัง รายการที่มีเพื่อน เป็นต้น คลื่นชัดเจนดีมากไม่มีคลื่นรบกวน ด้านเหตุผลที่ติดตามรับฟังรายการพบว่า เพื่อสร้างความบันเทิงมากที่สุด โดยรับฟังแบบฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ช่วงเวลาที่รับฟังรายการ สวท.ฟาง มากที่สุด คือ ช่วงเวลา 06.00 - 07.00 น. และจากกลุ่มตัวอย่างที่เคยรับฟังรายการวิทยุจาก สวท.ฟาง มีเพียงคนเดียวเท่านั้นที่เคยรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้า”

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุ จาก สวท.ฟาง ได้ให้เหตุผลที่ไม่รับฟังว่า ไม่มีวิทยุ ไม่ชอบฟังวิทยุไม่น่าสนใจ ไม่มีเวลา ชอบอ่านหนังสือ ชอบดูทีวี ชอบเล่นเกมส์ ชอบฟังวิทยุชุมชนมากกว่า โดยชอบฟังคลื่น FM 106 MHz วิทยุชุมชนโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ มากที่สุด เหตุผลที่ชอบฟังรายการของสถานีอื่น คือ ชอบเนื้อหาเพลงและบันเทิง มากที่สุด

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้”

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ด้านผู้ดำเนินรายการ ด้านประโยชน์ต่อผู้ฟัง ด้านประโยชน์ต่อชุมชน ด้านการเลือกประเด็น ด้านรายการ ด้านวันเวลา ออกอากาศ ในระดับพึงพอใจ โดยพอใจด้านประโยชน์ต่อผู้ฟัง มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของความพึงพอใจในเรื่อง ความรู้ที่ได้และการนำไปใช้ได้จริง ด้านการเลือกประเด็น มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของความพึงพอใจในเรื่อง สดทันเหตุการณ์ ด้านผู้ดำเนินรายการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของความพึงพอใจในเรื่อง ความเป็นกันเองกับผู้ฟัง ด้านประโยชน์ต่อชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของความพึงพอใจในเรื่อง การเสนอปัญหาของชุมชน ด้านวันและเวลาออกอากาศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของความพึงพอใจในเรื่อง ความเหมาะสมวันที่ออกอากาศ ด้านรายการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของความพึงพอใจในเรื่องความ น่าสนใจของการเริ่มรายการ ส่วนด้านการประชาสัมพันธ์รายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจ ในการรับรู้ประเด็นที่จะนำเสนอล่วงหน้า อยู่ในระดับไม่พึงพอใจมาก

ตอนที่ 4 ผลกระทบจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้”

กลุ่มตัวอย่างเกิดผลกระทบจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” อยู่ในระดับมาก ในด้านเกิดการรับรู้สิ่งใหม่ ๆ เกิดผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านเกิดการจูงใจและการเห็นพ้อง ด้านการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม และเกิดผลกระทบอยู่ในระดับน้อย ในด้านการทำตามข้อเสนอแนะของรายการ ด้านการส่งเสริมให้คนอื่นปฏิบัติตาม

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะต่อรายการ “บอกข่าวเช้านี้”

ด้านภาษา กลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรายการ ด้านภาษาที่ต้องการให้ใช้ในการ ดำเนินรายการ เสนอแนะให้ใช้ภาษาท้องถิ่น มากที่สุด เนื่องผู้ดำเนินรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ใช้ ภาษาไทยกลางในรายการทำให้ผู้ฟังไม่ค่อยเข้าใจเนื้อหาเท่าที่ควร หากใช้ภาษาท้องถิ่นหรือภาษา คำเมืองผู้ฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” จะสามารถรับฟังได้เข้าใจง่ายขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุ

ด้านความยาวที่เหมาะสมของรายการกลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับควรจะมีประมาณ 50 - 60 นาที ซึ่งเป็นเวลาที่รายการใช้ในการดำเนินรายการอยู่แล้ว แต่เสนอแนะเพิ่มเติมด้าน วิธีดำเนินการว่า ควรจะเพิ่มช่วงเวลาออกอากาศในวันเสาร์-อาทิตย์ด้วย โดยอยากให้เพิ่มข่าวท้องถิ่น มากที่สุด อยากให้ อบต. และประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในรายการ เพื่อเกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับชุมชน

ด้านผู้ดำเนินรายการ ผู้ดำเนินรายการ ควรพูดให้เข้าใจง่าย กระชับรัด ชัดเจน พูดให้ถูกต้อง อยากให้เป็นหนุ่มเสียดี จี๋เล่น ตลก มุขเยอะ สนุกสนาน อยากให้ดูความเหมาะสมเวลาพูด อยากให้ พูดจาไพเราะ สุภาพ อ่อนหวาน วิธีการนำเสนอ

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์การประเมินผลการดำเนินงานของผู้ผลิตรายการ “บอกข่าวเช้านี้”

จากการสัมภาษณ์ผู้ดำเนินรายการ “บอกข่าวเช้านี้” พบว่า คุณกิตติ สันโพธิ์ เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิค เป็นผู้ดำเนินรายการ โดยออกอากาศ ทุกวันจันทร์ ถึงวันศุกร์ เวลา 06.00 - 07.00 น. มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ข่าวสารโดยเป็นข่าวสารที่ได้ข้อมูลมาจาก อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ และข่าวท้องถิ่น ซึ่งไม่มีการจัดทำข้อมูลวัตถุประสงค์ของรายการออกมาในลักษณะเอกสาร รายการ “บอกข่าวเช้านี้” เป็นรายการประเภทข่าววิทยุ คือ นำเสนอเหตุการณ์ หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นใหม่ และเป็นที่น่าสนใจของผู้ฟัง เป็นการบอกผู้ฟังถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในประเทศ และต่างประเทศ ซึ่งต้องมีความเที่ยงตรง เป็นข้อเท็จจริง และใหม่เสมอ เป็นแบบข่าวตรง (straight news) คือ การรายงานเหตุการณ์ตรงตามที่เกิดขึ้นไม่ใช่เป็นการวิเคราะห์ข่าว แต่จะนำเสนอข่าวโดยการอ่าน หรือเล่าให้ฟังที่นำเสนอจะเป็นข่าวสารจากส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น เพื่อประชาสัมพันธ์กลุ่มเป้าหมาย คือ ชาวนา ชาวไร่ วัยผู้ใหญ่ ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ อำเภอฟาง อำเภอมะออย และอำเภอไชยปราการ ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็นประเด็นหลัก คือ ข่าวสารความรู้ เกี่ยวกับ ข่าวการเมือง ต่างประเทศ ข่าวการศึกษา ข่าวสาธารณสุข ข่าวบริการท้องถิ่น ซึ่งเป็นเหตุการณ์สำคัญ และอยู่ในความสนใจของประชาชน สำหรับข่าวทั่วไปไม่ได้นำเสนอ มีเพลง 3 เพลง บางครั้งก็มีบทความ สารคดี ซึ่งข้อมูลได้มาจากแหล่งข่าวที่มีความน่าเชื่อถือ ทางอินเทอร์เน็ต จากสำนักข่าวไทย กรมประชาสัมพันธ์ เขต 3 หนังสือพิมพ์ จาก ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวฝากประชาสัมพันธ์ จากหนังสือราชการของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นจุดแข็งของรายการ รายการ “บอกข่าวเช้านี้” มีสัดส่วนรายการดังนี้ ข่าวท้องถิ่น ร้อยละ 40 % ข่าวภูมิภาค ร้อยละ 30 % ข่าวส่วนกลางร้อยละ 30 %

รายการ “บอกข่าวเช้านี้” เริ่มดำเนินรายการมาตั้งแต่ ต้นปี พ.ศ. 2545 และดำเนินรายการมาได้สักระยะหนึ่งแล้วก็หยุดทำรายการไป ประมาณ 1 ปี มาเริ่มทำรายการอีกทีตอนต้นปี 2547 โดยมี คุณเกรียงศักดิ์ เจริญแบ่ง ผอ.สวท.ฟาง มาร่วมจัดรายการด้วย แต่ทำได้เพียง 4 เดือนก็หยุดไป ผู้ดำเนินรายการคุณกิตติ สันโพธิ์ ก็เลยดำเนินรายการคนเดียวมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน การทำรายการไม่ได้เลียนแบบ รายการ “เรื่องเล่าเช้านี้” ทาง ช่อง 3 เพราะทำรายการมาตั้งนานแล้ว

ปัจจุบันการดำเนิน รายการ “บอกข่าวเช้านี้” ยังขาดการมีส่วนร่วมจากประชาชน ถ้าอยู่ในสภาวะปกติไม่ค่อยมีคนโทรเข้ามาในรายการ จะมีเฉพาะเหตุการณ์เร่งด่วน ที่สำคัญ ๆ เช่น น้ำท่วม ก็จะมีประชาชน และเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องโทรเข้ามามีส่วนร่วมในรายการ ซึ่งทางรายการมีวิสัยทัศน์ว่า ในอนาคตจะเพิ่มการมีส่วนร่วมในรายการ โดยให้ประชาชนโทรเข้ามาร่วมรายการ ซึ่งตอนนี้อุปกรณ์ยังไม่พร้อมจึงไม่สามารถดำเนินการได้ ในอนาคตอันใกล้จะได้ห้องส่งใหม่ที่มีอุปกรณ์พร้อมที่จะให้ประชาชนโทรเข้ามามีส่วนร่วมในรายการแล้ว เพื่อเพิ่มกลุ่มเป้าหมายใหม่ของรายการ คือ กลุ่มวัยทำงาน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การประเมินรายการ “บอกข่าวเข้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ สามารถนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ลักษณะของประชากรผู้รับฟังรายการ พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ และข้อเสนอแนะของผู้ฟังรายการ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปเป็นแนวทางให้กับผู้ผลิตรายการได้นำไปปรับปรุงและพัฒนารูปแบบ เนื้อหารายการ ในด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์

จากลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ที่รับฟังรายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 33.41 ปี มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 17.427 มีอายุมากที่สุด 84 ปี และมีอายุน้อยที่สุด 13 ปี กลุ่มตัวอย่างมีช่วงอายุที่มีความถี่สูงสุด คือ ช่วงอายุ น้อยกว่า 18 ปี ดังนั้นควรแก้ไขปัญหาดังนี้

- ผู้ดำเนินรายการ ไม่ควรมองข้ามกลุ่มผู้ฟังที่มี ช่วงอายุ น้อยกว่า 18 ปี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักเรียนนักศึกษา ควรจะปรับปรุงเนื้อหารายการให้สอดคล้องกับกลุ่มผู้ฟังกลุ่มนี้ด้วย เพื่อนำเสนอข่าวที่สอดคล้องกับกลุ่มผู้ฟัง ก็จะสามารถเพิ่มกลุ่มผู้รายการให้มากยิ่งขึ้น

- ผู้บริหารสถานีควรมีการประชุมวางแผนปรับผังรายการเพื่อให้มีช่วงเวลาที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้ชมที่เป็นนักเรียนนักศึกษา โดยเพิ่มช่วงเวลาของรายการในวันเสาร์และวันอาทิตย์ เพื่อให้ผู้ชมมีทางเลือกในการรับชมรายการมากขึ้น

- ผู้ดำเนินรายการ ควรพัฒนารูปแบบรายการให้มีความหลากหลายโดยการเปิด โอกาสให้เยาวชนได้มีส่วนร่วมกับทางรายการโดยจัดช่วงเวลาหนึ่งของรายการสำหรับให้นักเรียนนักศึกษาที่มีความสนใจได้ลงเขียนและนำเสนอข่าวด้วยตัวเอง โดยมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถของทางสถานีเป็นผู้ดูแลแนะนำ

ข้อเสนอแนะด้านพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเพียงกึ่งหนึ่งเท่านั้น ที่เปิดรับฟังรายการ “บอกข่าวเข้านี้” ซึ่งการรับฟังเป็นแบบฟังบ้างไม่ฟังบ้างมากที่สุด โดยชอบติดตามรับฟังรายการที่มีรูปแบบและเนื้อหาสาระเกี่ยวกับเพลงและบันเทิงมากที่สุด และเหตุติดตามรับฟังรายการมากที่สุด คือ เพื่อสร้างความบันเทิง นับเป็นดังชะนีจู้วัดได้เป็นอย่างดีว่า รายการยังขาดความน่าสนใจ ดังนั้น

- ผู้บริหาร ควรพิจารณาปรับปรุงในส่วนของสัดส่วนของรายการ และ เนื้อหารายการ ให้มีความหลากหลายเหมาะสมกับทุกเพศทุกวัย เป็นเรื่องราวสาระความรู้เป็นเรื่องใกล้ตัวผู้ชม เข้าใจง่ายและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

- ผู้ดำเนินรายการ ควรปรับปรุงในส่วนรายการ โดยการประชาสัมพันธ์แนะนำเนื้อหา รายการที่น่าสนใจในแต่ละช่วงรายการของแต่ละวันเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดการติดตามรับชม รายการ โดยสอดแทรกข่าวความบันเทิงมากขึ้น มีแนวคิดในการนำเสนอที่แปลกใหม่ มีความ สนุกสนานและมีชีวิตชีวา ควรมีลีลาและเทคนิคการพูดที่ดึงดูดความสนใจ ควรใช้ภาษาท้องถิ่น และต้องระมัดระวังในการใช้คำและสำเนียง ให้ถูกต้องเหมาะสม และควรเปิดโอกาสให้ประชาชน ในท้องถิ่น ได้ร่วมกิจกรรมสดทางรายการ โดยเปิดสายโทรศัพท์ให้ผู้ชมทางบ้าน ได้ซักถามและ แสดงความคิดเห็น

ข้อเสนอแนะด้านความพึงพอใจจากการรับฟังรายการ

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง น้อยกว่า 2 ใน 5 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับเฉยๆ และไม่พอใจ ต่อรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ในเกือบทุก ๆ ด้าน ดังนี้

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า รายการ “บอกข่าวเช้านี้” ควรเป็นรายการประเภทข่าว และ สาระความรู้ ที่เปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้โทรศัพท์เข้าไปแสดงความคิดเห็น พูดคุยแลกเปลี่ยน หรือมี ส่วนร่วมในประเด็นปัญหาต่าง ๆ ในแต่ละเรื่องได้ ไม่ใช่เฉพาะเรื่องที่เร่งด่วนอย่างเดียวเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะนี้เชื่อกันว่าสำคัญ ๆ จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มาร่วมเสนอ ความรู้ที่เป็นประโยชน์รายการในรายการ เป็นต้น และนอกจากนี้เห็นด้วยกับกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่ง ซึ่งให้ความเห็นว่า รายการ “บอกข่าวเช้านี้” ควรนำเสนอข่าวทั่ว ๆ ไป ที่เป็นประโยชน์แทรกไว้ใน เนื้อหารายการด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ดำเนินรายการ ควรมีการประชาสัมพันธ์รายการ บอก ประเด็นที่จะนำเสนอล่วงหน้า เพื่อสร้างความกระตือรือร้น ให้ผู้ฟังอยากติดตามข่าวสาร และ รับฟังรายการ

ผู้ดำเนินรายการ ควรเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้มีส่วนร่วมในรายการด้วย ซึ่งอาจออกมาใน รูปแบบ คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ข้อติชมต่าง ๆ ป้อนกลับไปยังผู้ส่งสาร หรือผู้ผลิตรายการได้ ใน หัวข้อประเด็นต่าง ๆ ที่เขาสงสัย หรือไม่เข้าใจ การสื่อสารควรเป็นลักษณะการสื่อสาร 2 ทาง ระหว่างผู้ผลิตรายการและผู้ฟัง และควรใช้รูปแบบการแสดงความคิดเห็นป้อนกลับนี้ สํารวจทัศนคติ ของผู้ฟังด้วย เพื่อที่จะได้นำข้อมูลมาปรับปรุงรายการให้เหมาะสม การแสดงความคิดเห็นป้อนกลับ นอกจากจะทำให้เกิดผลดีแก่ผู้ผลิตรายการ ในการปรับปรุงรายการให้ดียิ่งขึ้นแล้ว ยังทำให้เกิด ความรู้สึกผูกพันระหว่างผู้ฟังกับรายการมากขึ้นอีกด้วย

ผู้บริหาร ควรพิจารณา ด้านประเด็นของภาษาที่ใช้ในรายการ ถึงแม้ว่าผลวิจัยจะพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในภาษาที่ใช้ในรายการ แต่ก็ยังมีกลุ่มผู้ฟังอีกส่วนหนึ่งที่ต้องการให้ใช้ภาษาท้องถิ่นในการดำเนินรายการ ซึ่งทางรายการควรพิจารณาและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเป็นการรักษากลุ่มผู้ฟังเดิม และเพิ่มกลุ่มผู้ฟังใหม่

ข้อเสนอแนะด้านการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง เกิดผลกระทบจากการรับฟังรายการน้อย ดังนั้น ควรแก้ไขปัญหาดังนี้

- ผู้บริหาร ควรมีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน เพื่อร่วมมือกันหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ตรงจุด และทันเหตุการณ์
- ผู้ดำเนินรายการ ควรใช้ภาษาท้องถิ่น ควรพูดให้เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน เพราะปัจจุบันผู้ดำเนินรายการใช้ภาษาไทยภาคกลาง จึงเป็นอุปสรรคในการรับฟังข่าวสาร เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่มีความรู้ไม่เพียงพอ ไม่สามารถรับฟังแล้วเข้าใจได้ทันที จึงทำให้เกิดผลกระทบจากการรับฟังรายการน้อย

ข้อเสนอแนะสำหรับนักนิเทศศาสตร์และผู้ทำงานด้านสื่อมวลชน

- สามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ ใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาครั้งต่อไปได้
- สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ ไปเป็นแนวคิดในการผลิตรายการใหม่ๆ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ควรจะกำหนด เพศ และช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามสัดส่วนที่เท่ากัน เช่น จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 200 คน แบ่งออกเป็น เพศชาย อายุไม่เกิน 25 ปี จำนวน 50 คน เพศหญิง อายุไม่เกิน 25 ปี จำนวน 50 คน และ เพศชายอายุ 26 ปีขึ้นไป จำนวน 50 คน เพศหญิงอายุ 26 ปีขึ้นไป จำนวน 50 คน เพื่อจะได้ นำข้อมูลที่นำมาเปรียบเทียบ ความเหมือนและความแตกต่าง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำมาปรับปรุงรูปแบบรายการให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มผู้ฟัง

ข้อเสนอแนะในการออกแบบเครื่องมือ

- เครื่องมือควรกระชับและใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน ควรคำนึงถึงประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ ซึ่งต้องสัมพันธ์กับช่วงเวลาในการเก็บข้อมูล และเหมาะสมกับเวลาของผู้ถูกสัมภาษณ์ เพราะหากมีประเด็นคำถามมากเกินไป ผู้ถูกสัมภาษณ์จะรู้สึกเบื่อหน่ายและ ตอบไม่ตรงประเด็น และขอยุติการสัมภาษณ์ ทำให้ข้อมูลที่ได้รับคลาดเคลื่อนจากประเด็นคำถามที่ตั้งไว้ได้

- การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ผู้สัมภาษณ์ควรจะเข้าใจประเด็นคำถามที่ถามออกไปและสามารถอธิบาย ตอบคำถามต่างๆ และผู้สัมภาษณ์ไม่ควรชี้นำผู้ถูกสัมภาษณ์ในประเด็นที่ถามเพราะจะทำให้คำตอบที่ได้รับเป็นคำตอบที่กำหนดไว้แล้ว จะทำให้ไม่ได้รับความคิดเห็นที่แท้จริง อีกทั้งมาตรฐานของแต่ละบุคคลในการตอบคำถามเหล่านี้ยังขึ้นอยู่กับภูมิหลัง ด้านความรู้ของผู้ตอบคำถามอีกด้วย ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงควรมีคำถามที่เป็นทั้งทางบวก และทางลบ เพื่อป้องกันการตอบแบบสอบถามที่ผิดพลาด

ข้อเสนอแนะในการวิเคราะห์/วิจัย

ควรมีการวิเคราะห์ในลักษณะเชิงเปรียบเทียบในด้านต่าง ๆ เชิงเปรียบเทียบพัฒนาการของการใช้ประโยชน์ของรายการวิทยุว่า เกิดประโยชน์หรือผลกระทบในทางที่พัฒนาขึ้นหรือไม่ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของฝ่ายบริหารได้

ข้อเสนอแนะเรื่องตัวแปร

ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยเห็นว่า ควรศึกษาเพิ่มในตัวแปรด้านชนเผ่า เชื้อชาติ ของผู้รับฟังรายการ ว่ามีความต้องการและมีพฤติกรรมในการรับฟังข่าวสารเป็นอย่างไร และตัวแปรเรื่อง สถานที่ที่ฟังรายการ กิจกรรมการทำงาน และกิจกรรมการพักผ่อนว่าอยู่ช่วงเวลาใด และผู้ฟังมีพฤติกรรมการรับฟังรายการในช่วงเวลาใด เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงผังรายการและคุณสมบัติของผู้จัดรายการที่ตรงตามความต้องการของกลุ่มผู้ฟัง

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องที่ควรวิจัย

การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาในหัวข้อ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเปิดรับฟัง และไม่เปิดรับฟังรายการวิทยุ ทางระบบออนไลน์ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ หรือประสิทธิผลของการ โฆษณาผ่านรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. 2550. **ข้อมูลรายงานสถิติจำนวนประชากร**. [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.thaibtambon.com/> (17 กรกฎาคม 2550).
- ขนิษฐา เบญจาทิกุล. 2532. **ทัศนคติ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของผู้ชมต่อรายการสารคดี : ศึกษาเฉพาะกรณีรายการ“หนึ่งในร้อย”**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ขวัญเรือน กิตติวัฒน์. 2531. **“แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมสื่อสาร” ใน พลศาสตร์ของการสื่อสาร**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชุตานา ปุณณะหิตานนท์. 2541. **การสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมการรับฟังรายการเรดิโอโนพรีเบตล์ม สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย คลื่นความถี่ เอฟ.เอ็ม.88.0 เมกะเฮิร์ตซ์ ของผู้ฟังในเขตกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดวงทิพย์ วรพันธุ์. 2526. **เนื้อหาและลักษณะข่าววิทยุโทรทัศน์ไทยในปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เนาวรัตน์ โรจน์วิทยา. 2534. **ทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อรายการเพื่อแผ่นดินไทย**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บำรุง สุขพรรณ. 2522. **พฤติกรรมการรับฟังข่าวสารวิทยุกระจายเสียงและผลที่มีต่อการพัฒนาชนบท : ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยุกระจายเสียงกองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ จังหวัดเชียงราย**. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา.
- บุญเกื้อ คอระหาเวช. 2533. **คู่มือการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรเม สตะเวทิน. 2546. **หลักนิเทศศาสตร์**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ปัทมาวดี หล่อวิจิตร. 2539. **ทัศนคติ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ รายการสนทนา 45 นาที สနทนาปัญหาบ้านเมืองของผู้ชม**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรนภา แก้วลาย. 2539. **ศึกษาความต้องการข่าวสาร และความพึงพอใจในการรับฟังข่าวต้นชั่วโมงของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกองทัพบก : ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการในกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พีระ จิระโสภณ. 2531. “การวิเคราะห์องค์ประกอบในงานนิเทศศาสตร์” ใน เอกสารการสอน

ชุดวิชา ประสบการณ์นิเทศศาสตร์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

_____. 2532. “ทฤษฎีสื่อสารมวลชน” ใน เอกสารการสอนชุดวิชา หลักและทฤษฎี

การสื่อสาร. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มานะ ฤทธิ์เต็ม. ฝ่ายสารสนเทศสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง

จังหวัดเชียงใหม่. 2548. สัมภาษณ์. 22 สิงหาคม.

ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. 2534. การวิเคราะห์ผู้รับสาร. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ระวีวรรณ ประกอบผล. 2534. “ห้าแยกบันเทิง”. ไทยรัฐ 22 กุมภาพันธ์: 27.

วรกิจ หิรัญวัฒน์ศิริ. 2536. การศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียง

ประเภทข่าวและสาระความรู้ “คุยกันที่ขานเรือน” ของสถานีวิทยุกระจายเสียง 91.9

สำนักงานพัฒนาพิเศษ กองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติกองบัญชาการ

ทหารสูงสุด. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิเชียร เกตุสิงห์. 2543. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพฯ:

ไทยวัฒนาพานิช.

วิทยา คำรงเกียรติศักดิ์และจิราพร วิทยศักดิ์พันธ์. 2546. การประเมินความสำเร็จของรายการ

“พลิกแผ่นดินชีวิตเกษตรกรไทย” ตามโครงการประชาสัมพันธ์การฟื้นฟูอาชีพเกษตรกร

หลังการพักชำระหนี้ ของกรมประชาสัมพันธ์. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

ศรีประภัสสร สุทธิสวัสดิ์. 2535. การกำหนดรูปแบบการนำเสนอวิทยุกระจายเสียง. กรุงเทพฯ:

วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง. 2548. แผนผังรายการประจำเดือน

สิงหาคม 2548. 5 น. เชียงใหม่: สถานี. (อัดสำเนา)

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง. 2548. ที่ระลึกเนื่องในโอกาสเปิด

อาคารที่ทำการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่.

เชียงใหม่: สถานี.

อดุลย์ อภินันท์ และสุภัทวดี อภินันท์. 2529. “การรับฟังวิทยุกระจายเสียงของเยาวชนชนในภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย”. ใน รายงานการวิจัยสำนักงานคณะกรรมการวิจัย

แห่งชาติ. ขอนแก่น: คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อักษร แจ่มศรี. 2534. ความรู้และทัศนคติของเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับโครงการณรงค์

“สะอาด เปี่ยมสด ลดมลพิษ”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อัจนรา หัศบำร่อ. 2548. **ที่ระลึกเนื่องในโอกาสเปิดอาคารที่ทำการ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่**. เชียงใหม่ : สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง.
- อุบลรัตน์ ศิริยุสศักดิ์. 2542. **ระบบวิทยุและโทรทัศน์ไทย: โครงสร้างทางเศรษฐกิจ การเมือง และผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพ**. พิมพ์ครั้งที่1. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. 2547. **สื่อสารมวลชนเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุษณีย์ จินาพงษ์. 2535. **การศึกษาทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อรายการโรงเรียนเกษตรทางอากาศของสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุษา จันทรประภาศ. 2535. **การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้รับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงชุมชน ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดจันทบุรี**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Defleur, Melvin L..1970. **Theory of Mass Communication**. Second Ediltion. New York: David Mckay.
- Dominick, Joseph R.. 1993. **The Dynamics of mass Communication**. Fourth Edition. New York: McGraw-Hill.
- McCombes, Maxwell E. and Lee B. Becker. 1979. **Using Mass Communication Theory**. New Jersy: Prentice-Hall, pp.50-52
- McQuail, Dennis. 1987. **Mass Communication Theory: An Introduction**. London: Sage Publications.
- Merill, John C. and Ralph L. Lowenstein. 1971. **Media, Messages and Men : New Perspective in Communication**. New York: David Mckay.
- Wenner, Lawrenec A.. 1985. "The Nature of News Gratifications" in Karl Erik Rosengren, Lawrence A. Wenner and Philip Palmgreen. (eds.). **Media Gratifications Research: Current Perspective**. Beverly Hill: Sage Publications.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม
การประเมินรายการ “บอกข่าวเข้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์

1. เพศ

☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง

2. อายุ ปี

3. ชุมชนที่อยู่อาศัย

☐ 1.อำเภอฝาง ☐ 2. อำเภอแม่อาว ☐ 3.อำเภอไชยปราการ

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ 1.ประถมศึกษา ☐ 2.มัธยมศึกษาตอนต้น
☐ 3.มัธยมศึกษาตอนปลาย ☐ 4.อนุปริญญา หรือ ปวส.
☐ 5.ปริญญาตรี ☐ 6.สูงกว่าปริญญาตรี
☐ 7.อื่น ๆ (ระบุ).....

5. สถานภาพทางครอบครัว

☐ 1.โสด ☐ 2.สมรส
☐ 3.หย่า ☐ 4.หม้าย
☐ 5.อื่น ๆ (ระบุ).....

6. อาชีพ (ปัจจุบัน)

☐ 1.รับราชการ ☐ 2.รับจ้าง
☐ 3.ค้าขาย ☐ 4.เกษตรกร
☐ 5.หัตถกรรม ☐ 6.พนักงานบริษัท
☐ 7.พนักงานรัฐวิสาหกิจ ☐ 8.นักเรียน นักศึกษา
☐ 9.ไม่ประกอบอาชีพ ☐ 10.อื่น ๆ (ระบุ).....

7. รายได้เฉลี่ยของท่าน..... บาทต่อเดือน

8. จำนวนเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงที่บ้านของท่านเครื่อง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการรับฟังรายการ

1. ท่านเคยฟังรายการวิทยุจากทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ หรือไม่

☐ 1.เคย (ข้ามไปทำข้อ 2) ☐ 2.ไม่เคย (ทำแบบสอบถามต่อ)

1.1 เหตุใดจึงไม่ฟังรายการ.....

1.2 ท่านชอบฟังคลื่นไหนสถานีไหน.....

รายการที่ชื่นชอบ

1.3 เหตุผลที่ชอบฟังรายการของสถานีอื่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ผู้ดำเนินรายการ (โปรดระบุ).....

☐ เนื้อหา โปรดระบุ (เลือกตอบ 1 ข้อ)

.....1.ความรู้ทั่วไป 2.การเมือง 3.เศรษฐกิจ

.....4.เพลง/บันเทิง 5.ข่าววิเคราะห์เจาะลึก

.....6.ส่งเสริมอาชีพ 7.อื่น ๆ

☐ รูปแบบและวิธีการจัดรายการ โปรดระบุ (เลือกตอบ 1 ข้อ)

.....1.พูดคุย 2.สัมภาษณ์ 3.ละคร

.....4.สารคดี 5.นิตยสารทางอากาศ

.....6.อื่น ๆ

(** จบการทำแบบสอบถาม หากตอบ ไม่เคย รับฟังรายการวิทยุจากทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่**)

2. ท่านชอบฟังรายการรูปแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1.ข่าว

☐ 2.สารคดี

☐ 3.เพลง/บันเทิง

☐ 4.นิตยสารทางอากาศ

☐ 5.การสนทนา

☐ 6.การสัมภาษณ์

☐ 7.อื่น ๆ (ระบุ).....

3. เนื้อหารายการที่ชอบฟัง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1.สุขภาพ	☐ 2.การเมือง
☐ 3.ส่งเสริมอาชีพ	☐ 4.วัฒนธรรม
☐ 5.วิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี	☐ 6.กีฬา
☐ 7.เศรษฐกิจ	☐ 8.การเกษตร
☐ 9.การศึกษา	☐ 10.ศาสนา
☐ 11.เพลง(ระบุแนวเพลง).....	☐ 12.อื่น ๆ.....

4. รายการที่ฟังเป็นประจำ

- ☐ มี (โปรดระบุ).....
- ☐ ไม่มี

5. ความชัดเจนของคลื่น

- ☐ 1.ชัดเจนดีมาก ☐ 2.ชัดเจนพอสมควร ☐ 3.ไม่ค่อยชัดเจน

6. มีการรบกวนของวิทยุชุมชนหรือไม่

- ☐ 1.รบกวน (ทราบหรือไม่ว่าเป็นคลื่นความถี่ที่เท่าไร).....
- ☐ 2.ไม่รบกวน

7. เหตุผลที่ติดตามรับฟังรายการของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัด เชียงใหม่ (ตอบได้ไม่เกิน 5 ข้อ)

☐ 1.หมุนเจอบ้างเจือ	☐ 2.ได้ยินผู้อื่นพูดกันเลยเปิดฟังดู
☐ 3.เพื่อได้รับข่าวสารใหม่ ๆ ทันเหตุการณ์	☐ 4.เพื่อให้มีเรื่องพูดคุยกับเพื่อนฝูง
☐ 5.เพื่อสร้างความมั่นใจในแนวทางที่ตนเองปฏิบัติอยู่	
☐ 6.เพื่อสร้างความบันเทิง	☐ 7.เพื่อได้แนวทางปฏิบัติ
☐ 8.เพื่อฆ่าเวลา	☐ 9.เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน
☐ 10.ติด DJ หรือผู้ดำเนินรายการ	☐ 11.อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

8. ท่านรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ บ่อยมากน้อยเพียงใด

☐ 1. ฟังเป็นประจำทุกสัปดาห์	☐ 2. ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง
☐ 3. นาน ๆ ฟังที	☐ 4. ฟังน้อยมาก

9. ท่านรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ประมาณวันละกี่ชั่วโมง

☐ 1. น้อยกว่า 1 ชั่วโมงต่อวัน	☐ 2. 1 ชั่วโมงต่อวัน
☐ 3. 2 ชั่วโมงต่อวัน	☐ 4. 3 ชั่วโมงต่อวัน
☐ 5. 4 ชั่วโมงต่อวันหรือมากกว่า	

10. ท่านรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ช่วงเวลาใดมากที่สุด (เลือกตอบ 1 ข้อ)

☐ 1. 04.55 - 05.00 น.	☐ 9. 12.00 - 13.00 น.	☐ 17. 19.00 - 19.30 น.
☐ 2. 05.00 - 06.00 น.	☐ 10. 13.00 - 14.00 น.	☐ 18. 19.30 - 20.00 น.
☐ 3. 06.00 - 07.00 น.	☐ 11. 14.00 - 15.00 น.	☐ 19. 20.00 - 20.30 น.
☐ 4. 07.00 - 08.00 น.	☐ 12. 15.00 - 16.00 น.	☐ 20. 20.30 - 21.00 น.
☐ 5. 08.00 - 09.00 น.	☐ 13. 16.00 - 16.30 น.	☐ 21. 21.00 - 22.00 น.
☐ 6. 09.00 - 10.00 น.	☐ 14. 16.30 - 17.00 น.	☐ 22. 22.00 - 23.00 น.
☐ 7. 10.00 - 11.00 น.	☐ 15. 17.00 - 18.00 น.	☐ 23. 23.00 - 24.00 น.
☐ 8. 11.00 - 12.00 น.	☐ 16. 18.00 - 19.00 น.	☐ 24. ไม่เป็นเวลา

11. ท่านเคยรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ หรือไม่

☐ เคย	☐ ไม่เคย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเช้า”

ความหมายของระดับความพึงพอใจ มีดังนี้

5 = พอใจมาก 4 = พอใจ 3 = เฉยๆ 2 = ไม่พอใจ 1 = ไม่พอใจมาก

ประเด็นที่ถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. ผู้ดำเนินรายการ					
- ภาษาที่ใช้เหมาะสม กะทัดรัด ชัดเจน					
- น้ำเสียงและลีลาการพูด					
- ความน่าเชื่อถือ					
- ปฏิภาณไหวพริบ					
- ความเป็นกันเองกับผู้ฟัง					
- อารมณ์ขันและมุข					
2. ประโยชน์ต่อผู้ฟัง					
- ความรู้ที่ได้					
- การนำไปใช้ได้จริง					
3. ประโยชน์ต่อชุมชน					
- การเสนอปัญหาของชุมชน					
- นำไปแก้ปัญหาในชุมชนได้จริง					
4. การเลือกประเด็น					
- ความน่าสนใจ					
- ความเหมาะสม					
- สดทันเหตุการณ์					
- เจาะลึกได้ความรู้					
- เป็นเรื่องใกล้ตัวมีสาระประโยชน์					
- มีความสำคัญ มีผลกระทบต่อชุมชน					
5. รายการ					
- ความน่าสนใจของการเริ่มรายการ					
- ความน่าสนใจและชัดเจนของชื่อเรื่องหัวข้อข่าว					
- ความกระชับชัดในการลำดับเนื้อหา					

ประเด็นที่ถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
- ความต่อเนื่องของรายการ					
- ความเหมาะสมในการเชิญบุคคลมาร่วมรายการ					
- การเลือกคนตรีและเสียงประกอบในรายการ					
- การใช้เสียงประกอบ					
- ความสม่ำเสมอของความดังของเสียง					
- ความประทับใจในตอนจบของรายการ					
6. วัน/เวลาออกอากาศ					
- วันที่ออกอากาศ					
- ช่วงเวลา					
- ความยาวของรายการ					
7. การประชาสัมพันธ์รายการ					
- การรับรู้ประเด็น/เรื่องที่จะนำเสนอล่วงหน้า					

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากการรับฟังรายการ “บอกข่าวเข้านี้”

ความหมายของระดับผลกระทบ มีดังนี้

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ผลกระทบจากการรับฟังรายการ	ระดับผลกระทบจากการรับฟังรายการ				
	5	4	3	2	1
เกิดการรับรู้สิ่งใหม่ๆ					
เกิดการสนใจและการเห็นพ้อง					
การแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม					
การทำตามข้อแนะนำของรายการ					
การส่งเสริมคนอื่นให้ปฏิบัติตาม					

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะต่อรายการ “บอกข่าวเข้านี้”

1. ด้านภาษาที่ต้องการให้ใช้ในการดำเนินรายการ.....

2. ด้านความยาวที่เหมาะสมของรายการ.....นาที

3. ด้านช่วงเวลาที่เหมาะสมของรายการ.....

4. ด้านผู้ดำเนินรายการ

.....

5. ด้านเนื้อหา

.....

6. ด้านวิธีการนำเสนอ

.....

**** ขอขอบคุณในความร่วมมือ ****

ปิยพร หน่อแก้ว

แบบสอบถาม

(สำหรับสัมภาษณ์ผู้ดำเนินรายการ)

การประเมินรายการ “บอกข่าวเข้านี้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง
จังหวัดเชียงใหม่

1. ชื่อ-สกุล.....ผู้ตอบแบบสอบถาม
ตำแหน่ง.....

2. เวลาออกอากาศ.....

3. แนวคิด / ที่มาของรายการ.....
.....
.....

4. ผู้ดำเนินรายการ

1. เพศ
2. เพศ
3. เพศ

5. วัตถุประสงค์ของรายการ (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ 1. เพื่อให้ข่าวสาร ทันข่าว ทันเหตุการณ์ โดย
- ☐ 2. เพื่อความบันเทิง โดย.....
- ☐ 3. เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีในสังคม โดย
- ☐ 4. เพื่อให้ความรู้ การศึกษา โดย
- ☐ 5. เพื่อถ่ายทอดวัฒนธรรม โดย
- ☐ 6. อื่น ๆ โดย

** การจัดทำเอกสารเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของรายการ ☐ มี ☐ ไม่มี

6. กลุ่มเป้าหมายของรายการ

กลุ่มหลักกลุ่มรอง.....

7. พื้นที่เป้าหมาย.....

8. รูปแบบรายการ / ลักษณะของรายการ

.....

9. แหล่งข้อมูลของรายการ

.....

10. สัดส่วนของรายการ

.....

ข้าวท้องถิ่น.....% ข้าวส่วนกลาง.....%

11. เนื้อหาที่เป็นประเด็นหลัก

11.1 ข้าวสาร ความรู้เกี่ยวกับ.....

11.2 วัฒนธรรม ด้าน.....

11.3 อื่นๆ.....

12. วิธีการเลือกข้าว

.....

13. การมีส่วนร่วมกับท้องถิ่น

.....

14. การแลกเปลี่ยนข่าวสารกับชุมชนทำอย่างไร

15. ข้อดี / จุดแข็งของรายการ

16. วิสัยทัศน์ / รายการในอนาคต มองสถานการณ์อย่างไร

17. คู่แข่ง เป็นอย่างไร

18. จะรักษากลุ่มผู้ฟังเดิมอย่างไร

19. จะเพิ่มกลุ่มผู้ฟังใหม่อย่างไร

20. จะพัฒนารูปแบบรายการอย่างไร

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างบทรายการวิทยุ รายการ “บอกข่าวเช้านี้”

ตัวอย่างบทรายการ “บอกข่าวเข้านี้”
ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย อำเภอดำรง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้จัดรายการ นายกิตติ สันโพธิ์
ภาษาที่ใช้จัดรายการ ภาษาไทยกลาง
วันที่จัดรายการ วันจันทร์ที่ 7 สิงหาคม 2549
ช่วงเวลาออกอากาศ 06.10 - 07.00 น.
ความยาวของรายการ 50 นาที

บทรายการ

1. การเปิดรายการ

- เปิดเพลงบรรเลงก่อนเข้ารายการ

2. เนื้อหารายการที่น่าสนใจในรายการ

- การประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับ การตรวจสอบคุณภาพข้าว ท่านเจ้าของโรงสีการสามารถเข้าประมูลซื้อข้าวที่หลุดจำนำ กับทางธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่ เพื่อกำหนดราคาเสนอขาย ที่คณะกรรมการจังหวัดที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัด โดยยื่นเอกสาร
- ประชาสัมพันธ์ วันรพี โดยทางศาลจังหวัดฝาง จะมีการจัดงานเพื่อรำลึกถึงเกียรติคุณ คุณงามความดีของท่านที่เป็นบิดาแห่งกฎหมายไทย ซึ่งเป็นวันคล้ายวันสิ้นพระชนม์ โดยบอกรายละเอียดของหมายกำหนดการของงาน ประกอบด้วย การทำบุญตักบาตร การตอบปัญหากฎหมาย เชิญร่วมรับประทานอาหารร่วมกัน
- ในวันที่ 10 ก็จะเป็นวันผู้ใหญ่นบ้าน จัดงานที่หอประชุมอำเภอดำรง โดยบอกรายละเอียดพิธีการต่าง ๆ และในวันเดียวกัน ที่หอประชุม ก็จะมีการมอบหนังสือสำคัญประกาศ เกียรติคุณ ผู้ใหญ่นบ้าน ที่หอประชุม
- ข่าวการรับสมัครงาน โดยโรงเรียนบ้านทุ่งหลุก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 3 จะสมัครสอบคัดเลือกลูกจ้างชั่วคราวครูรายเดือน 2 เดือน บอกรายละเอียดการรับสมัคร 7-9 สิงหาคม 2549

3. การปิดรายการ

- ปิดท้ายด้วยเพลง ตามสบายอารมณ์ ทิ้งท้ายก่อนจบรายการ

ตัวอย่างบทรายการ “บอกข่าวเข้านี้”
ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้จัดรายการ นายกิตติ สิ้นโพธิ์
ภาษาที่ใช้จัดรายการ ภาษาไทยกลาง
วันที่จัดรายการ วันอังคารที่ 8 สิงหาคม 2549
ช่วงเวลาออกอากาศ 06.10 - 07.00 น.
ความยาวของรายการ 50 นาที

บทรายการ

1. การเปิดรายการ

- เปิดเพลงบรรเลงก่อนเข้ารายการ

2. เนื้อหารายการที่น่าสนใจในรายการ

- บอกเล่า ถึงโครงการการพัฒนาความรู้ เพื่อให้นักเรียนมีทุนในการเรียนฟรี
- บอกกล่าวถึง กิจกรรมต่าง ในพิธีว่า มีอะไรบ้าง ในช่วงเช้า และการแข่งขัน เปตอง จากทีมต่าง ๆ
- กล่าวถึง คำขวัญ วันแม่ “รักในหลวง พร้อมใจใส่เสื้อเหลือง รักบ้านเมือง น้อมใจให้สร้างสรรค์ใสสะอาด ร้อยใจเดียว กลมเกลียวกัน รักเช่นนั้น ชาติของตน จึงผลกัย” และมีการขอความร่วมมือในการงดจำหน่ายสุรา / ปิด สถานบริการต่าง ๆ เนื่องในวันเฉลิม โดยเป็นการประกาศ ของอำเภอฝาง
- พูดบรรยายเชิงบอกเล่า เพื่อนำเข้าสู่การคำนวณ ดวงชะตา พยากรณ์ราศี ประจำวันตามวันจันทร์ – อาทิตย์ โดยเปิด เพลงสลับตามวันไป
- พูดข่าวการเมือง การเลือกตั้ง การหาเสียง ของพรรคการเมืองต่าง ๆ นโยบายการหาเสียง เช่นพรรคประชาธิปัตย์ หาเสียงโดยยึดหลักว่า ประชาชนต้องมาก่อน วาระประชาชน
- พูดคุยถึงบุคคลสำคัญ ต่าง ๆ พลเอกสุจินดา คาประยูร โดยอ้างอิงคำพูดต่างๆ หยิบยกขึ้นมาพูด
- เรื่องไข้หวัดนก ลักษณะแจ้งข่าวสารว่า ขณะนี้มีพื้นที่หรือบริเวณใดบ้างที่มีการระบาดของไข้หวัดนก ประกอบกับชี้จุดอ่อนของประชาชนขาดการระมัดระวัง พร้อมทั้งกล่าวถึงสถานการณ์ ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

- บอกถึงเกร็ดความรู้ ย้ำเตือนเรื่องการประหยัดไฟฟ้า ให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม เช่น ปิดไฟทุกดวงมากไป ก็อาจทำให้ขโมยขึ้นบ้านง่ายตาย หรือ อาจทำให้บาดเจ็บได้เนื่องจากมองไม่เห็นทาง ดังนั้นก็ควรดูตามความเหมาะสม ไม่มากไป หรือน้อยไป
- บอกถึงข่าวอาชญากรรม ตามภาพข่าว นำมาบรรยายให้ทราบ เช่น การยิงกันในภาคใต้
- บอกถึงข่าวชาวบ้าน เช่น สามีน่าภรรยา สามีเตะเมียนี้กว่าแค่สลบ นำส่งโรงพยาบาล ปรากฏว่าตายแล้ว เช่น พ่อเลี้ยงกับลูกเลี้ยง ฆ่ากัน รำคาญเมาแล้วทุบตีเมีย
- บอกถึงข่าววิชาการ เกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่
- บอกถึงงาน ราชพฤกษ์ ที่จะจัดประกวดไม้ดอกไม้ประดับนานาชาติ ในงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติ ราชพฤกษ์ 2549 ตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน - 31 มกราคม โดยแบ่งออกเป็น 12 หมวด มี 535 ประเทศ เช่น กล้วยไม้ ไม้ดอกไม้ใบ ไม้ประดับ ไม้กระถาง สวนหย่อม บัว ไม้หน้า สวนภายใน ภายนอกอาคาร โดยมีการประกวด การกำหนดตามระยะเวลา
- อุทยานวิทยาศาสตร์ ภาคเหนือ ซึ่งจัดการเปิดโครงการสัมมนา อุตสาหกรรมภาคเหนือ เพื่อเป็นศูนย์วิจัย ในการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ นวัตกรรม ของสินค้า เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่ม
- ประชาสัมพันธ์ เรื่องที่อยู่อาศัยให้กับผู้ที่มีประกันสังคม สามารถกู้ยืมเงินเพื่อที่อยู่อาศัย
- ประกาศเตือน เรื่องการหางานทำ โดยแจ้งว่า อย่าหลงเชื่อ การว่าจ้างในการไปทำงานที่ต่างประเทศว่าจะได้รับเงินตรงตามที่ตกลงไว้กับนายหน้า

3. การปิดรายการ

- ปิดท้ายด้วยเพลง ตามสบายอารมณ์ ทิ้งท้ายก่อนจบรายการ

ตัวอย่างบทรายการ “บอกข่าวเข้านี้”
ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้จัดรายการ นายกิตติ สีนโพธิ์
 ภาษาที่ใช้จัดรายการ ภาษาไทยกลาง
 วันที่จัดรายการ วันพุธที่ 9 สิงหาคม 2549
 ช่วงเวลาออกอากาศ 06.10 - 07.00 น.
 ความยาวของรายการ 50 นาที

บทรายการ

1. การเปิดรายการ

- เปิดเพลงบรรเลงก่อนเข้ารายการ

2. เนื้อหารายการที่น่าสนใจในรายการ

- พูดบรรยายเชิงบอกเล่า เพื่อนำเข้าสู่การคำนวณ ดวงชะตา พยากรณ์ราศี ประจำวันตามวันจันทร์ – อาทิตย์ โดยเปิด เพลงสลับตามวันไป
- บอกถึงข่าวหน้า หน้าแรกของหนังสือพิมพ์ เช่น เรื่องนายกเดินทางไปต่างจังหวัด (ทัวร์นกขมิ้น) / และกั๊วข้อการเมืองอื่น ๆ
- เรื่องใช้หัวคนก บรรยาย สถานการณ์ รวมไปถึงลักษณะของอาการของผู้ที่ติดเชื่อ ประกอบกับการออกตรวจสอบมาตรฐานของการจำหน่าย แล้วย่านเยาวราช และสุ่มตรวจฟาร์มต่าง ๆ
- สถานการณ์ ในภาคใต้ ความรุนแรงที่เกิดขึ้น
- บอกเล่าถึง ค่าใช้จ่าย ในการจ่ายค่าไฟฟ้า หากมีข้อสงสัยว่าค่าไฟฟ้า สูงผิดปกติ ก็ให้ติดต่อสอบถามเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
- ศูนย์อนามัย เขต 10 ร่วมกับ กรมสาธารณสุข และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพ จะจัดงานเฉลิมพระเกียรติ พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ ครบ 1 พรรษา โดยจัดโครงการวันคาราวานสายใยรัก โดยการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และ ส่งเสริมพัฒนาการของลูกน้อย โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว ในวันที่ 20 สิงหาคม 2549 และกิจกรรมอื่น ๆ อีกมากมาย โดยเชิญชวนให้การไปร่วมงาน

- ม.มหิดล จัดสัมมนาวิชาการ เรื่อง ภาวะผู้นำกับการสร้างเสริมสุขภาพดีถ้วนหน้า ในช่วงเดือนตุลาคม โดยจะมีผู้เข้าร่วมสัมมนา เช่น ผู้นำองค์กรท้องถิ่น แพทย์ พยาบาล นักประชาสังคม เป็นต้น
- กล่าวถึงวันแม่ที่ใกล้มาถึง บอกกล่าวว่าให้ทำอะไรเพื่อแม่หรือยัง ทั้งทำใจไว้
- ข่าวรับสมัคร ครูสอนวิชาคณิตศาสตร์ ที่โรงเรียนรังสีวิทยา จน ถึง 25 สิงหาคม 2549 ครูอัตราจ้าง รายเดือน ทุกสาขา โดยสมัครได้ที่โรงเรียนบ้านทุ่งหลุด วันนี้ วันสุดท้าย
- ในวันพรุ่งนี้ จะรวบรวมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ อ.ฝาง อ.ไชยปราการ มีจัดกิจกรรมอะไรบ้าง เพราะพรุ่งนี้ก็จะมีการมีหลาย ๆ หน่วยงานที่จะเริ่มจัดกิจกรรมวันแม่ เรือไปจนถึง วันแม่ที่กำลังจะมาถึง (การประชุมสัมพันธ์รายการ)
- กล่าวอำลาทั้งทำใจ สำหรับผู้ใช้รถใช้ถนน ส่งลูกส่งหลานไปโรงเรียน ก็ต้องเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ ในช่วงเช้าและช่วงเย็น สวัสดิคุณผู้ฟัง

3. การปิดรายการ

- ปิดท้ายด้วยเพลง ตามสบายอารมณ์ ทั้งทำใจก่อนจบรายการ

ภาคผนวก ก
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล ว่าที่ ร้อยตรีหญิงปิยพร หน่อแก้ว
 วันเดือนปีเกิด 28 มกราคม 2524
 ภูมิลำเนา จังหวัดเชียงใหม่
 ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2542 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนรังสิววิทยา จังหวัดเชียงใหม่
 พ.ศ. 2546 ศศ.บ. (การประชาสัมพันธ์) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
 ประวัติการทำงาน มีนาคม 2547 - ปัจจุบัน
 บุคลากรช่วยปฏิบัติงานแผนกประชาสัมพันธ์
 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคเหนือ) จังหวัดเชียงใหม่